

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

**РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА
СРЕДА И ВОДИТЕ**

ВРАЦА

ДОКЛАД

**ЗА СЪСТОЯНИЕТО
НА ОКОЛНАТА СРЕДА
ПРЕЗ 2006 ГОДИНА**

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Въведение.....	1
1.1. Използвани съкращения	3
1.2. Въведение.....	4
1.3. Област Враца	5
1.4. Население	11
1.5. РИОСВ- Враца	12
2. Анализи по компоненти на околната среда	14
2.1. Контрол чистотата на въздуха	14
2.2. Опазване на водите	34
2.3. Контрол на почвите и земните недра	58
2.4. Защитени територии, Опазване на биологичното разнообразие и Натура 2000	67
3. Анализи по фактори на въздействие	79
3.1. Управление на отпадъците	79
3.2. Борба с шума и Радиационен контрол	100
4. Превантивна дейност и контрол	108
4.1. ОВОС	108
4.2. Екологична оценка	114
4.3. КПКЗ	115
4.4. Опасни химични вещества и управление на риска	119
5. Връзки с обществеността и екологично образование	123

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ГЗ	Гражданска защита
ГКМ	Градска канализационна мрежа
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ДТБО	Депо за твърди битови отпадъци
ЕЕС	Експертен екологичен съвет
ЕС	Европейски съюз
ЗВ	Закон за водите
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИСПА	Инструмент за структурни политики по присъединяването
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КПКЗ	Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗГ	Министерство на земеделието и горите
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МФ	Министерство на финансите
НАСЕМ	Национална автоматизирана система за екологичен мониторинг
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НПО	Неправителствена организация
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОДЗГ	Областна дирекция по земеделие и гори
ПДК	Пределно допустима концентрация
ПДК м.е.	Пределно допустима концентрация максимална еднократна
ПДК ср.год.	Пределно допустима концентрация – средно годишна
ПДК ср.дн.	Пределно допустима концентрация – средно денонощна
ПДН	Пределно допустима норма
ПС	Помпена станция
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите за опазване на околната среда
РИОКОЗ	Регионална инспекция по опазване и контрол на общественото здраве
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
САПАРД	Специална програма за развитие на земеделски и селски райони
ТБО	Твърди битови отпадъци
ТЕЦ	Топлоелектрическа централа

ВЪВЕДЕНИЕ

Актуалните проблемите на екологията и опазването на околната среда са отразени в държавната политика по опазване на околната среда. Природосъобразената икономика, технологичното обновление, пестеливото използване на природните ресурси са само щрихи от онова, което човекът и обществото трябва да предприемат за опазване на природата. Защото природата и нейното съхранение и опазване касае всеки и до всички, изисква ново екологично мислене, нова култура. Опазването на природата означава ред и законност в опазването и възпроизводството на природната и околната среда.

Годишният доклад за състоянието на околната среда за 2006 година е насочен всички, които се интересуват от състоянието на околната среда във Врачанска област - към гражданите, неправителствените организации, местните органи на самоуправление, ученици и студенти. Той е в полза на областната и общинските управи, на територията на РИОСВ - гр. Враца при вземане на решения в областта на околната среда. В него може да се намери информация за решените и предстоящи за решаване проблеми, както и предприетите за това действия от страна на РИОСВ – гр. Враца, извършените основни законодателни, административни и инвестиционни мерки в областта на околната среда, както и тенденциите и динамиката на промените в състоянието на компонентите на околната среда и степента на въздействие на факторите, които я замърсяват и увреждат в посока на членството ни в Европейския съюз.

Мисията на представителите на Министерството на околната среда и водите е да съхрани природните богатства на България и да осигури здравословна околна среда за населението ѝ. Тази мисия може да бъде изпълнена само със силната подкрепа и партньорство с другите държавни институции, местните власти и обществеността - неправителствени организации, бизнес, академични среди, с активното участие на всеки един от нас.

Ключов момент за осигуряването на здравословна и благоприятна околна среда е партньорството и координацията между регионалните структури на МОСВ, областните и общински администрации, обществеността, неправителствените организации.

Годишният доклад за състоянието на околната среда за 2006 година за територията на област Враца, контролирана от Регионална инспекция по околна среда и водите- Враца, има за цел да събере на едно място информация, достъпна и в полза на широката общественост.

В настоящия доклад са използвани данни, които са резултат от анализи извършени на базата на проверки на РИОСВ- Враца и Регионална лаборатория към ИАОС – Враца.

Докладът за състоянието на околната среда за 2005 година е подготвен от екип на РИОСВ- Враца. При неговата подготовка са използвани данни от РЛ- Враца към ИАОС- София, План за развитие на

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Областна управа – Враца, Държавно лесничейство – Враца, Басейнова дирекция, Дунавски район, бюро Враца, Областна дирекция “Земеделие и гори” – Враца, Гражданска защита – Враца, ПП “Врачански Балкан” и други.

ОБЛАСТ ВРАЦА

Територията на област Враца заема 1/26 част от територията на България. Областта се простира от река Дунав на север до Стара планина на юг. Релефът е разнообразен и живописен. Природата е подредила величествени скали, проломи, безкрайни равнини, прорязани от реки и язовири. На територия от 3943 км² могат да се видят остри зъбери и живописните дипли на Врачанския балкан, човек да усети мириса на плодородната Златия, да се полюбува на реките Огоста, Ботуня, Скът и Искър и да се възхити на величието на Дунав. Не трябва да се пропуска и природно чудо на Искърския пролом, който се извива между белите скали на Балкана. Ненадминати по живописност са каменните зъбери на Ритлите край с. Лютиброд и белите варовикови скали на Черепиш. Оттук през предпланините на Стара планина - Веслешко бърдо, Милин камък и Борованската могила равнината на Златията стига до Хайрединския и Островския вал. Най-високият връх на територията на областта е Бегличка могила (1482м.) край хижа Пършевица. Тук е и уникалната с ледените си образувания пещера Леденика и живописният пролом Вратцата с надвесените над него страховити насечени скали от резерват «Врачански карст» и природен парк «Врачански балкан» с неповторимия си карст, флора и фауна, стотици пещери, с прекрасни възможности за туризъм, спорт и отдих.

В днешните си граници и територия Област Враца е създадена с Указ № 1 от 05.01.1999 г. на Президента на Република България. Заема 3943 км²

На север област Враца има международна граница с окръг Долж, Румъния. На запад областта граничи с област Монтана, на юг със София Област и на изток с областите Ловеч и Плевен. През територията на област Враца минават международни транспортни коридори: номер IV – път Е 79 и номер VII – река Дунав.

Областта е разположена в Северозападната част на страната и в нейните административни граници попадат десет общини:

- Враца,
- Борован,
- Мездра,
- Криводол,
- Хайредин,
- Мизия,
- Бяла Слатина,
- Оряхово,
- Роман
- Козлодуй

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

В областта има общо 123 населени места.

ОБЩИНА ВРАЦА

Община Враца се намира в Северозападната част на Република България и има територия 679 кв.км. и население 85 215 души. Състои се от един град Враца и 21 села. По площ общината заема 16-то място в страната. От общо 679 кв.км. - 370 са обработваема земя, а 117 – гори и ливади. Климатът е умерено-континентален. Град Враца е с изградена инфраструктура и комуникации.

Общината е създадена с Указ от 05.12.1978 год. и наследява старата градска община още от Възраждането. Граничи с общините Мездра, Борован, Криводол, Вършец и Монтана. Забележителности - проломът "Вратцата", пещерата "Леденика", лобното място на Христо Ботев в м. "Иолковица" и връх "Околчица", където всяка година на Втори юни се провежда всенародно поклонение в памет на загиналите за свободата на България, тракийското съкровище от Могиланската могила и Рогозенското съкровище.

ОБЩИНА БЯЛА СЛАТИНА

Община Бяла Слатина има територия 572 453 кв.км., население 34 589 жители. Създадена с Указ на НС от 1978 година като селищна система и с Указ на НС № 2704 от Август 1987 год. като община. Заема територия от 572 кв.км., разположена в Дунавската равнина върху терасите на р.Искър. Граничи с общините Враца, Борован, Хайредин, Козлодуй, Оряхово, Кнежа, Червен бряг.

Релефът е разнообразен - равнинен и полупланински. Заема средишно положение в Северозападна България и е на почти еднакво разстояние от р.Дунав и Предбалкана. Общинския център гр.Бяла Слатина отстой на 46 км. североизточно от гр. Враца и е разположен върху терасите на р.Скът. Като цяло районът е равнинен, разположен в Дунавската хълмиста равнина, със средна надморска височина-126 м. Климатът е умерено-континентален. По-значителни отводнителни артерии в общината са р.Скът, р.Бриша и р. Марла. Преобладават черноземните почви. Най-често срещани дървесни видове са акацията, дъбът, букът, липата, орехът и тополата. В Община Бяла Слатина защитени са следните територии: - Агиното бранище-площ 1 дка. Характерно е с красива дъбова гора, израснала на плодородна почва, наречена "Китката". -Вековен дъб на възраст над 600 г. Данфоровия горун се намира на около 1 км. западно от село Галиче в местността "Горно ливаде".

ОБЩИНА МЕЗДРА

Община Мездра е разположена в Северозападна България и обхваща северната част на Искърското дефиле и Предбалкана по

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

поречието на река Искър, със средна надморска височина 270м. Релефът е равнинно-хълмист и полупланински.

Създадена с Указ №264 от 03.12.1898 година и разширена с Указ№ 2963 от 25.08.1934 година. Заема 554 кв.км. площ, разположена главно по Искърското дефиле. Граничи с общините Враца, Роман, Бяла Слатина, Ботевград и Своге. Общински център Мездра /12 514 жители/, обявен за град на 26.08.1950 година.

Най-голям процент от територията на общината заемат земеделските площи и горите, следвани от населените места. Релефът е полупланински, с преобладаващи сиви горски почви, подходящи за отглеждане на зърнено-фуражни култури и трайни насаждения. Община Мездра е разположена на средна надморска височина от 270 м. Климатът е умереноконтинентален. Горският фонд на общината обхваща 195 001 дка, в т. ч 25 264 дка иглолистни и 21 136 дка широколистни гори. Отдалечените от големите пътни артерии села са разположени в екологично чисти планински и полупланински райони и притежават висок потенциал за развитие в сферата на екологичния и селски туризъм. Малките частни и кооперативни стопанства в тези населени места произвеждат незамърсена с химикали продукция - месо, мляко, вино, пчелен мед и др.

На територията на общината се намира част от Природен парк " Врачански Балкан , Природните забележителности "Ритлите ", "Новата пещера " в землището на Люти брод, "Говедарника" в землището на с. Царевец и забележителностите - Черепишки манастир и църква "Успение Богородично", както и историческа местност "Рашов дол".

ОБЩИНА КОЗЛОДУЙ

Разположена в северозападна България, в Дунавската равнина, на брега на р. Дунав.

Създадена е с първите Привременни правила на новата държава през август 1879 година, утвърдена като община с Указ №2701 на НС от 1987 година. Заема 286 кв.км. площ. Разположена е в равнината на десния басейн на р. Дунав. Граничи с общините Вълчидръм, Хайредин, Мизия, а на север с р. Дунав и областта Допис /Румъния/.

Община Козлодуй включва един град - Козлодуй и четири села - Хърлец, Гложене, Бутан и Крива бара. Районът е с традиции в развитието на електропроизводство и селско стопанство. Община Козлодуй е разположена в източната част на Северозападна България, в Дунавската низина, на 25 метра надморска височина и 285 кв. км площ. Намира се на 7 км от устието на р. Огоста, в плодородната житница на България, наречена от древните българи Златия. Основната част от територията на общината е заета от земеделски земи. Много по-нисък е делът на горските и други територии.

Известен още като атомната столица на България. Забележителности - Национален параход-музей "Радецки", Ботев парк, храмът "Св. Троица",

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

храм-паметник читалище "Христо Ботев", църква "Успение Богородично", Римската крепост "Аугуста" в с. Хърлец, Поповото ханче в Бутан.

ОБЩИНА ОРЯХОВО

Община Оряхово е разположена в Северозападна България по поречието на р. Дунав. Дунавската хълмиста равнина е най-северната геоморфоложка област на Република България. Въз основа на своите различия тя се разделя на три подобласти, като една от тях е Западната (Ломско-Оряховска) низина. Има предимно равнинен характер. Топографската ѝ повърхнина е слабо наведена на североизток. Широкият асиметрични долини на реките Лом, Цибрица, Огоста, Искър и Вит я разделят на няколко междудолинни ридове. Равнинно-хълмистият релеф, умерено континенталният климат, надморската височина (150 м.) и разнообразните почви (преобладаване на чернозем и лъсови) характеризират географските особености на Общината.

Създадена според Привременни правила, обнародвани в Държавен вестник от 18.08.1897 година и утвърдена с Указ на НС от 1976 и 1987 година. Заема площ от 329 кв.км. разположена по десния дунавски бряг.

Община Оряхово се състои от седем населени места (град Оряхово – общински център и шест кметства – Селановци, Остров, Лесковец, Горни Вадин, Галово, Долни Вадин)

Граничи с общините Мизия, Кнежа, Бяла Слатина, Долна Митрополия и Искър. Общината е разположена в североизточната част на Област Враца и граничи на юг с общините Бяла Слатина и Кнежа, на изток с община Долна Митрополия, на запад и югозапад с община Мизия и на север граничи с река Дунав. Географското ѝ местоположение определя достъп до северната граница на Република България и това позволява включване на воден транспорт с пътници и товари в предвид налично изградените Пристанищен и Фериботен комплекс.

Общината е част от район с важно геостратегическо положение, което определя голямата ѝ роля в развитието на област Враца и страната, за трансгранично европейско сътрудничество. Тази значимост се подсилва от наличието на Гранично контролно пропускателен пункт и Ферибот.

Забележителности къща - музей "Дико Илиев", чешмата "Капитанец" до Римската крепост "Вариана", средновековната българска крепост "Камъка", Възрожденската църква "Свети Георги" /1837 година

ОБЩИНА КРИВОДОЛ

Община Криводол заема 326 кв. км площ в северозападната част на Република България, сред плодородните котловини по поречието на реките Ботуня, Лева (Въртешница) и Рибиня и част от предпланините на Врачанския балкан. Отстои на равни разстояния от сравнително големите икономически центрове Враца и Монтана. Община Криводол се състои от

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

15 населени места и е създадена с Указ на НС от 1978 година като селищна система и с Указ №2704 на НС от Август 1987 година като община. Граничи с общините Враца, Борован, Вършец, Монтана, Бойчиновци.

Релефът на територията заета от Община Криводол е разнообразен: котловинен, хълмист, нископланински, но доминиращи са хълмистият и нископланинският. По-голяма част от терените са с малки наклони и предоставят възможности за стопанско усвояване. Като част от големите морфоструктури територията на общината е разположена в ниския Предбалкан и съвсем малка част (землището на с. Фурен) се намира в Дунавската равнина.

Природните дадености на територията на общината са изключително разнообразни и включват реките Ботуня, Въртешница /Лева/ и Рибиня, система от пещери, карстови извори, горски масиви и др. Край с. Градешница е открита глинена плочка с писмени знаци - образец на първата писменост в Европа. Характерно по тези земи по време на късноримската епоха е наличието на много имения, вили и крепости. На територията на общината са съхранени уникални исторически паметници - римска вила "Рустика" и античен мавзолей край с. Урвене, останки от римски крепости край селата Осен, Краводер, Галатин и др. В пещерите край с. Ботуня, уникални със своята разнообразност и съвършенство, има неизследвани обиталища на първобитния човек от края на палеолитната епоха - 40 000 г. пр.н.е. Интересни туристически обекти са построеният в малка долина манастир "Йоан Предтеча" известен като Градешки манастир, мемориален комплекс "Септемврийци" в местността "Томин мост", Мътнишкият манастир и др.

ОБЩИНА МИЗИЯ

Община Мизия е разположена в северозападната част на Дунавската равнина и обхваща територия от 207 кв.км. В състава ѝ влизат гр. Мизия, с. Крушовица, с. Софрониево, с. Липница, с. Войвода и с. Сараево. С указ от 13.02.1970 година бившето село Букьовци става град и получава днешното име Мизия. Община Мизия е създадена с Указ от 25.05.1978 година. Тя граничи на североизток с община Оряхово, на северозапад с общините Козлодуй и Хайредин и на юг с община Бяла Слатина. Релефът на общината е предимно равнинен до слабо хълмист. Надморската височина варира между 25м. и 186м.

Река Скът преминава през цялата ѝ територия, а река Огоста е естествената граница с община Козлодуй. Климатът е умерено континентален със студена зима и североизточни ветрове и горещо лято със западни и северозападни ветрове. Обработваема земя 46 845 дка. Забележителности - Гърбавият мост в с. Липница, Букьовското сребърно съкровище /V - IV в. пр.н.е./, църквата "Св. Никола" в с. Софрониево /XVII в./.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

ОБЩИНА РОМАН

Община Роман заема югоизточната част на област Враца в Северозападна България. На изток граничи с областите Плевен и Ловеч, а на юг със Софийска област. Създадена с Указ от 01.08.1934 година., като Романска централна община. Утвърдена с постановление №77 на Министерски съвет от 05.12.1977 година., като център на селищна система. Заема площ от 303,5 кв.км., разположена в средното течение на р. Искър, където се влива най-големият ѝ приток - р.Малък Искър. Има надморска височина 150 м. Община Роман включва общо 13 населени места, от които градът и 12 села: Долна Бешовица, Камено поле, Караш, Кунино, Курново, колиби Марково равнище, Радовене, Синьо бърдо, Средни рът (признато за отделно населено място през 1949 г.), Стояновци, Струпец, Хубавене. Територията на общината съставлява 8,3% от общата територия на областта. В административно отношение са обособени 7 кметства и 4 кметски наместничества

Общинските и граници са на запад - с община Мездра, на север - с община Бяла Слатина, на изток - с общините Червен бряг, Луковит и Ябланица, а на юг с общините Правец и Ботев град.

Забележителности - красивата природа по поречието на р. Искър, Струпешкият манастир "Св.Пророк Илия".

ОБЩИНА БОРОВАН

Създадена с указ на Народното събрание от 1978 година като селищна система и с Указ от 28.08.1987 година като община. Заема площ от 212,07 кв.км. разположена в котловината на Дунавската равнина. В общината влизат 5 населени места- Борован, Добролево, Малорад, Нивянин, Сираково. Граничи с общините Враца, Хайредин и Бяла Слатина.

Община Борован има благоприятно географско разположение. През нея преминават важни транспортни пътища от републиканската пътна мрежа Враца - Оряхово, Монтана, Бяла Слатина и Плевен. Надморска височина - 250-350 м. Плодородната земя на площ от 160 000 дка., благоприятства развитието на зърнопроизводството. Забележителности - Борованска могила /423м./, обявена през 1961 година за природноисторически обект.

ОБЩИНА ХАЙРЕДИН

Хайредин е най-малката община във Врачанска област. Заема територия 190,4 кв.км., разположена от двете страни по долното течение на р. Огоста в Дунавската плодна равнина - Златията. Селото е създадено през 1574 г., когато Хайредин Паша, владетел на областта, дава земя на 4 семейства да се заселят и да създадат поколение. В негова чест селото носи неговото име. Общината е създадена с Указ от 1978 година като център на селищна

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

система и с Указ №2704 на НС от м. Август 1987 година като община. Заема територия 190,4 кв.км., Общината граничи с общините Борован, Бяла Слатина, Козлодуй, Вълчедръм, Бойчиновци.

Общината обединява 6 села - Хайредин, като общински център, Рогозен, Манастирище, Михайлово, Бързина и Ботево. През Хайредин минава пътят Враца - Козлодуй и Враца - Мизия - Оряхово.

Разполага с около 15 000 дка от изключително плодородната земя в местността "Златия". Отглежда се предимно пшеница, царевича, слънчоглед, ечемик, овес и много други.

Забележителности - Древният Аспарухов вал, лековития минерален извор, Рогозенското сребърно-златно тракийско съкровище, състоящо се от 165 съда, открито в началото на 1986 година.

НАСЕЛЕНИЕ

Към 31.12.2004 г. населението на област Враца е **212 656 жители**, съгласно данни на ТСБ за 2004 г., 103947 – мъже и 108709 – жени. Средната гъстота на населението е 60,6 д/кв.км. сравнително ниска спрямо средната за страната – 117 д/кв.км.

Район и област	Общо	Мъже	Жени
Северозападен район	503065	244697	258368
Област Видин	120192	58051	62141
Област Враца	212656	103947	108709
Област Монтана	170217	82699	87518

Население по общини в Област Враца

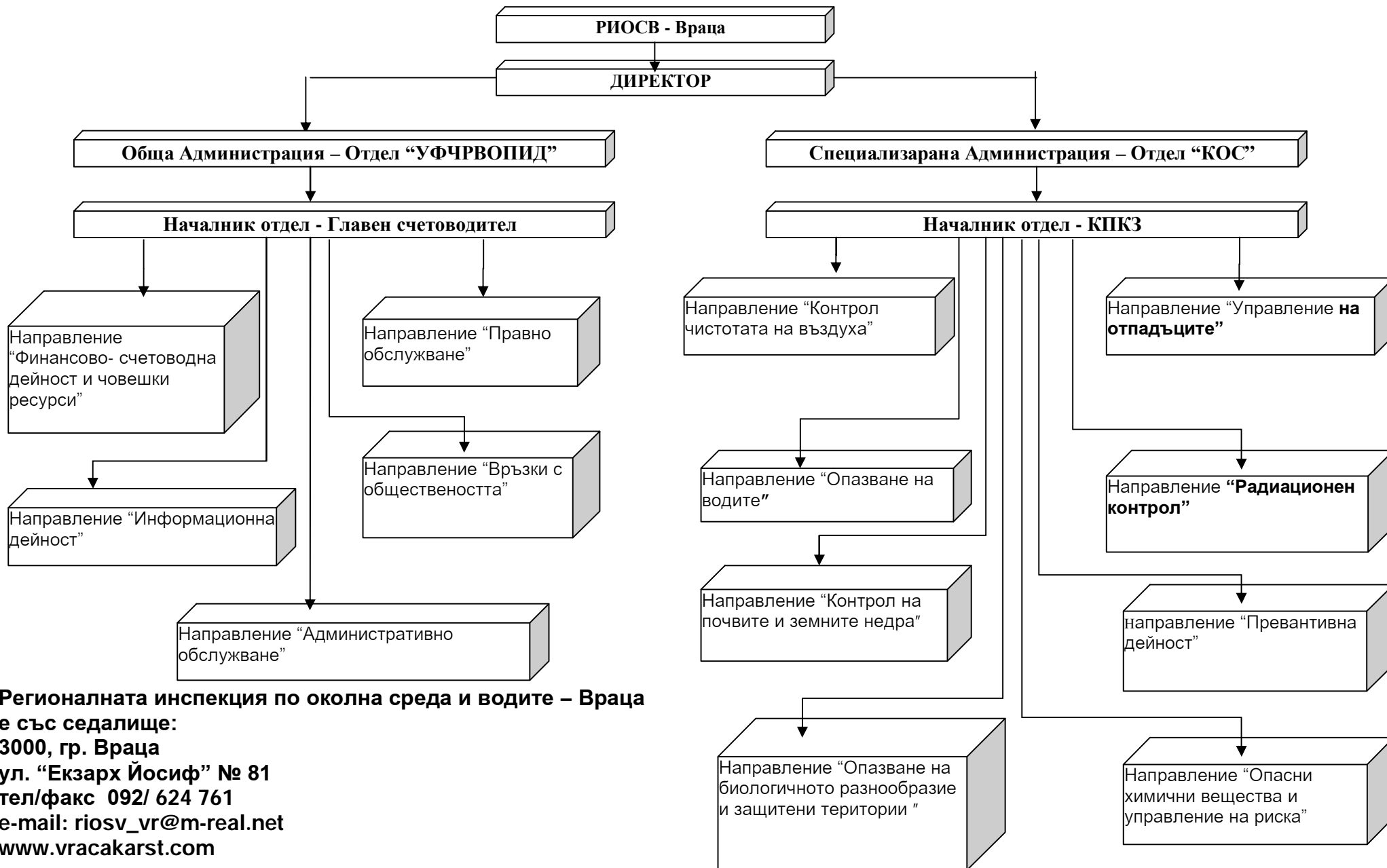
Област, общини	Общо	Мъже	Жени
Област Враца	212656	103947	108709
БОРОВАН	6449	3176	3273
БЯЛА СЛАТИНА	30087	14688	15399
ВРАЦА	79721	38872	40849
КОЗЛОДУЙ	23831	11751	12080
КРИВОДОЛ	11336	5525	5811
МЕЗДРА	24436	11883	12553
МИЗИЯ	8629	4191	4438
ОРЯХОВО	13796	6714	7082
РОМАН	8121	4110	4011
ХАЙРЕДИН	6250	3037	3213

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНА СРЕДА И ВОДИТЕ ВРАЦА

РИОСВ – гр. Враца е регионален орган на Министерството на околната среда, осъществяващ дейността си на територията на област Враца и с предмет на дейност:

- опазване на въздуха, водите и почвите от замърсяване и увреждане;
- произнасяне по екологична оценка и оценка на въздействието върху околната среда;
- предотвратяване и ограничаване на промишленото замърсяване;
- екологосъобразно управление на отпадъците;
- управление на опасни химични вещества и препарати и на генетично модифицирани организми;
- опазване на елементите на Националната екологична мрежа и биологичното разнообразие, както и устойчивото използване на биологичните ресурси;
- опазване и екологосъобразно използване на земните недра и подземните природни богатства;
- опазване и подобряване на акустична среда, намаляване или елиминиране на въздействията от природна и техногенна радиоактивност, електромагнитни полета и други физични фактори;
- устройство на селищната територия съобразно екологичното законодателство;
- изготвяне и предоставяне на информация за състоянието на околната среда съгласно изискванията на ЗООС, в това число за включването на базата данни за състоянието на околната среда и по годишните доклади за състоянието на околната среда на територията на РИОСВ;
- изготвяне и предоставяне на министъра на околната среда и водите и на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) информация за включването ѝ в публичните регистри по чл. 129 и 130 ЗООС;
- организация на процеса на участие на обществеността при вземане на решения в областта на околната среда;
- контрол по изпълнението на мерките по програмите за управление на дейностите по отпадъците;
- съгласуване на общинските програми за намаляване нивата на замърсителите на атмосферния въздух, както и общинските оперативни планове за действие съгласно изискванията на Закона за чистота на атмосферния въздух (ЗЧАВ).

Структурата на РИОСВ-Враца е следната

Регионалната инспекция по околна среда и водите – Враца
 е със седалище:
 3000, гр. Враца
 ул. “Екзарх Йосиф” № 81
 тел/факс 092/ 624 761
 e-mail: riosv_vr@m-real.net
 www.vracakarst.com

АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНА СРЕДА

КОНТРОЛ НА ЧИСТОТАТА НА ВЪЗДУХА

1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух /КАВ/ на територията на РИОСВ-Враца, като част от НАСЕМ- подсистема “ въздух “

Управлението на КАВ се извършва чрез националната автоматизирана система за екологичен мониторинг /НАСЕМ/, в която се намира Националната мрежа за контрол . НАСЕМ е изградена от пунктове за ръчно пробонабиране и АИС. КАВ на Обл. Враца се следи от пункт “РИОСВ-Враца” и Автоматична измервателна станция / АИС/ за гр.Враца и Мобилната автоматична станция за контрол качеството на атмосферния въздух към Регионална лаборатория – Плевен за останалите населени места.

2. Качество на атмосферния въздух- състояние и тенденции.

“Качество на атмосферния въздух” е състоянието на въздуха на открито в тропосферата , с изключение на въздуха на работните места, определено от състава и съотношението на естествените й съставки и добавените вещества от естествен и антропогенен произход.

ЗАМЪРСИТЕЛ	ПРАХ	Pb аер.	SO2	NO2	CO	H2S	ФЕНОЛ	NH3	H2SO4 аер.	As аер.	Cd аер.	Cl	HCl аер.	NO	O3
1	2		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Общ брой пунктове в т.ч	2	-	2	2	1	2	-	2	-	-	-	-	-	1	1

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

1. Пункт – РИОСВ-Враца	да	-	да	да	-	да	-	да	-	-	-	-	-	-	-
2. АИС- Враца	да	-	да	да		да	-	да	-	-	-	-	-	да	да
Брой пунктове с концентрация над ПДКм.е. в т.ч :															
1. Пункт – РИОСВ-Враца	-	-	не	не	-	не	-	не	-	-	-	-	-	-	-
2. АИС- Враца	да	-	не	не	не	да	-	не	-	-	-	-	-	не	не
Пунктове с концентрация над ПДК ср.дн. в т.ч :															
1. Пункт – РИОСВ-Враца	да	-	не	не	-	да	-	не	-	-	-	-	-	-	-
2. АИС- Враца	да	-	не	не	не	да	-	не	-	-	-	-	-	не	не

Пункт "РИОСВ-Враца" е преустановил измерването на H₂S от 05. 04. 2006г. и на NH₃ от 11. 04. 2006г.

3. Основни дефиниции при осъществяване контрол чистотата на въздуха

“Приземен слой” – атмосферния въздух на височина до 100м. от повърхността на Земята.

“Замърсяване на атмосферния въздух”- всяко постъпване на вредни вещества /замърсители/ в него.

“Вредно вещество (замърсител)” - всяко вещество, въведено пряко или косвено от човека в атмосферния въздух, което е в състояние да окаже вредно въздействие върху здравето на населението и/или околната среда.

“Емисия”- изпускане на вредни вещества /замърсители/ в атмосферния въздух.Точката или повърхността , откъдето се осъществява изпускането, се нарича източник. Емисията се определя като маса на дадено вредно вещество за един кубически метър изпускан газ или като дебит на изпусканото вещество при нормални условия.

“Организирано изпускане” – е това, при което веществата се отвеждат в атмосферния въздух чрез изпускащо устройство- комин, канал и др.

“Неорганизирано изпускане” – е това, при което в атмосферния въздух веществата се отделят разсредоточено от дадена площадка - товарно – разтоварни площадки, открити складове за прахообразуващи материали, неизправна технологична апаратура и др .

“Ниво” - определена стойност за концентрацията на даден замърсител.

“Пределно допустима концентрация (ПДК)”- максималната концентрация на вредно вещество, която за определен период от време не оказва нито пряко, нито косвено вредно въздействие върху човека и неговото потомство.

“ Максималната еднократна пределно допустима концентрация (ПДК м.е.)” – допустимата краткосрочна концентрация за определен замърсител в продължение на 30- или 60-минутна експозиция.

“Максималната еднократна концентрация” - най високата от краткосрочните концентрации за определен замърсител, регистрирани в даден пункт за определен период на наблюдение.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

“Средноденонощната пределно допустима концентрация (ПДК ср.дн.)” – допустимата концентрация в продължение на 24-часова експозиция.

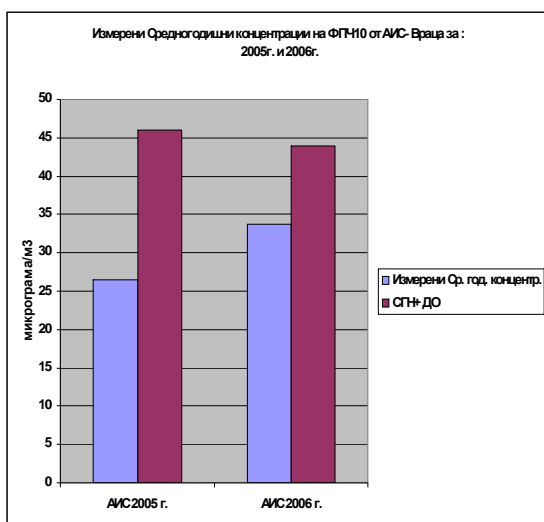
“Средноденонощната концентрация ” – средната аритметична стойност от еднократните концентрации, регистрирани няколкократно през денонощието или тази, отчетена при непрекъснато пробовземане в продължение на 24 часа.

“Средногодишната пределно допустима концентрация (ПДК ср.год.)”- допустимата концентрация в продължение на едногодишна експозиция.

“Средногодишната концентрация” - средната аритметична стойност от средноденонощните концентрации, регистрирани в продължение на една година.

Нивата на основните наблюдавани замърсители, характеризиращи качеството на приземния слой на атмосферния въздух на гр. Враца се осъществява от пункт “РИОСВ- Враца” - с ръчно пробонабиране, пет дни в седмицата и АИС, където свен атмосферни замърсители се измерват и метеопараметри- температура и влажност на въздуха, скорост и посока на вятъра, атмосферно налягане и обща радиация. Основните показатели са:

Финни прахови частици – ФПЧ10 /твърди частици с големина по – малка от 10 μm / - Основни източници на прах са твърдите горива с високо пепелно съдържание, което в някои случаи надвишава 50%. Други източници на прах са промишлеността и битовият сектор, както и наличието на много неконтролирани източници- лошото поддържане на пътищата, градските сметища, открити кариери и др. За показателя няма представителни данни от пункт “РИОСВ-Враца”. От приложената графика се вижда, че по показателя е спазена средногодишната норма. През зимните месеци в 71 дни са регистрирани концентрации над средноденонощната норма /СДН/, което се дължи основно на използваните горива за отопление в битовия сектор.

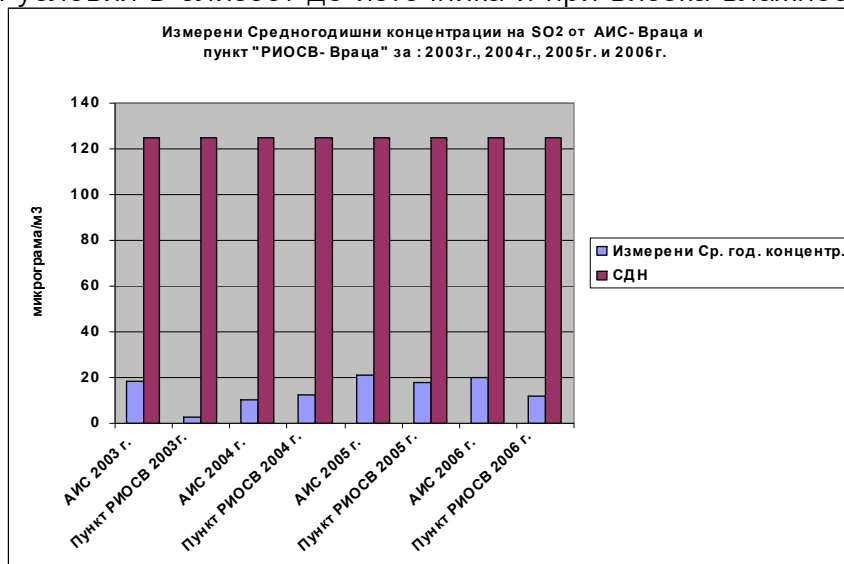
	АИС 2005 г.	АИС 2006 г.
Измерени Ср. год. концентр.	26,5	33,8
СГН+ ДО	46	44

През 2003г.и 2004г. газ- анализатора за ФПЧ 10 към АИС-Враца е работил с прекъсвания.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

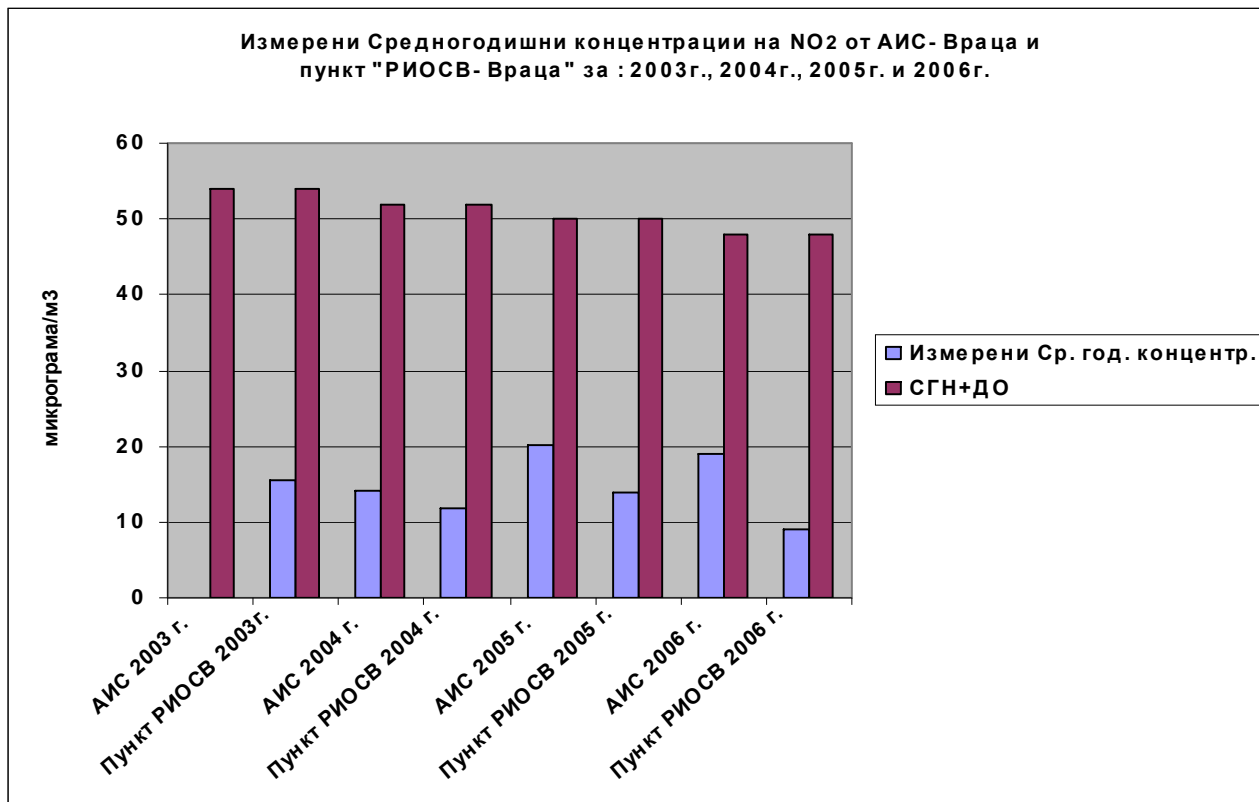
Серен диоксид - Основни източници са: химическата промишленост и процесите на изгаряне на твърди и течни горива с високо сярно съдържание, което за твърдите горива достига до 3,9%, а при течните се колебае от 0,2 до 3,5%. При определени условия в близост до източника и при висока влажност той преминава в серниста киселина, което е предпоставка за т. нар. "киселинни дъждове". Няма регистрирани превишения на СДН по този показател през 2006г.

	АИС 2003 г.	Пункт РИОСВ 2003г.	АИС 2004 г.	Пункт РИОСВ 2004 г.	АИС 2005 г.	Пункт РИОСВ 2005 г.	АИС 2006 г.	Пункт РИОСВ 2006 г.
Измерени Ср. год. концентр.	18,46	2,88	10,12	12,36	20,9	17,62	19,9	12
СДН	125	125	125	125	125	125	125	125

Азотен диоксид - Основни източници са горивните процеси в индустрията и моторните превозни средства. Образува се и в почвата вследствие действието на микроорганизмите. Под въздействието на интензивна слънчева светлина и в присъствие на летливи органични съединения в атмосферния въздух азотният диоксид взаимодейства химически, в резултат на което се образува вторичният замърсител - озон. Няма регистрирани превишения на СДН на азотен диоксид през 2006г.

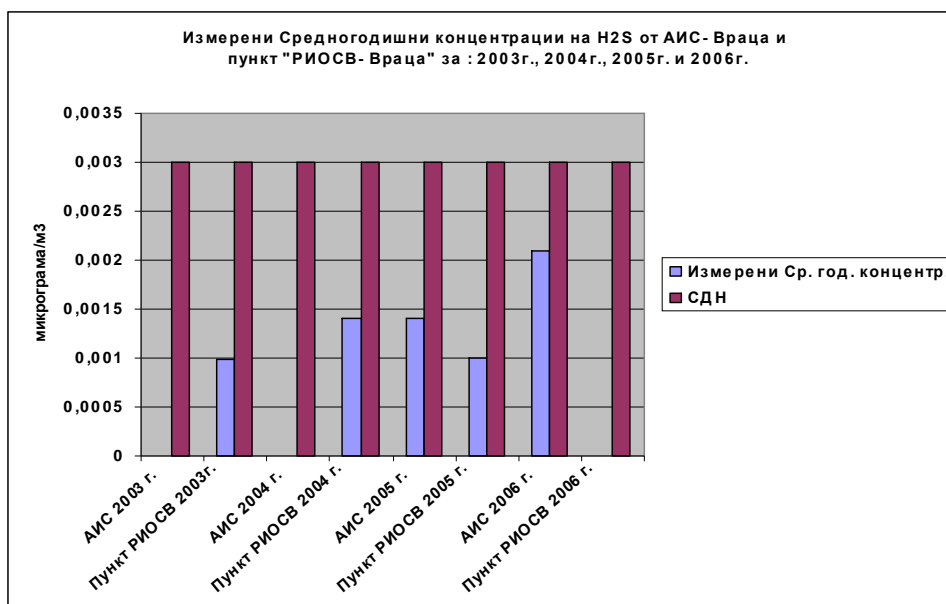
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

	АИС 2003 г.	Пункт РИОСВ 2003г.	АИС 2004 г.	Пункт РИОСВ 2004 г.	АИС 2005 г.	Пункт РИОСВ 2005 г.	АИС 2006 г.	Пункт РИОСВ 2006 г.
Измерени Ср. год.концентр.		15,61	14,2	11,7	20,25	13,87	18,97	9,1
СГН+ДО	54	54	52	52	50	50	48	48

През 2003г. газ-анализатора за NO₂ към АСС не е работил .

Сероводород - основен източник е химическата промишленост. Инсталациите към Сяровъглеродно производство към "Камибо"ЕООД - ТП "Хименерго" Враца не са работили през 2006г. В природата големи количества се образуват при процеси на биологично разлагане. Превишения на СДН от пункт "РИОСВ- Враца" е регистрирано в 9 дни от 68 /до 05.04. 2006г / - 13,2%, а от АИС е регистрирано в 65 дни от 255 - 25,5% .

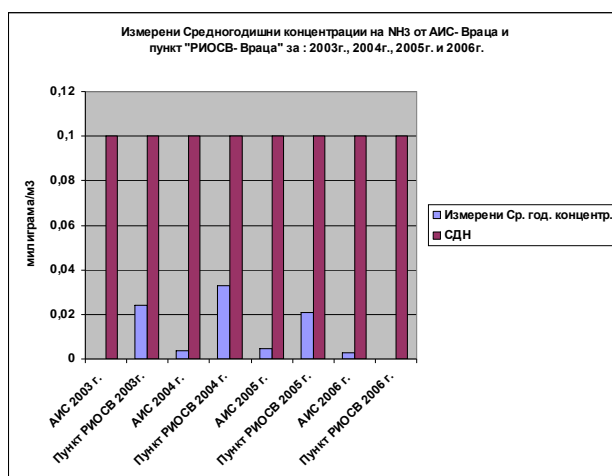

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

	АИС 2003 г.	Пункт РИОСВ 2003г.	АИС 2004 г.	Пункт РИОСВ 2004 г.	АИС 2005 г.	Пункт РИОСВ 2005 г.	АИС 2006 г.	Пункт РИОСВ 2006 г.
Измерени Ср. год. концентр.		0,00098		0,0014	0,0014	0,001	0,0021	
СДН	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003

През 2003г.и 2004г. газ- анализатора за H₂S към АИС-Враца не е работил.
 През 2006г. е преустановено измерването на H₂S в пункт "РИОСВ-Враца"

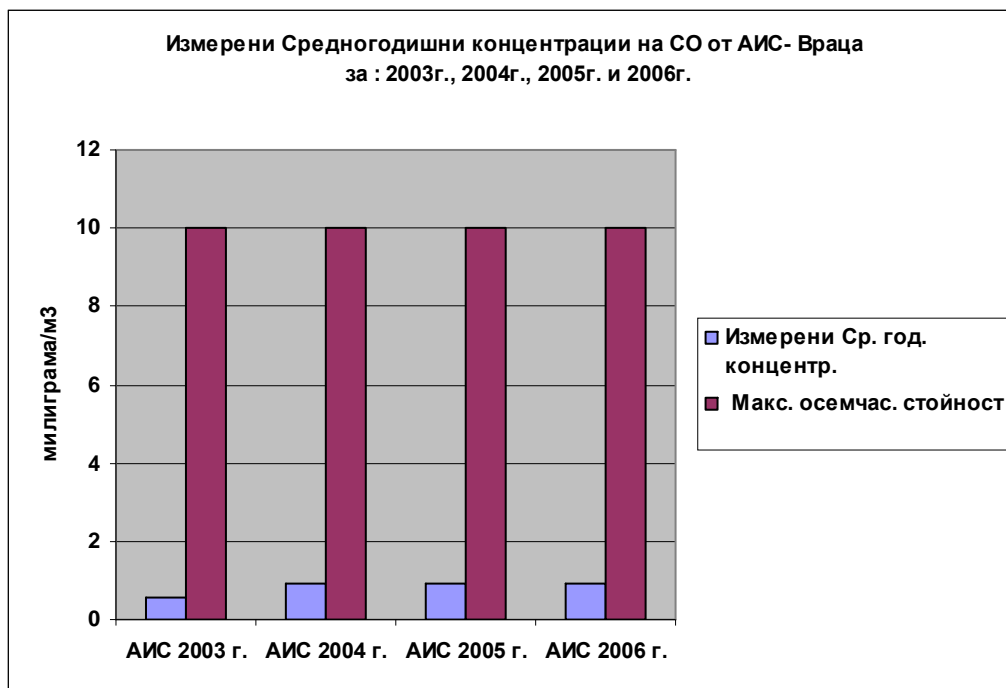
Амоняк - Основни източници са: селското стопанство, производството на азотни торове, хладилните инсталации и депонирането на отпадъци. Основния източник на амоняк в атмосферния въздух на гр. Враца – "Химко"АД, е с преустановена дейност от м. септември 2002г. Няма регистрирани превишения на СДН по този показател през 2006г.

	АИС 2003 г.	Пункт РИОСВ 2003г.	АИС 2004 г.	Пункт РИОСВ 2004 г.	АИС 2005 г.	Пункт РИОСВ 2005 г.	АИС 2006 г.	Пункт РИОСВ 2006 г.
Измерени Ср. год. концентр.		0,024	0,0038	0,033	0,0046	0,021	0,0028	
СДН	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

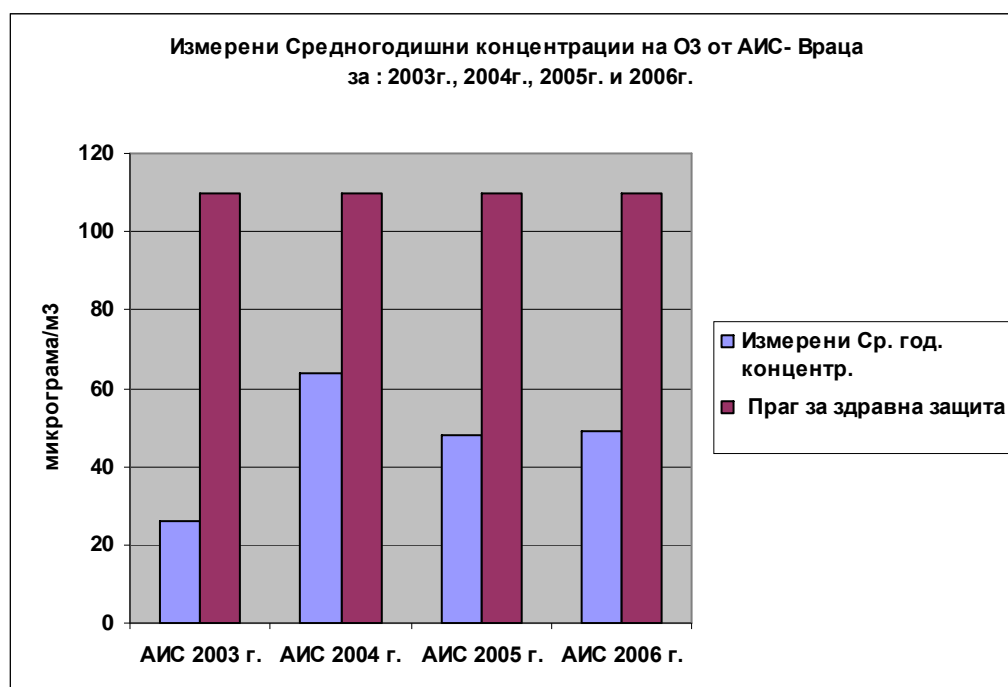
През 2003г. газ-анализатора за NH₃ към АИС не е работил .
 През 2006г. е преустановено измерването на NH₃ в пункт "РИОСВ-Враца".

Въглероден окис - Основни източници са: битовото отопление на твърди горива, транспорта, горивните процеси в индустрията и горските пожари. Няма регистрирани превишения на СДН по този показател през 2006г.

	АИС 2003 г.	АИС 2004 г.	АИС 2005 г.	АИС 2006 г.
Измерени Ср. год. концентр.	0,58	0,92	0,93	0,91
Макс. осемчас. стойност	10	10	10	10

Озон – Наличието на неметанови органични съединения, азотни оксиди, въглероден окис и метан в атмосферата допринасят за образуването на озон. Озона се явява замърсител в приземния слой /на височина до 100м/. Няма регистрирани превишения на СДН по този показател през 2006г.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

	АИС 2003 г.	АИС 2004 г.	АИС 2005 г.	АИС 2006 г.
Измерени Ср. год. концентр.	25,93	63,75	48,24	48,82
Праг за здравна защита	110	110	110	110

Съгласно утвърдения през 2001г. от Министъра на ОСВ списък с районите за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух във връзка с Наредба №7 за оценка и управление качеството на атмосферния въздух / ДВ бр.45/1999г./ територията на РИОСВ е разделена на следните райони, като имисионен контрол се осъществява от Мобилната автоматична станция за контрол качеството на атмосферния въздух към Регионална лаборатория – Плевен /изкл. гр. Враца/ :

- Район Враца – обхваща Общините Враца и Мездра .

Изготвената от Община Враца Програма за оценка и управление на КАВ е включена, като раздел от “Комплексната програма за опазване на околната среда” на Общината .

Дружество “Елисейна”ЕАД, гара Елисейна, което в миналото се явяваше основен източник на вредни вещества в атмосферния въздух е с ликвидирана производствена дейност , с което отпадна необходимостта Община Мездра да изготвя Програма.

- Район Козлодуй - обхваща Общините: Козлодуй, Оряхово и Мизия. През 2006г. по график Мобилната автоматична станция за контрол на качеството на атмосферния въздух към Регионална лаборатория – Плевен е извършила имисионни замервания в Общините : Мизия / 2 пункта – Общински гаражи-Мизия и Бензиностанция “Косаня” гр. Мизия / , Оряхово / 2 пункта – РСПАБ-Оряхово и Пристанище Оряхово/ и Козлодуй / 1 пункта – РСПАБ-Козлодуй /. Резултатите от измерваните параметри : въглероден оксид, озон, серен диоксид, азотен оксид, азотен диоксид, бензен,амоняк и сяроводород отговарят на пределно допустимите концентрации съгласно действащата нормативна база. Поради технически причини не са измерени концентрациите на метанови и неметанови въглеводороди.

- Район Бяла Слатина- обхваща Общините: Бяла Слатина и Роман. В предходни години при извършени имисионни замервания с мобилната автоматична станция за контрол на качеството на атмосферния въздух-Плевен в района на гр. Бяла Слатина по показателите: въглероден оксид, серен диоксид, азотни оксиди, озон, прах, амоняк и сяроводород не са установени наднормени концентрации на същите. За района не се изисква изготвянето на програма за намаляване нивата на замърсителите.

- **Район Криводол** - обхваща Общините: Криводол, Хайредин и Борован. В предходни години при извършени имисионни замервания с мобилната автоматична станция за контрол на качеството на атмосферния въздух-Плевен в района на с. Борован по показателите: въглероден оксид, серен диоксид, азотни оксиди, озон, прах, амоняк и сярководород не са установени наднормени концентрации на същите. За района не се изисква изготвянето на програма за намаляване нивата на замърсителите

4. Източници на емисии на територията на РИОСВ-Враца

Със своята контролна дейност РИОСВ-Враца обхваща 70 обекта източници на емисии в атмосферния въздух на територията на Област Враца, обхващаща територия с площ 3 619,7км². В контролираните дружества най-често използваните пречиствателни съоразения са: ръкавни филтри, циклони, скрубери и др. Работата на пречиствателни съоразения е обект на постоянен контрол от страна на РИОСВ, тъй като тяхното основно предназначение е да осигурят и гарантират спазването на установените норми за допустими емисии и недопускане замърсяването на атмосферния въздух.

Към дружествата замърсители се предприемат административни мерки-налагат се санкции, съставят се актове. За отстраняване на установените нарушения се дават задължителни за изпълнение предписания, нейзпълнението на които се санкционира или може да доведе до спиране на съответната дейност.

През годината са извършени 88 бр. проверки на Дружества източници на емисии в атмосферния въздух. Същите работиха с намалено натоварване на производствените мощности. По-значимите от тях, влияещи върху качеството на атмосферния въздух по Общини са:

ОБЩИНА ВРАЦА

Контролираните обекти, източници на емисии в атмосферния въздух на територията на Общината са 37 бр., като по значими от тях са:

"Холсим (България) "АД, с. Бели Извор, общ. Враца, Дружеството е специализирано в производството на портланд цимент. През по-голяма част от годината Дружеството извършваше реконструкция на Втора технологична линия за производство на портланд цимент, Скарния охладител към нея и Въглищна мелница. При извършените имисионни замервания на горните подобекти след реконструкцията, както и на Циментови мелници №1 и №2 и Суровинна мелница №2 /нов подобект/ не са установени концентрации на изпусканите вредни вещества над пределно допустимите норми.

От м. април 2006г. Дружеството има представен и утвърден годишен Доклад с резултатите от собствени непрекъснати измервания /СНИ/ за 2005 г., като средно месечните стойности и 48-часовите средни стойности по отношение на замърсителите : прах, серен диоксид и азотни оксиди са спазени. Предстои въвеждането през 2007г. на СНИ и на Суровинна мелница №2.

От представените в РИОСВ – Враца съгласно изискванията на Наредба №6 на МОСВ / ДВ, бр.31/1999г./ месечни отчети за оценка на резултатите от СНИ се установи, че са спазени средномесечните стойности на допустими емисии на емитираните вещества. През годината Дружеството е извършило и

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

СПИ /собствените периодични измервания/ на повечето подобекти, чиито контрол е залегнал в издаденото Комплексното разрешително, като не са регистрирани наднормени концентрации на прах.

“Топлофикация-Враца”ЕАД, гр. Враца - специализирано в производството и пласмент на пара и топлинна енергия. През годината със силно занижен товар работиха : ТЕЦ “Градска” и ОЦ “Младост” на гориво природен газ. При извършените емисионни замервания, концентрациите на емитираните вещества са под ПДН.

В РИОСВ-Враца има постъпил и приет Доклад за резултати от собствените периодични измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух през 2006г. при експлоатацията на ОЦ “Младост”. От представеният Доклад е установено, че измерените концентрации на емитираните вредни вещества: прах, азотни оксиди, серен диоксид и въглероден оксид отговарят на нормите за допустими емисии.

Дружествата: “Химко”АД и Камибо”ЕООД- ТП “Хименерго” гр. Враца – специализирани в производство на химически продукти са с преустановена производствена дейност, която през 2006г. не е възобновявана.

Асфалтовите бази в Общината работиха периодично с намален капацитет :

За замърсяване на атмосферния въздух с прах над допустимите норми на Асфалто-смесителната инсталация към “Пътстройинженеринг” АД, Враца в с. Чирен е наложена еднократна санкция.

При извършените емисионни замервания на Асфалто-смесителната инсталация в с. Паволче, общ. Враца собственост на СД “Гарант-90-Цонев и сие”Враца се установи, че количеството прах в отпадъчните газове при нейната експлоатация е над допустимите норми. На Дружеството е наложена текуща санкция и на Управителя е съставен Акт и издадено Наказателно постановление за неизпълнение на предписание. Със Заповед на Директора на РИОСВ-Враца е спряна производствената дейност на асфалто-смесителната инсталация до решаване на проблема с почистване на отпадъчните газове формирани при нейната експлоатация.

“Вратица”АД, гр. Враца – специализирано в производството на текстилни изделия. При извършените емисионни замервания на паровата централа на гориво природен газ се установи, че концентрациите на емитираните вещества в атмосферния въздух са под ПДН.

“Стройкерамика “ АД, гр. Мездра- база Враца- специализирано в производството на керамични изделия. При емисионните измервания на инсталацията за керамични изделия се установи, че концентрациите на емитираните вещества в атмосферния въздух са под ПДН. Дружеството е извършило и СПИ, съгласно издаденото Комплексно разрешително.

Паровите централи към: “ВРЗ-Вола”ЕООД, гр. Враца, “ЗММ”АД, гр. Враца, “2 юни”АД, гр. Враца и “Атлаз-В”АД, гр. Враца са с преустановена дейност.

При извършените контролни проверки по работата на съоразенията за прахоулавяне /циклони/ на Мебелните и Дървообработващите дружества, не са констатирани замърсявания на атмосферния въздух.

ОБЩИНА МЕЗДРА

Контролираните обекти, източници на емисии в атмосферния въздух на територията на Общината са 12 бр., като по значими от тях са:

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

“Вархим”ЕООД, гр. Мездра – “Хидратен цех” гара Черепиш – Дружеството е специализирано в производство на хидратна вар. През 2006г. цехът е работил периодично. При извършените емисионни замервания бе установено, че количеството прах в изходящите газове е над пределно допустимите норми, за което със Заповед на Директора на РИОСВ-Враца има наложена месечна санкция за замърсяване на атмосферния въздух с прах. Необходима е цялостна подмяна на съоръженията в цеха, които са амортизирани и се поддържат трудно.

“Инсталация за сушене на металургична шлака” с. Елисейна, общ. Мездра собственост на СД “Гарант-90 Цонев и сие” гр. Враца – работи периодично. При извършените емисионни замервания се установи, че количеството прах в отпадъчните газове е над ПДН, за което на Дружеството е издадено Предписание касаещо ревизиране работата на пречиствателните съоръжения.

“Стройкерамика”АД,гр. Мездра – база Мездра- специализирано в производството на керамични изделия. При емисионните измервания на инсталацията за керамични изделия се установи, че концентрациите на емитираните вещества в атмосферния въздух са под ПДН. Дружеството е извършило и СПИ, съгласно издаденото Комплексно разрешително.

При извършените емисионни замервания на **паровите централи** към: “Ню текс” АД, гр.Мездра и “Леденика и ММ”АД, гр. Варна– база Мездра, се установи, че измерените концентрации на емитираните вещества в атмосферния въздух са под пределно допустимите норми.

ОБЩИНА БЯЛА СЛАТИНА

Контролираните обекти, източници на емисии в атмосферния въздух на територията на Общината са 4бр.:

“Гарант” АД, гр.Бяла Слатина – специализирано в производството на хидравлични елементи за машиностроенето и подемно транспортни съоръжения. За отплителни нужди през зимния сезон периодично работят един ПКМ-12 /на гориво мазут / и един КВН-1 /на гориво нефта/. При извършените проверки не са установени нарушения при водене на горивния процес.

“Вега Стар” ЕООД, гр.Бяла Слатина – специализирано в производството на зеленчукови консерви. За производствени през кампанииния сезон работят един ПКН-1 и един ПКН-1,6 на промишлено гориво. При извършените емисионни замервания не се установиха наднормени концентрации на емитираните вещества в атмосферния въздух.

При извършените проверки на горивните инсталации използвани за отоплителни и производствени нужди към **“Пионер”АД, гр.Бяла Слатина и ФЗ “Милве”АД, с. Търнак** не са установявани нарушения при водене на горивния процес.

ОБЩИНА КОЗЛОДУЙ

Контролираните обекти, източници на емисии в атмосферния въздух на територията на Общината са 3бр., като по значими от тях са:

Асфалтова база, с. Бутан към “Пътстройинженеринг” АД, гр. Враца – през изтеклата година асфалтовата база работи периодично, за къс период от време, за което време на Дружеството е възобновена наложената през 2005г. санкция за замърсяване на атмосферния въздух с прах над допустимите норми.

Цех “Отоплителна централа” към “АЕЦ- Козлодуй” ЕАД, гр. Козлодуй – същата е с преустановена дейност от началото на 1998г., като до момента същата не е възобновявана.

ОБЩИНА РОМАН

Основният източник на вредни емисии в атмосферния въздух е **“Метизи” АД, гр. Роман** – специализирано в производството на стоманени телове и въжета. Дружеството има издадено комплексно разрешително. При извършените емисионни замервания на използвания за производствени нужди ПКМГ-4 на гориво природен газ, не са установени наднормени концентрации на емитираните вредни вещества в атмосферния въздух.

ОБЩИНА МИЗИЯ

В обектите подлежащи на контрол от страна на РИОСВ, не се извършва производствена дейност свързана с отделянето на вредни емисии в атмосферния въздух, с изключение на парен котел към “Джи Ти Ай Компютри” ЕООД, гр. София на гориво въглища и екобрикети. Същият е разположен на площадката на бивше КЦХ “Мизия” и ще бъде пуснат в експлоатация при възникване на производствена нужда от страна на “Завод за хартия” АД, гр. Мизия.

ОБЩИНА ОРЯХОВО

Контролираните Дружества, източници на емисии в атмосферния въздух на територията на Общината са 4бр., като при извършените проверки в тях е констатирано, че горивните инсталации са с номинална топлинна мощност под 0,5 MW и работят периодично. Паровите централи към тях или не работят или са в процес на ликвидация.

ОБЩИНА КРИВОДОЛ

Контролираните обекти, източници на емисии в атмосферния въздух на територията на Общината са 8бр. Същите работят периодично с намален капацитет и замърсяването на атмосферния въздух от тях е незначително.

ОБЩИНА БОРОВАН

В обектите подлежащи на контрол от страна на РИОСВ, не се извършва производствена дейност свързана с отделянето на емисии, който ще доведат

до замърсяване на атмосферния въздух. Вредни вещества в атмосферния въздух се имитират главно през зимните месеци от битовия сектор /използване на локални горивни източници на твърди горива / през отоплителния сезон и от моторните превозни средства.

ОБЩИНА ХАЙРЕДИН

В обектите подлежащи на контрол от страна на РИОСВ , не се извършва производствена дейност свързана с отделянето на емисии , който ще доведат до замърсяване на атмосферния въздух. Вредни вещества в атмосферния въздух се имитират главно през зимните месеци от битовия сектор /използване на локални горивни източници на твърди горива / през отоплителния сезон и от моторните превозни средства.

5. Кратка обобщена оценка за качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ-Враца

1. Промислената дейност в региона е силно ограничена и не води до сериозно замърсяване на атмосферния въздух. В малките общини замърсяването се дължи основно на битовото отопление /използване на твърди горива / през отоплителния сезон и от моторните превозни средства.

2. С цялостното изграждане и пускането в експлоатация на “Обходен път на гр. Враца” е намален дела на замърсяване на атмосферния въздух в градската част от моторните превозни средства.

3. С продължаващото газифициране на битови абонати в гр. Мездра и промишления сектор в гр. Враца и гр. Мездра се намалява степента на замърсяване на атмосферния въздух с прах, сажди и серен диоксид в приземния слой на населените места от горивни процеси.

6. Контрол на летливи органични съединения и вещества, нарушаващи озоновия слой

В присъствието на азотни оксиди и слънчева светлина Летливите Органични Съединения (ЛОС) действат като катализатор за образуването на приземен озон. Приземният озон е агресивен спрямо живата тъкан и, следователно, опасен за човешкото здраве и околната среда.

Някои ЛОС са считани за парникови газове, влияещи на глобалния климат. „Парниковият ефект” е предизвикан от задържането и акумулирането на топлина в атмосферата.

Основните причини за глобалното затопляне трудно могат да бъдат определени. Но все пак, към тях може да бъде причислен икономическият ръст.

Глобалното затопляне е процес на повишаване средната температура на атмосферата и повърхността на земята. Същата е малко под 15 градуса по Целзий. През последното столетие се е повишила с 0,7 градуса. Учените предричат последващо нарастване от 1,4 до 5,8 градуса до края на настоящето столетие.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Изтъняването на озоновия слой представлява друга опасност, защото способността му да предпазва от пълната сила на опасните за живота ултравиолетови лъчи, идващи от слънцето, намалява пропорционално.

Халогенираните ЛОС също могат да допринасят за разрушаването на стратосферния озонов слой.

Основните източници на емисии на ЛОС са автомобилите, горивните процеси и разтворителите.

ОБЩИНА ВРАЦА

ПРЕДПРИЯТИЯ:

Съгласно изискванията на Наредба №7 (към Закона за чистота на атмосферния въздух) за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации /ДВ, бр.96 от 31.10.2003 г./, на територията на община Враца са картотекирани 16 обекти. Инсталации с консумация на разтворители над долните Прагови Стойности за Консумация на Разтворители (ПСКР) посочени в наредбата не са регистрирани. Картотекирани са два обекта към дейност Химическо чистене, това са : „Свежест” ООД и „М-Трейдинг” ООД. За тази дейност съгласно Наредба №7 няма определена ПСКР, но има Норма за обща емисия (20 гр/кг почистен текстил), която трябва да се спазва от операторите на инсталации. Независимо от това дали посочената норма се превишава или не , обектите са задължени ежегодно да изготвят План за Управление на Разтворителите (ПУР). И Двете дружества са изготвили такива планове за 2005 година , като до края на месец март 2007 година предстои представянето и на ПУР за 2006 година. Химическо чистене „Свежест” превишава НОЕ за дейността си, поради което в плана си за 2004 година е предвидило програма от мерки за привеждане в съответствие. В тази връзка към ПУР за 2005 година е изготвен Доклад по изпълнение на мерките. При направената проверка през 2006 година се установи изпълнението на мерките за намаляване на изчислената в плана НОЕ. В резултат на по нататъшно прецизиране на количествата използвани разтворител и почистен текстил се очаква до 31.10.2007 година емисиите от перхлоретилен да намалеят до установената норма.

Инсталациите в община Враца с консумация на разтворители под ПСКР са шестнадесет. Те са класифицирани към следните дейности:

- **Дълбок печат, флексопечат, ротативен ситопечат, ламиниране или лакиране /долна ПСКР 15 тона/** „Вратица” ООД; „Широкопечатен текстил” АД;
- **Почистване на повърхности с използване на съединения по чл.10, ал.1 /долна ПСКР 1 тон/** - Инкомс ЕСТ „Милин камък”- издадено е предписание за прекратяване употребата на Метилен Хлорид до края на 2006 година, съгласно изискванията на чл.11 от Наредба №7.
- **Други покрития включително върху метал, хартия / долна ПСКР 5 тона/** - ЕИ „Ремко” извършващо ремонтна дейност на топлотехнически съоръжения; печатница „Полипринт” АД; „Завод за металорежещи машини-Враца” АД; ВРЗ „Вола” АД; „Инкомс ДСТ” АД, работещо със силно намален капацитет; „Сигма Витес” ООД; Металинженеринг” ЕООД и „Метмастер” ЕООД, което е в ликвидация от месец май 2006 година.
- **Нанасяне на покрития върху дървени повърхности /долна ПСКР 15 тона/**- Инкомс ЕСТ „Милин камък” АД; ЕТ „Кам–Никола Стойков” (бившо „Дъб” АД) и „Вето Маркет” ООД (бившо „Мебел” ЕООД).

БЕНЗИНОСТАНЦИИ

РИОСВ-Враца осъществява контрол за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения (ЛОС) при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини във връзка с изискванията на Наредба №16 от 12.08.1999 г. към Закона за чистота на атмосферния въздух. Контролираните обекти в община Враца през 2006 година са двадесет и четири бензиностанции и една Петролна база, собственост на „Нафтекс-Петрол” ЕООД, град Варна. По смисъла на Наредба №16, бензиностанциите се делят на нови и действащи, като последните се класифицират според производителността си (най-голямото годишно количество бензини, разтоварено от определена инсталация за съхранение в подвижни цистерни и резервоари на МПС, през последните три календарни години 1997, 1998 и 1999 години). Изискванията на Наредбата към този вид обекти са за изграждане на системи за улавяне на бензиновите пари към резервоарите за съхранение на бензините при зареждането им от подвижните автоцистерни. За тази цел е необходимо монтирането на специални клапан-адаптори към вентилационните системи на резервоарите, както и на адаптори на вливните фунии. Тази система осигурява улавяне и задържане на бензиновите пари в автоцистерните, като в последствие те се транспортират до съответните Петролни бази за регенериране или съхранение с последващо регенериране в друга Петролна база, която е оборудвана с такава система за регенериране.

Деветнадесет са бензиностанциите в община-Враца, които съответстват на изискванията на Наредба №16 и функционират с изградена система за улавяне на бензиновите пари. Бензиностанция на „Петрол” АД и „Екометан Враца” ООД имат издадени предписания и предстои да бъдат проверени. Два обекта на „Вангелов Ойл” ООД имат предписание с неизтекъл срок и са в процес на реконструкция. Бензиностанция „Булгаргаз” ЕАД, район Чирен е с производителност под 100 м³, извън регулация и не подлежи на изискванията на наредбата. Петролната база в град Враца е с неизтекъл срок на предписание 31.12.2009 година.

През 2006 година към списъка с обекти са добавени четири нови: две бензиностанции собственост на „Никоил-2” ЕООД, обект „ТА-Ойл” АД и „Екометан Враца” ООД.

Експертите от РИОСВ-Враца издават предписания на всички обекти, които не са изградили необходимите системи за улавяне на бензиновите пари и следят за изпълнението им.

ОЗОНОРАЗРУШАВАЩИ ВЕЩЕСТВА

Съгласно Постановление №254 на МС, с което е приета Наредба за контрол и управление на веществата, които нарушават озоновия слой и във връзка с Постановление № 224 от 01.10.2002 година за изменение и допълнение на Постановление №254, РИОСВ- Враца осъществява контрол и на обекти, използващи в производствената си дейност вещества, чието изпускане в атмосферата води до нарушаване на озоновия слой. Това са въглеродороди, които съдържат халогенни елементи хлор, флуор, бром, йод. Наличието на халогенните елементи във въглеродородите са основната причина за озоноразрушаващото им действие и определя техния различен озоноразрушаващ потенциал.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - БРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Веществата са класифицирани на две основни групи- забранени за употреба – с висок озоноразрушаващ потенциал и контролирани- с нисък озоноразрушаващ потенциал. Съществуват флуорвъглеродороди, които са вещества с нулев озоноразрушаващ потенциал от тях най-широко приложение намират Фреон 134 и Фреон 134а. Все още някои от фирмите използват забранения газ Фреон 12, но в рециклиран вид, чиято употреба е разрешена до края на 2006 г. Тези фирми са уведомени писмено, че след края на посочения срок, трябва да преустановят употребата му. В тази връзка през 2007 година ще бъдат извършени контролни проверки.

Във Врачанска община са регистрирани и се контролират две фирми за сервиз и поддръжка на хладилна техника: ЕТ “Кварт-Крум Туртански”, която извършва и рециклиране на хладилни агенти и ЕТ«ЕВтим Евтимов и сие» . Същите използват разрешени за употреба хладилни агенти като: Фреон 22, Фреон 134, Фреон 404А , Фреон410А, Фреон 406. С цел по-добър контрол за опазване чистотата на атмосферния въздух и възстановяване на озоновия слой са картотекирани двадесет фирми на територията на общината, използващи в производствената си и търговска дейност хладилни инсталации работещи с над три килограма хладилен агент. Това са предимно търговски обекти, млекопреработвателни и месопреработвателни предприятия. На същите през 2006 г. е направена проверка за херметичност на хладилните инсталации с халогенен детектор /пропускотърсач/ TIF XL-1A, като същевременно се проверява и вида на използвания газ. При нито един от обектите не се установи пропуск на фреон. Всички проверявани фирми водят дневник за състоянието на хладилните инсталации, съгласно изискванията на чл. 4б на горната наредба с изключение на ЕТ „Екопродукт Мегия-Б. Добрилова”. След направено предписание и последваща проверка се установи че обектът е изготвил необходимия дневник.

ОБЩИНА БОРОВАН

ПРЕДПРИЯТИЯ:

На територията на община Борован няма регистрирани обекти подлежащи на контрол по Наредба №7 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации /ДВ, бр.96 от 31.10.2003г./

БЕНЗИНОСТАНЦИИ

В община Борован функционира една бензиностанция, собственост на «Петрол» АД. Същата е приведена в съответствие с изискванията на Наредба № 16, за изграждане на система за улавяне на бензиновите пари.

ОЗОНОРАЗРУШАВАЩИ ВЕЩЕСТВА:

На територията на общината няма регистрирани обекти подлежащи на контрол по Наредбата за контрол и управление на веществата, които нарушават озоновия слой .

ОБЩИНА БЯЛА СЛАТИНА

ПРЕДПРИЯТИЯ:

„Гарант” АД, град Бяла Слатина е с предмет на дейност производство на хидравлични детайли за машиностроенето. През базовата 2004 година за производство са използвани разтворители в количество 2,219 тона, което е под

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - БРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

долните ПСКР за дейността. През 2006 година дружеството не е надвишавало установените норми и дейността му е в съответствие с нормативните изисквания.

БЕНЗИНОСТАНЦИИ:

В село Алтимир функционира една нова бензиностанция с изградена система за улавяне на бензиновите пари, собственост на „Косаня” ЕООД, град Мизия. Други обекти съответстващи на изискванията на Наредба №16 са бензиностанциите в град Бяла Слатина: „Прима”, собственост на „Тим Газ” ООД и „Стил Ойл”, собственост на „Агростил-2003” ЕООД. Нов обект на „СП Петрол” ЕООД е с издадено предписание и предстои проверка. Несъответстваща на изискванията е бензиностанция „Круз 77” ООД-действаща с производителност над 100 м³. На същата е издадено предписание за привеждане в съответствие съгласно нормативните изисквания в срок до 31.12.2009 година. С производителност под 100 м³ и намираща се извън регулация е „Юлита Б” ООД. За такива обекти не се прилага изискването на Наредба №16 за изграждане на системи. Бензиностанциите на „Петрол” АД са три: две в град Бяла Слатина и една в село Габаре. И трите обекта са приведени в съответствие.

ОЗОНОРАЗРУШАВАЩИ ВЕЩЕСТВА:

Обектите проверявани по Наредбата за контрол и управление на веществата, които нарушават озоновия слой са два. Това са ЕТ «Брънчев 91» в град Бяла Слатина - цех за месопреработка, използващ за производствената си дейност три хладилни инсталации работещи с по 8 кг Фреон 22 и «Вега Стар» ЕООД, град Бяла Слатина-консервен комбинат работещ с два броя хладилни инсталации едната с фреон 22, а втората с Фреон 134, в количества съответно 28 и 12 килограма. При извършените проверки за херметичност на инсталациите през 2006 година не бе установено изтичане на газ. ЕТ «Брънчев 91» през 2006 година не работеше поради извършване на ремонтни дейности.

ОБЩИНА КОЗЛОДУЙ

ПРЕДПРИЯТИЯ:

В община Козлодуй се контролират два обекта по Наредба №7. Дейност-Химическо чистене- ЕТ „Юлиян Тошев”. Фирмата е използвала за дейността си през 2005 година перхлоретилен в количество под установената норма за този вид дейност. През 2006 година е представила ПУР в РИОСВ-Враца за 2005 година и предстои да изготви такъв за 2006, до края на месец март 2007 година.

Към дейност Други покрития, включително върху метал, се отнася „Атоменергоремонт” АД в град Козлодуй, с предмет на дейност ремонт на производствени съоръжения на територията на страната. Дружеството използва ЛОС в количество под долните ПСКР за този вид дейност и не подлежи на изготвяне на План за управление на разтворителите.

Част от ЛОС използвани от дружеството са употребени за почистване на детайлите преди боядисване, което е дейност Друго почистване на повърхности. Използваните разтворители са в количество под долната ПСКР.

БЕНЗИНОСТАНЦИИ:

Осем са бензиностанциите подлежащи на проверка в тази община. Две нови: едната неработеща СД „Региана-Цолов и Симеонов” в град Козлодуй и „Ивкос” село Хърлец, съответстваща на изискванията на Наредба №16. Ведомствената бензиностанция на „АЕЦКозлодуй” ЕАД е действаща със срок

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - БРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

за привеждане 31.12.2009 година. Бензиностанция на „Косаня” ЕООД в централната част на Козлодуй е с изградена система за улавяне на бензиновите пари. „Интеринвест консулт” ООД град Козлодуй е с изтекло предписание, но при проверка на предписанието се установи, че същата не работи от месец октомври 2006 година. „Петрол” АД има три обекта: по един в селата Гложене, Бутан и един в град Козлодуй. И трите бензиностанции съответстват на изискванията на Наредба №16.

ОЗОНОРАЗРУШАВАЩИ ВЕЩЕСТВА:

В община Козлодуй са картотекирани два обекта във връзка с Наредбата за контрол и управление на веществата, които нарушават озоновия слой. Това са «АЕЦ Козлодуй» ЕАД с хладилните и климатични инсталации използващи се за производствена дейност и сервиз за хладилна и климатична техника «Интерприборсервиз» ООД, обслужващ инсталациите на територията на атомната електроцентраля. И двата обекта не използват забранени за употреба фреони.

ОБЩИНА КРИВОДОЛ

ПРЕДПРИЯТИЯ:

В град Криводол към дейност Други покрития включително върху метал е класифицирано едно предприятие, което функционира от 2005 година. Това е „Симекс” ООД с предмет на дейност производство на метални палети, стелажи, транспортъри и ръкавни филтри. Дружеството използва ЛОС в количества под долните ПСКР.

БЕНЗИНОСТАНЦИИ:

Бензиностанциите на територията на тази община, контролирани по Наредба №16 са: СД „Георги-газ-Апостолов и сие”, „Витекс” ООД в град Криводол, както и „Аскостройинвест” ООД в село Лесура. Същите са нови по смисъла на горната наредба и съответстват на изискванията за изграждане на системи за улавяне и отвеждане на бензиновите пари към зареждащата резервоарите автоцистерна. Други два обекта работят също в съответствие с екологичните изисквания: „Топливо” АД, клон Видин и ЕТ „Иван Нецов Иванов”. Бензиностанция „Петрол” АД има издадено предписание, като предстои да се извърши проверка за изпълнението му.

ОЗОНОРАЗРУШАВАЩИ ВЕЩЕСТВА:

В град Криводол и общината работи една фирма -«Електросервиз» Илонка Иванова за сервиз и поддръжка на битова техника, в това число и хладилна. През 2006 година за сервизна дейност е използван Фреон 134а. Работи се и с Фреон 600 А,. Използваните хладилни агенти са от позволените за употреба. Четири са фирмите използващи в производствената си дейност хладилни инсталации с над 3 кг фреон: «Микромилк» ООД село Ракево, «Д. Й. Т. 93 Д. Григоров» ЕТ и «Млечен пулс-95-Цветелина Томова» ЕТ в град Криводол, както и «Хаджийски и Фамилия» ЕООД в село Градешница. Извършена е проверка за херметичност на инсталациите само на последните два обекта (останалите не са работили през 2006 година поради несъответствие с Европейските изисквания) при която не бе установен пропуск на газ. Неработещите мандри, предстои да бъдат проверени през 2007 година в случай че функционират във връзка с прекратяване употребата на използвания от тях забранен газ- Фреон 12. Използването му в рециклиран

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

вид е разрешено до края на 2006 година. . «Млечен пулс-95-Цветелина Томова» ЕТ и «Хаджийски и Фамилия» ЕООД работят с разрешените газове Фреон 22 и Фреон 404 А. Обектите водят дневник за състоянието на хладилните инсталации.

ОБЩИНА МЕЗДРА

ПРЕДПРИЯТИЯ:

В община Мездра се контролират два обекта по Наредба №7. Към дейност Химическо чистене-„Мария” ЕООД град Мездра е използвало за 2004 година 90 кг перхлоретилен, като е изготвен и представен в РИОСВ-Враца План за управление на разтворителите за същата година. Дружеството не надвишава установената НОЕ , но е задължено ежегодно да представя ПУР. За 2006 година планът трябва да се представи до края на месец март 2007 година. Дейност Друг дълбок печат, флексопечат, ротативен ситопечат, ламиниране или лакиране-тук контролирания обект е „Ню текс” АД (бившо „Мездратекс” ЕООД). Използваните ЛОС в минимални количества, са под установените долни прагови стойности за консумация на разтворители.

БЕНЗИНОСТАНЦИИ:

Две са бензиностанциите в общината класифицирани като нови по смисъла на Наредба №16 и отговарящи на екологичните норми: „Косаня” ЕООД и „Лукойл-България” ЕООД(бивша „Бест ойл”). Бензиностанция „Пегас” собственост на „Вестранс” ООД, намираща се при КПП, главен път Е 79, село Ребърково е с производителност под 100 м3. Обектът не е задължен нормативно да изгражда система за бензиновите пари. Две действащи бензиностанции на „Петрол” АД в град Мездра са в съответствие , а една в село Зверино е с предписание и предстои да бъде проверена.

ОЗОНОРАЗРУШАВАЩИ ВЕЩЕСТВА

През 2006 година ЕТ «Морава» село Моравица обект в град Мездра е извършвала сервизна дейност с Фреон 134А . «Монтех» ЕООД град Монтана, филиал град Мездра е използвало за ремонт и поддръжка на хладилни инсталации Фреон 134а и Фреон 22 . Извършена е проверка за пропуски на газ в «Леденика и ММ» АД, град Варна, база град Мездра. Дружеството използва една инсталация за втечняване на СО2 извлечан при ферментацията на бирата. Същата работи с Фреон 22 в количество 37 килограма и не е установен пропуск на хладилен агент. Води се дневник за състоянието на инсталацията.

ОБЩИНА МИЗИЯ

ПРЕДПРИЯТИЯ:

Производство на препарати за покрития, лакове, мастила и лепила: РИОСВ-Враца контролира един обект на територията на община Мизия във връзка с изискванията на Наредбата за норми на допустими емисии на ЛОС, изпускани в атмосферния въздух в резултат на употреба на разтворители в определени инсталации. „Дал” ООД,град София, цех град Мизия произвежда бои на водна основа (латекс) и лепила. Използваните количества ЛОС са под долните прагови стойности за този вид дейност.

БЕНЗИНОСТАНЦИИ

Две са бензиностанциите на „Косаня” ЕООД (в град Мизия и на входа на село Софрониево) с производителност под 500 м3 , които трябва да изградят системи за бензиновите пари до края на 2009 година. „Винтранс” ООД намираща се на изхода на града не работи.

ОЗОНОРАЗРУШАВАЩИ ВЕЩЕСТВА

В община Мизия няма контролирани обекти във връзка с Наредбата за контрол и управление на веществата, които нарушават озоновия слой.

ОБЩИНА ОРЯХОВО

ПРЕДПРИЯТИЯ

Други покрития включително върху метал: Към тази дейност контролираните обекти са два. „Агротехчаст” АД произвеждащо резервни части, прикачен инвентар за селскостопанска техника и контейнери „Мултилифт”. Използват се ЛОС в количества под долните ПСКР.

„Хидком” АД произвежда метални елементи за строителството и хидравлични крикове, работило е през 2006 година с разтворители под ПСКР. През 2004 година която е базова за първоначално изготвяне на ПУР, „Хидком” АД е превишило долните ПСКР, но в последствие през 2005 година е изпълнило предвидените мерки в ПУР и е привело дейността си в съответствие. Поради това дружеството е задължено ежегодно да представя ПУР. Предстои представянето на план за управление на разтворителите за 2006 година. Част от използваните ЛОС са употребени за почистване на детайлите преди боядисване. Това е дейност Друго почистване на повърхности при която използваните разтворители са под долните ПСКР .

БЕНЗИНОСТАНЦИИ

Пет са контролираните обекти по Наредба №16. Това са : бензиностанция „Любомир Илчев-Илчев” ЕТ, град Оряхово- нова и съответстваща на изискванията за изграждане на системи за улавяне и връщане на парите, „Косаня” ЕООД, село Селановци, „Шел България” ЕАД - действащи по смисъла на наредбата и също съответстващи на изискванията. Предстои проверка на предписание на „Петрол” АД, град Оряхово задължена да изгради системи до края на 2006 година. Една бензиностанция намираща се на изхода на град Оряхово, собственост на „Винтранс” ООД не работи.

ОЗОНОРАЗРУШАВАЩИ ВЕЩЕСТВА

На територията на общината няма контролирани обекти във връзка с Наредбата за контрол и управление на веществата, които нарушават озоновия слой.

ОБЩИНА РОМАН

ПРЕДПРИЯТИЯ

На територията на община Роман няма регистрирани обекти подлежащи на контрол по Наредба №7 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации /ДВ, бр.96 от 31.10.2003г./

БЕНЗИНОСТАНЦИИ

Бензиностанцията на „Петрол” АД град Роман е с изградена система за улавяне на бензиновите пари

ОЗОНОРАЗРУШАВАЩИ ВЕЩЕСТВА

Една е фирмата, която предстои да представи данни във връзка с изискванията на Наредбата за контрол и управление на веществата, които нарушават озоновия слой. Това е «Агора –Груп» АД, месопреработвателно

предприятие в град Роман. Същото е в ремонт и не е работило през 2006 година.

ОБЩИНА ХАЙРЕДИН

ПРЕДПРИЯТИЯ

На територията на община Хайредин няма регистрирани обекти подлежащи на контрол по Наредба №7.

БЕНЗИНОСТАНЦИИ

Регистрирани са два обекта на територията на община Хайредин. Бензиностанция на „Гущерски“ ЕООД в село Хайредин, действаща без системи за улавяне на парите на бензина и с издадено предписание с неизтекъл срок, както и обект на „Петрол“ АД съответстващ на нормативните изисквания.

ОЗОНОРАЗРУШАВАЩИ ВЕЩЕСТВА

На територията на общината няма контролирани обекти във връзка с Наредбата за контрол и управление на веществата, които нарушават озоновия слой.

ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ

„Водата ще бъде по-важна от петрола през идващото столетие” – това са думи на един от предишните генерални секретари на ООН Бутрус Гали. Тези думи са провокирани от факта, че водните нужди на човечеството нарастват с всеки изминал ден, а качеството на водите се влошава и запасът от водни ресурси намалява. Ситуацията у нас не е по-различна и през последните години учените непрекъснато алармират за настъпваща водна криза. Водният проблем не може да бъде преодолян напълно, но има начин да бъде смегчен чрез разумно използване и контрол на водите и водните ресурси.

1.КАЧЕСТВО НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ

Съгласно Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и на съвета, повърхностните водни обекти се определят като попадащи в една от следните категории води – реки, езера (изкуствени и естествени), преходни води или крайбрежни води – или като изкуствени повърхностни водни обекти или силно модифицирани повърхностни водни обекти.

Водните ресурси в България се формират от оттока на вътрешните реки, подземните води и част от водите на р.Дунав. Тяхното опазване, рационално използване и управление е от жизнено важно значение за бъдещото устойчиво развитие на страната. За съжаление България е в числото на най-бедните на водни ресурси страни в Европа. Средногодишното количество за жител е

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

около 2300-2400 м³, а използваемата част от него варира от 800 до 100 м³/ж.год.

Хидрогеографската характеристика на нашата територия обославя наличието на две основни отточни области – Черноморска и Егейска. Черноморската отточна област се разделя на две подобласти: Дунавска и подобласт от реки, директно вливащи се в Черно море. Територията, контролирана от РИОСВ-Враца обхваща реките и водните обекти спадащи към Черноморският водосборен басейн и по-точно Дунавската подобласт.

Отточна област на реки вливащи се директно в р.Дунав	
Наименование	Площ на водосборния басейн(км ²)
Скът	1074
Огоста	3157
Искър	8746

Основен дял на повърхностните води се пада на реките. Реките са постоянни водни потоци със сравнително голяма дължина. В началото те започват с планински ручеи. При сливането на няколко ручея се образува поток, който тече в по-голямо русло. При съединяването на много потоци се образува река. Реката тече в речно корито(легло). Тя непрекъснато го задълбава и разширява, като го превръща в речна долина. Районът, който се отводнява от дадена река заедно с нейните притоци, се нарича водосъбирателен (водосборен) басейн или поречие. На територията, контролирана от РИОСВ-Враца се намират поречието на три реки: р.Огоста, р.Искър и р.Дунав.

Режимът на реките зависи от количеството и нивото на водата, които се определят основно от характера на подхранване и промените на времето. В зависимост от преобладаващият характер на подхранване, реките се разделят на:

- дъждовно подхранване;
- ледниково подхранване;
- снежно подхранване;
- смесено подхранване.

Географското положение и физикогеографските условия на България обуславят наличието на реки със смесен тип на подхранване. При реките от този тип повече от водите им (50-70%) се получават от разтопяването на снеговете, а останалото количество – от есенните или пролетните дъждове.

И през 2006 г. относно качествения състав на водоприемниците в района на Област Враца се забелязва тенденция към задържане и подобряване състоянието на водите в сравнение с предходните години. Независимо от регистрираните единични превишения на някои от показателите, по-голямата част от тях трайно запазват стойности под допустимите норми за съответната категория на водоприемника. На територията, контролирана от РИОСВ-Враца се намират поречието на три реки: р.Огоста, р.Искър и р.Дунав.

СЪСТОЯНИЕ И КАЧЕСТВЕН СЪСТАВ НА ВОДИТЕ ПО ПОРЕЧИЯ –
имисионен контрол

ПОРЕЧИЕ РЕКА ОГОСТА

Общини по поречието на река Огоста на територията контролирана от РИОСВ-Враца

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

реки	общини
Огоста	Криводол, Враца, Хайредин, Козлодуй, Мизия
Скът	Враца, Борован, Бяла Слатина, Мизия

От вливащите се в Дунав, река Огоста е на второ място по размер на водосборния басейн - 3 157 куб.км със значителен брой притоци.

В Чипровската планина реката тече през тясна долина до гр. Монтана, след това навлиза в Дунавската равнина и при гр. Оряхово се влива в Дунав.

За начало на река Огоста е приета р. Чипровска, която извира под вр. Вража глава (935 м) на границата с Югославия. Началото на Чипровската река (Пилатовец) е типично планинско дере с голям наклон средно 160 ‰. Коритото е тясно и дъното му е покрито с едри камъни и чакъл, свлечени от страничните дерета. От с. Чипровци до с. Бели Мел наклонът на реката намалява и долината прави значителни уширения, особено в района между Чипровци и Железна. Дъното на долината става на места много тясно (80—100 м) с много стръмни склонове. Склоновете са гъсто залесени с широколистна гора. Бреговете на реката са немного високи и обрасли с храсти. Речното дъно е покрито с камъни, чакъл и пясък.

От с. Долни Мел до Монтана речната долина е коритообразна, с широко долинно дъно (800—1000 м), заето от работни площи. Склоновете на долината стават много полегати и се оформят от отделни хълмове. Залесеността чувствително намалява. Надлъжният наклон на коритото е много малък-средно 3-4‰. Дъното е покрито с едър чакъл. Реката мени коритото си, като тече покрай левия или десния склон на долината. След град Монтана долината става по-широка. Залесеността почти изчезва. При с.Ерден Огоста прорязва един рид (Калето), където долината става 200 м широка. Реката в този участък е широка. Речното корито е покрито с едър и дребен чакъл. Към с. Владимирово напречният профил на долината е трапецовиден. Десният склон е по-висок от левия. Реката започва да описва меандри независимо от правия участък на долината надлъжният наклон е много малък — около 1 ‰.

Навлизайки на територията контролирана от РИОСВ-Враца напречният профил на долината на р.Огоста е трапецовиден. Десният склон е по-висок от левия. До гр.Мизия характерът на долината се запазва същият. Склоновете бързо намаляват височината и наклона си. Реката до вливането си в Дунав описва силно извити меандри.

Река Огоста има около 40 притока, от които най-значителни са Ботуня (дължина 69 km водосборна област 732 km²), Бързия (дължина 35 km водосборна област 241 km²), Скът и др. Река Ботуня извира от северните склонове на връх "Тодорини кукли" в Западна Стара планина, като в долното ѝ течение се влива р.Въртешница, образувана от сливането на реките Лева и Дъбника.

Река Дъбника извира на 3 км североизточно от гр.Враца и на нея е построен язовир "Дъбника" (обем 13,6 млн. м³), който е построен за нуждите на охладителната система на "Химко" АД, гр.Враца. Същинското начало на реката са дренажните води след язовирната стена.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Река Лева извира на около 700м. Западно от връх “Бук” във Врачанския балкан. Долината на р.Лева в горната си част е със стръмни скалисти склонове. Един от притоците на р. Лева, впечатляващ със своята красота и величие е водопад „Скакля”. Скакля е сред най-високите български водопади. Бурна, шумяща и кристална водата се спуска от 130 метра височина. Разположен е в един от най-живописните дялове на Стара планина – Врачански Балкан, сред вековни зелени гори и непристъпни скали.

На юг от Враца, дълбоко в пазвите на Врачанската планина, друг от притоците на река Лева е издълбал дълбока сенчеста клисура. В горната ѝ част сякаш нож е отрязал планината и пръскайки се в бездната, реката литва от петдесет метрова височина, образувайки облак от водни пръски, оцветен от живописна спектрална дъга. Тази местност, е известна сред тукашните хора като водопад "Боров камък".

Река Скът води началото си от предпланинските възвишения в района на селата Горно Пещене, Тишевица, Цаконица и др. Височината на тези възвишения е от 500—600 м и характерното за тях е, че северните им склонове са незалесени и спускащите се надолу малки рекички имат пороен характер. Всички тези рекички се събират малко над с. Голямо Пещене под общото име Скът. Наклоните им не са много стръмни и не текат в много дълбоки долове. Коритата им са покрити с пясък и материали, свлечени от изветрелите скали по склоновете на деретата.

От с. Голямо Пещене р. Скът тече в коритото с неголям наклон и с немного високи брегове. В района на с. Оходен реката минава през недълбок пролом. Оттам нататък почти до самото ѝ устие реката тече в равнинни терени и с много малки наклони, с което се обясняват и множеството меандри. Бреговете са ниски и оформят равнинна река. Реката е с широчина от 10—20 м, като дъното ѝ е покрито с пясък или с обикновена пръст. Площите от двете страни на реката са работни имоти и се използват от местното население най-вече за добиване на зърнени култури. Напречният профил в долното течение има трапецовидна форма.

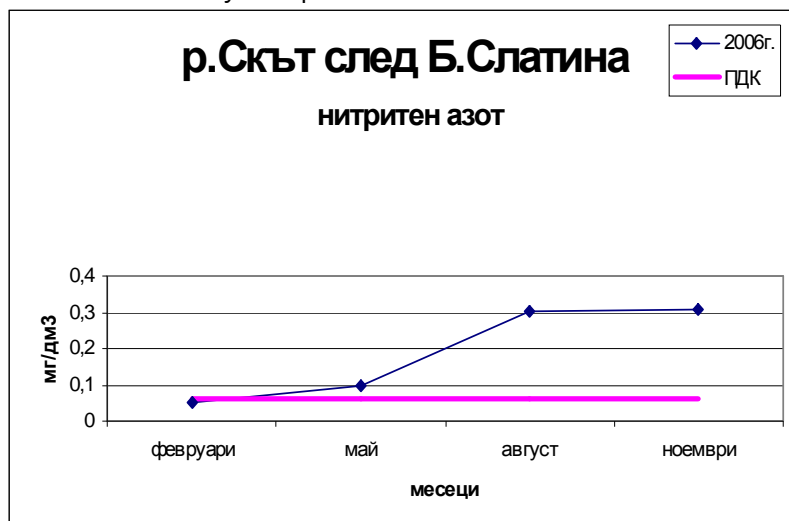
Поречието на р.Огоста се контролира в 6 пункта от Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС)–3 бр. за р.Скът,1бр. за р. Ботуня и 2бр. За р. Огоста.

р.Скът:

- Скът преди гр.Бяла Слатина;
- Скът след гр.Бяла Слатина;
- Скът след преди вливане в р.Огоста при гр.Мизия.

р. Ботуня:

- Ботуня при с. Голямо Бабино.

р.Огоста:

- Огоста при с.Софрониево;
- Огоста преди вливане в р.Дунав.

За водите на р. Скът в пункта след гр. Бяла Слатина се запазва за превишения над ПДК по показателя „нитритен азот” - до 0,306 мг/л. В

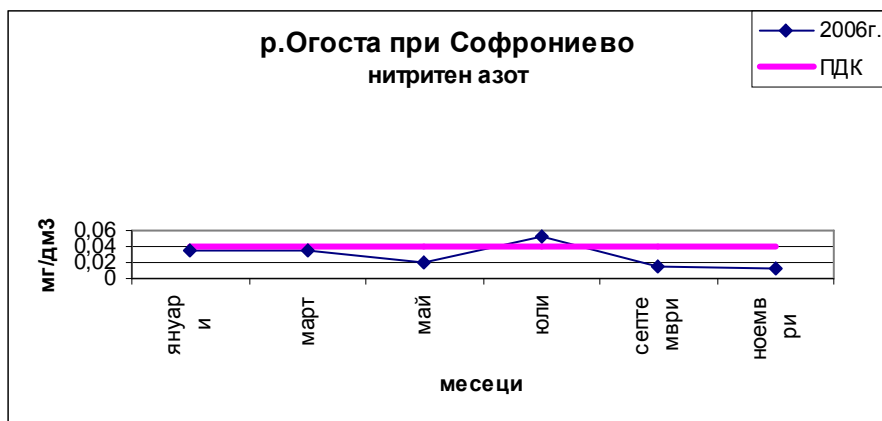
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

сравнение с предходни години се наблюдава незнатно подобряване състоянието на водите по този показател.

Считаме, че наднорменото съдържание на „нитритен азот“ в Река Скът след гр. Бяла Слатина се дължи главно на заустването на непречистените отпадъчни води от градската канализация на гр.Бяла Слатина.

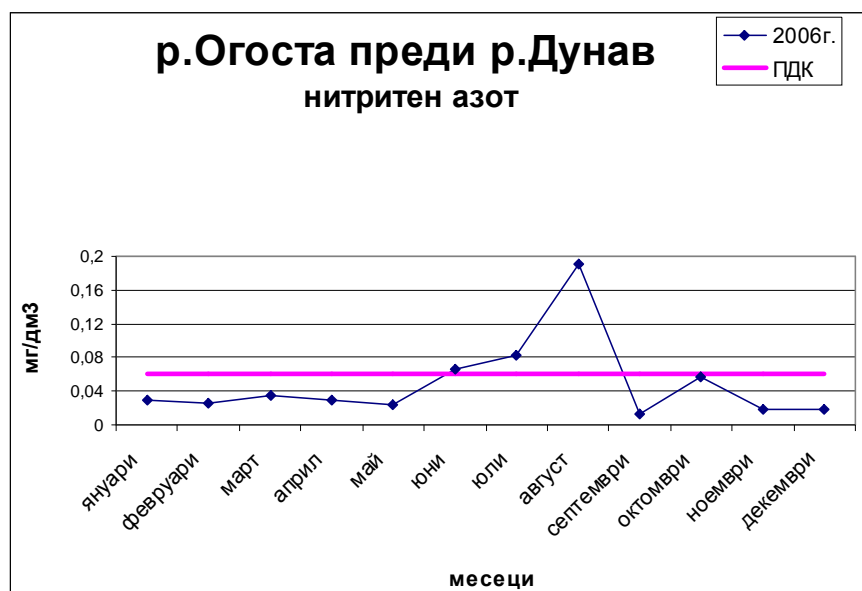
По всички други изследвани показатели реката в този участък отговаря на проектната си категория.

В пункта на р.Скът, преди вливането ѝ в р.Огоста (Скът след гр. Мизия), няма регистрирани стойности на изследваните показатели над ПДК.

В пункта на р. Огоста при с. Софрониево има едно превишение по показателя „нитритен азот“, регистрирано през м. юли - 0,053 мг/дм³ при норма за II-ра категория 0,04мг/дм³, а всички други показатели са под ПДК.

При лабораторните анализи на водните проби от р. Огоста преди вливането ѝ в р. Дунав са регистрирани стойности над ПДК по показателя „нитритен азот“ през три последователни месеца – юни, юли и август, а всички изследвани показатели отговарят на нормата за категорията водоприемник и няма регистрирани надвишения.

ПОРЕЧИЕ РЕКА ИСКЪР

Общини по поречието на река Искър на територията контролирана от РИОСВ-Враца.

река	общини
Искър	Мездра, Роман
Малък Искър	Роман

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Река Искър е най-старата река на Балканския полуостров. Тя е най-дългата вътрешна река, протичаща изцяло на територията на България и единствената запазила първоначалната си посока след станалите по-късно големи промени на земната повърхност. Древното ѝ име е Оскиос и по-късно Ескус. Тя е и единствената река, която извира от Южна (Югозападна) България, пресича напречно от юг на север Старопланинската верига (Искърския пролом). Водосборът на р.Искър е 8646 км². В сравнение с другите поречия р.Искър притежава един от най-продълговатите басейни със средна ширина 30 км., във връзка с което е и с голям коефициент на развитие на вододелната линия. Той е единственият от водосборите на българските реки, който е разположен върху двата водосборни басейна – Черноморския и Беломорския. Води началото си южно от местността “Гьолечица” (Черни Искър, Прав Искър) в Рила планина, юг-югозападно от с. Говедарци, Софийско и юг-югозападно от най-високия ѝ връх Мусала (Леви Искър, Бели Искър). Положението на водосборът ѝ се определя със следните координати: между 42° 05' и 43° 45' с.ш и 22° 50' и 24° 30' и.д. В административно отношение обхваща по-голяма част от Софийска, Плевенска и Врачанска области.

Искър се образува от три реки: Черни, Леви и Бели Искър. За начало се приемат р.Прав Искър – приток на Черни Искър, който води началото си от Чамовското езеро на кота 2500 м- под вр.Дамга в Рила с координати на извора 42° 11' 40"с.ш. и 23° 19' 50"и.д. Координатите на устието ѝ са 43° 44'10"с.ш. и 24° 27'00" и.д. и кота 20 м.

Река Искър е най-дългата река в България – 368 км. Води началото си от Рила, от Беломорския басейн, тече от юг на север и се влива като десен приток на р.Дунав. Гъстотата на речната мрежа е 1,1 км/км². Има 25 притока с дължина над 15 км. Средният наклон на реката е 6.7‰ с денивелация от 2475 м.

Река Искър е най-дългата река в България – 368 км. Води началото си от Рила, от Беломорския басейн, тече от юг на север и се влива като десен приток на р.Дунав. Гъстотата на речната мрежа е 1,1 км/км². Има 25 притока с дължина над 15 км. Средният наклон на реката е 6.7‰ с денивелация от 2475м.

Поречието на р. Искър на територията на РИОСВ-Враца се контролира в 4 пункта от НАСЕМ:

р. Малък Искър:

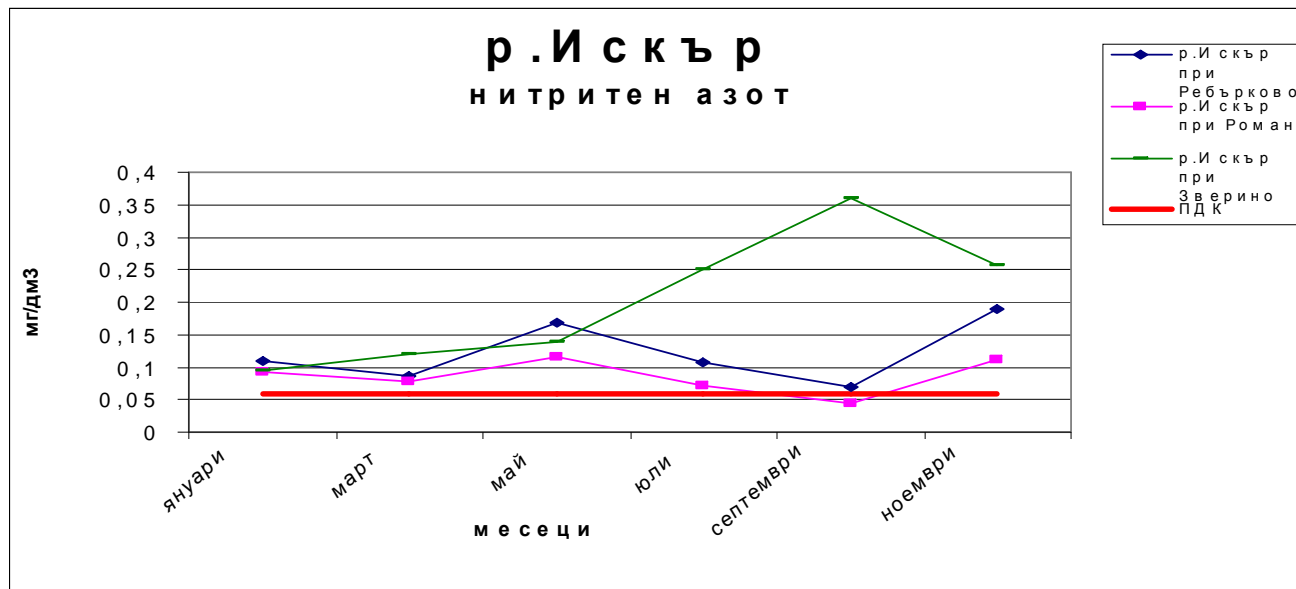
- Малък Искър при гр.Роман

р.Искър:

- Искър при с.Ребърково;
- Искър при гр.Роман;
- Искър при с. Зверино.

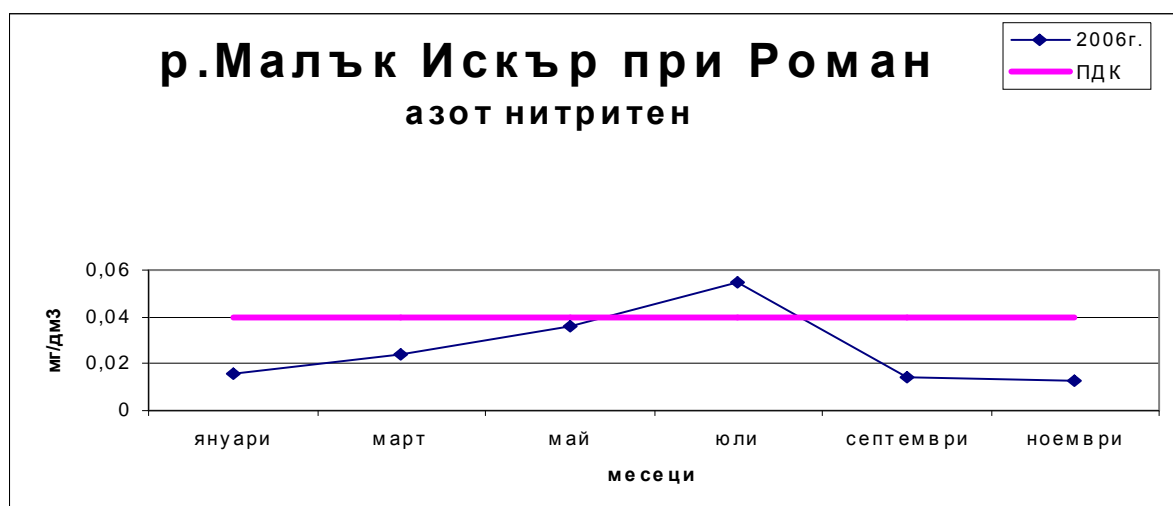
Водите на река Искър и в трите пункта, с малки изключения са с постоянни наднормени концентрации на “нитритен азот”, с максимални стойности при с.Ребърково-0,189мг/дм³, при гр.Роман -0,115мг/дм³ и при Зверино - 360 мг/дм³.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

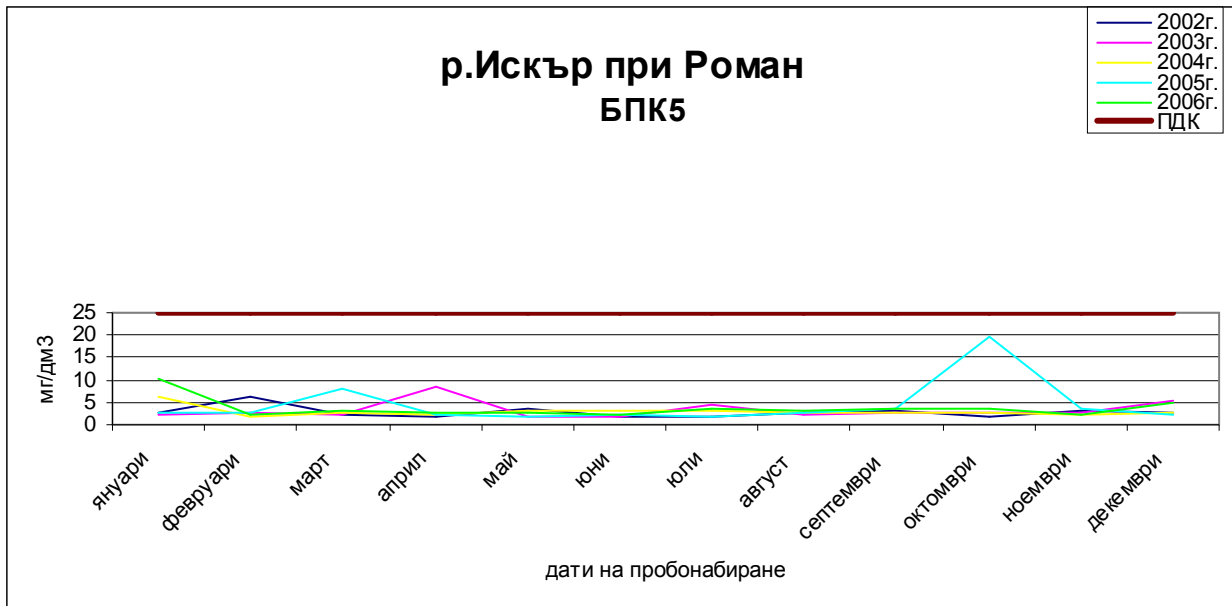
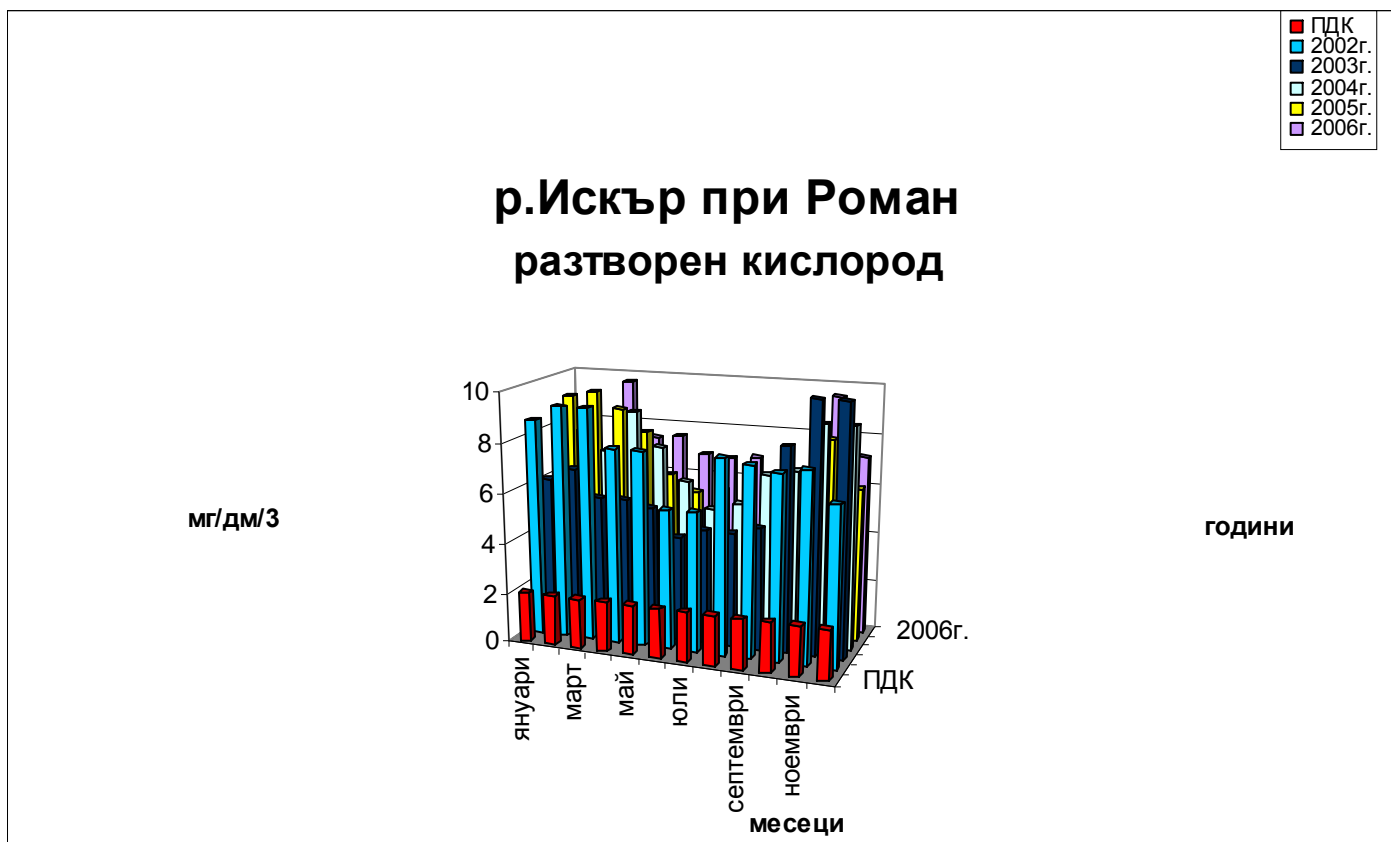
По всички други изследвани показатели реката в този участък отговаря на проектната си категория. Завишените концентрации на „нитритен азот” в р. Искър са с източник извън територията контролирана от РИОСВ-Враца.

През 2006г. за водите на р.Малък Искър от контролния пункт при гр.Роман се запазва тенденцията от предходната година на намаляване на завишените концентрации на замърсяващи вещества по показателя “нитритен азот”. За периода има регистрирано само едно надвишение по този показател- 0,055 мг/дм³ през месец юли (норма за II-ра категория 0,04мг/дм³).

Като цяло за поречие Искър в участъка на реката, минаващ през територията контролирана от РИОСВ-Враца за последните пет години се забелязва запазване състоянието на водите. По показателят “разтворен кислород” не е регистрирано нито едно превишение над ПДК в пункта на НСМОС при гр. Роман.

Общини по поречието на река Дунав на територията контролирана от РИОСВ-Враца

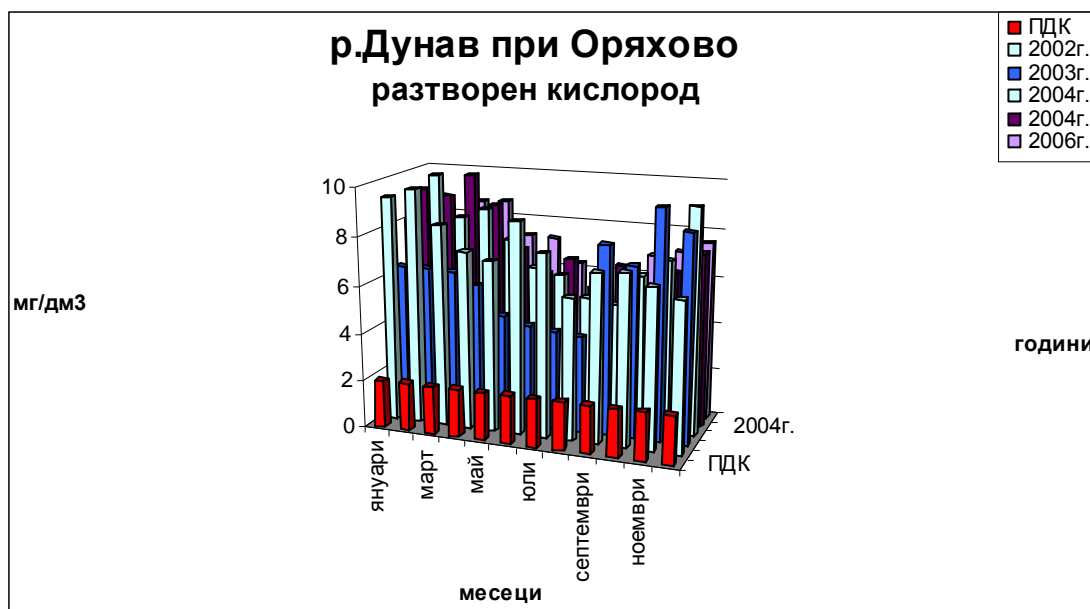
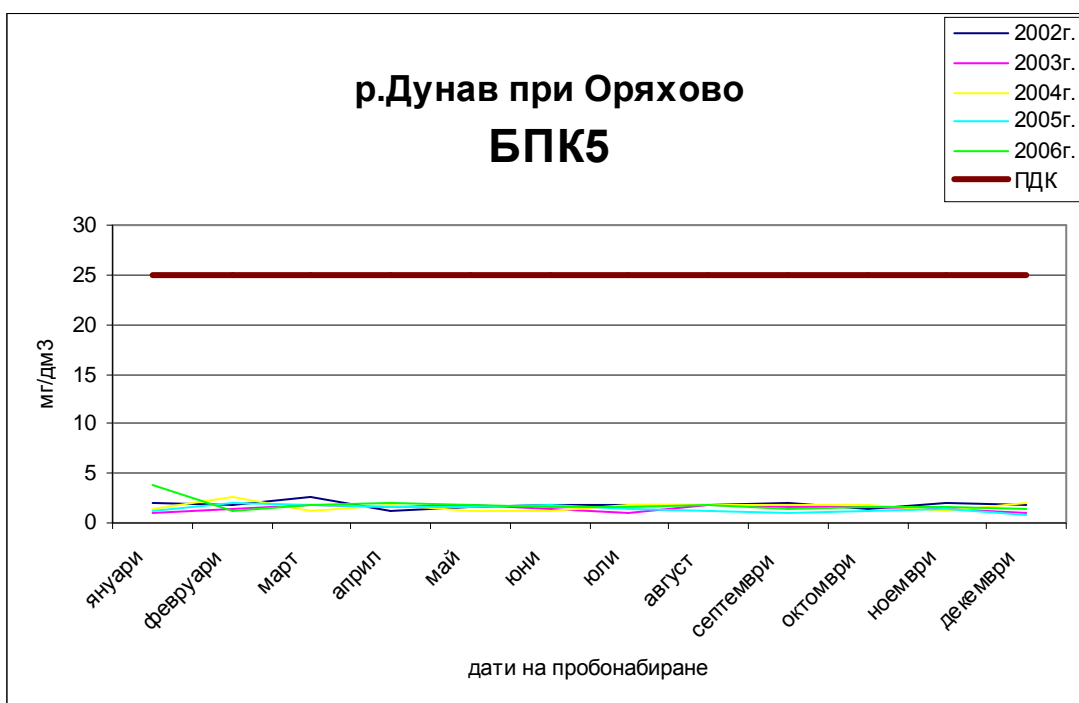
река	общини
Дунав	Козлодуй, Оряхово

Река Дунав извира от планината Шварцвалд, Германия. Общата ѝ дължина е 2780 км, от които 2412 са плавателни. Средногодишния отток на

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

реката в Черно море е 6460 м3/сек. В нея се вливат около 300 притоци, чийто басейни обхващат 10% от площта на Европа. Дунав приема и отвещда водите от 18 страни на територията на Стария континент. Територията на басейна на р.Дунав е 801463 км², на която живеят 81 милиона души. Делтата на реката покрива площ от 679000 ха и през 1991г. е обявена за “Световно природно наследство”.

Лабораторен контрол на водите на р.Дунав е извършван на всеки два месеца в пункта от НСМОС, на територията на РИОСВ-Враца при гр.Оряхово. Изследваните показатели са в рамките на пределно допустимите концентрации и водите на реката отговарят на проектната си категория по всички изследвани показатели.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

При анализ на показателите БПК₅ и разтворен кислород / както е видно от графиките/ в пунктовете контролирани от НСМОС на територията на Врачанска област за последните пет години се наблюдава трайна тенденция към подобряване качествата на повърхностните води, като за изтеклата година не е регистрирано нито едно превишение по тези показатели.

Във връзка с трансграничното замърсяване на р. Дунав с нефтопродукти експерти на РИОСВ-Враца, съвместно с РЛ-Враца в периода от 03.10.2006г. – 12.10.2006г. извършиха поредица от проверки на р. Дунав и крайбрежието. Взети бяха 12бр. водни проби в района на гр. Оряхово и гр. Козлодуй, резултатите от изпитването на които показаха еднократно замърсяване с нефтопродукти на 04.10.2006г. на 150 м. от брега при пристанище гр. Оряхово с максимална концентрация - 56 мг/дм³. При последващите контролни проверки и лабораторни анализи на водни и почвени проби в посочените райони не се констатира съдържание на нефтопродукти над допустимите норми.

ЕМИСИОНЕН КОНТРОЛ

Дейност на Направление "Води" е обвързана със спазване на Закона за опазване на околната среда и Закона за водите.

За установяване изпълнението на нормативните изисквания по отношение чистотата на водите на територията, контролирана от РИОСВ-Враца през изтеклата 2006 г. е осъществяван превантивен, текущ и последващ контрол. Извършени са 315 бр. контролни проверки на обекти, формиращи отпадъчни води по поречията на реките Дунав, Искър и Огоста, като за всяка извършена проверка е съставен констативен протокол. Съвместно с Регионална лаборатория – Враца са извършени 110 бр. контролни пробонабирания от отпадъчните води на 56 бр. обекти, съгласно утвърдени графици. Във връзка с констатирани нередности са издадени 42 бр. предписания и са съставени 10 бр. акта за замърсяване с отпадъчни води и неизпълнение на предписания.

Обработени са 19 бр. информационни карти на обектите, контролирани от РИОСВ-Враца, включени в Националната контролно-информационна система за състоянието на отпадъчните води.

През отчетната година в рамките на законоустановения срок са извършвани 46 бр. проверки по подадените през годината жалби и сигнали. За основателните жалби своевременно са изпращани предписания и са налагани глоби. Издадени са 10 бр. предписания и са съставени 4 бр. акта. При необходимост са сезирани компетентните по даден проблем институции.

От всички издадени предписания през отчетния период 88% от тях са изпълнени, а на 5 бр. предстоят проверки през настоящата година.

Поради неспазване на индивидуалните емисионни ограничения, поставени в разрешителните за заустване и за изпускане на отпадъчни води с наднормено съдържание на замърсяващи вещества към повърхностни водни обекти, през 2006г. 8бр. дружества са имали текущи санкции. Поради прекратяване на дейности, свързани с изпускането на замърсени води или отстраняване на причините довели до наднормено съдържание на замърсяващи вещества в отпадъчните води, установено след извършени проверки и лабораторни анализи са прекратени 5бр. санкции, част от които са наложени в края на 2005г., а една санкция е отменена и наложена отново.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

За аварийно изпускане на замърсени отпадъчни води към повърхностни водоизточници са наложени 4 бр. еднократни санкции на стойност 1216лв.

През отчетния период са издадени 5бр. становища за инвестиционни намерения, кандидатстващи за финансиране от ПУДООС, основно на проекти за изграждане на канализационни системи в населени места, 2 бр. за финансиране по програма ФАР и 6 бр. становища за въвеждане на обекти в експлоатация, за следприватизационен контрол и др. През 2006г. във водния сектор със средства на ПУДООС е приключило реализирането на следните обекти:

Обект	Населено място	Стойност на обекта, лв.
Канализация на улица "Бачо Киро" - гр. Оряхово	гр. Оряхово	327 695,69лв.
Отвеждащ колектор и канализация на ромски квартал зона Оряхово юг – гр.Оряхово	гр.Оряхово	900 000лв.
Битова и дъждовна канализация – централна градска част – гр. Криводол	гр.Криводол	200 000лв.
Подмяна на част от улична водопроводна мрежа в с. Лесура – с.Лесура, общ.Криводол	с.Лесура, общ.Криводол	148 312,13лв.
Подмяна на част от улична водопроводна мрежа в с. Осен – с.Осен, общ.Криводол	с.Осен, общ.Криводол	160 307,99лв.

и е започнало реализирането на следните обекти:

Обект	Населено място	Стойност на обекта, лв.
Канализация профили 66,67,68 и 79 гр.Оряхово – гр.Оряхово	гр.Оряхово	474 448,82лв.
Дъждовно-дренажна канализационна система, кл. 26 и ул."Милин камък" – първа зона гр.Мизия – гр.Мизия	гр.Мизия	317 918лв.

Превантивния контрол за опазване чистотата на водите се осъществява чрез издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения, както и издаване на комплексни разрешителни.

Във връзка с изпълнение на условията, поставени в разрешителните за заустване на отпадъчни води или комплексните разрешителни са извършени 49 бр. проверки на 23 контролирани обекти. До минимум е сведено заустването на отпадъчни води във водни обекти без съответното разрешително (под 2% от общото количество), което дава възможност за по-добър контрол и опазване качеството на водите. Съгласно Закона за водите и Наредба №10/03.07.2001г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници за замърсяване, през 2006г. са издадени 4 бр. разрешителни за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води и на 4 бр. обекта е продължен срока на сега действащите разрешителни. Започната е процедура за издаване на разрешително за заустване на 5бр. обекта. За периода са влезли в сила 4 бр. комплексни разрешителни, а в процедура по издаване са пет.

През годината са извършени проверки и пробонабиране от отпадъчните води на дружествата с изградени локални пречиствателни станции и заустващи в съответните градски канализации – "Вратица" АД, гр.Враца; "Леденика" АД, гр.Мездра; "Сънитекст" АД, гр.Мездра и др. Основните проблеми, които са

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

констатирани по време на извършените проверки се дължат на неефективната работа на съществуващите пречиствателни съоръжения, причина за което е недобрата им експлоатация. В тази връзка са издавани предписания и е уведомявано експлоатационното дружество "ВиК"-Враца за предприемане на коригиращи действия.

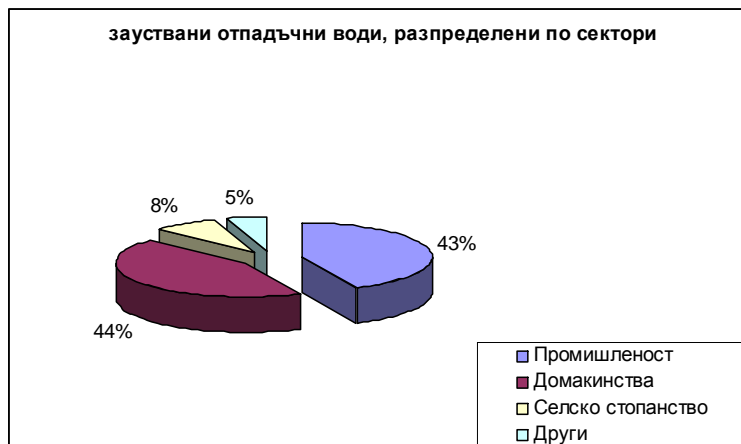
Контролна дейност по опазване чистотата на водите по общини

Община Враца

Точкови източници на замърсяване, заустващи в повърхностни водни обекти

Източник на отпадъчни води	Водоприемник	Поречие	Брой зауствания	Честота на пробовземане
"ВиК" ООД-Враца-ГПСОВ-Враца	р.Дъбника	р.Огоста	1	4
"Булгаргаз" ЕАД-район Чирен, общ.Враца	дере"Лъките"	р.Огоста	3	2
Врачански затвор	р.Лева	р.Огоста	3	2
"Млечен рай-99" ЕООД, гр.Враца	р.Лева	р.Огоста	1	2
"НИПВМИБ Ветбиофарм" ООД, гр.Враца	р.Лева	р.Огоста	1	2
РДТБО Враца-Мездра	р.Косталевска	р.Искър	1	2
"Камибо" ЕООД-ТП"Хименерго"-гр.Враца	р.Дъбника	р.Огоста	1	2
"Стройкерамика" АД-Мездра-цех гр.Враца	яз.Дъбника	р.Огоста	1	2
"Холсим(България)" с.Бели Извор АД,	р.Въртешница	р.Огоста	2	2

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

На територията, на община Враца основен дял на заустваните отпадъчни води се пада на промишлените предприятия и на домакинствата (битово-фекални отпадъчни води), като дела на промишлените отпадъчни води през последните пет и повече години значително е намалял. Причина за това е прекратяване на

производствената дейност на големите производствени мощности. И през 2006г. един от основните замърсители на територията на община Враца "Химко" АД не е възобновявал производствената си дейност и не е формирал отпадъчни води.

В община Враца има малко на брой животновъдни ферми с голям брой животни: един свинекомплекс с около 2000 бр., няколко ферми за отглеждане на свине, няколко кравеферми и една птицеферма. При тях разходът на вода е максимално ограничен и почистването се извършва основно по сух способ. Отпадъчните води са заустени в земни лагуни или специални за целта изградени торища, без отток към водоприемници. Основен замърсител остават малките животновъдни стопанства и нерегламентираното отглеждане на животни.

В началото на 2006г. на 2 оператора, намиращи се на територията на община Враца са влезли в сила комплексни разрешителни, които включват и разрешителни за заустване на отпадъчни води – на "Холсим (България)" АД, с.Бели Извор и на "Стройкерамика" АД за инсталацията в гр.Враца. На "Булгаргаз" ЕАД-площадка с.Чирен, общ.Враца е променено досега действащото разрешително.

От обектите, включени в Националната контролно-информационна система за състоянието на отпадъчните води 9бр. се намират в община Враца.

В област Враца има изградена и функционираща 1бр. Градска пречиствателна станция за отпадъчни води в гр.Враца. И през изтеклата година при извършваните контролни проверки и анализ на взетите водни проби от отпадъчните води, пречистени в ГПСОВ и заустени в р.Дъбника са установени стойности по показателите "ХПК", "БПК5", "общ азот", "общ фосфор" и "неразтворени вещества" над определените в разрешителното за заустване индивидуални емисионни ограничения за тези показатели. Причина за това е, че гад Враца е с по-голяма степен на изграденост на канализационната система (около 86%) и проектния капацитет на станцията е недостатъчен да поеме цялото количество формирани отпадъчни води. Съществува и значителна разлика между проектния капацитет и реалните възможности на изградената ПСОВ, което се дължи на комплексни причини, по-важните от които са:

- Несъгласуваност на изграждането на канализационната мрежа и колекторите с ПСОВ;
- Невъвеждане в експлоатация на всички изградени съоръжения, главно за третиране на утайките;

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

- Продължаваща експлоатация по така наречена временна схема, без първично утаяване , поради невъзможност да се третират всички утайки;
- Ниско ниво на автоматизация на управлението и контрола;
- Финансови причини.

Главно поради липса на средства на ГПСОВ-Враца не е извършван необходимия капитален ремонт и тя се нуждае от сериозна реконструкция, обновяване и модернизация, за да продължи да се използва.

Община Бяла Слатина

Точкови източници на замърсяване, заустващи в повърхностни водни обекти

Източник на отпадъчни води	Водоприемник	Поречие	Брой зауствания	Честота на пробовземане
“Вега Стар” ЕООД, гр.Бяла Слатина	р.Скът	р. Огоста	2	2
“ВиК” ООД, гр.Враца-градска канализация Б.Слатина	р.Скът	р. Огоста	1	2
“Гарант” АД, гр.Бяла Слатина	р.Скът	р. Огоста	1	2
ЕТ”Хороскоп”, гр.Бяла Слатина	р.Скът	р. Огоста	1	2

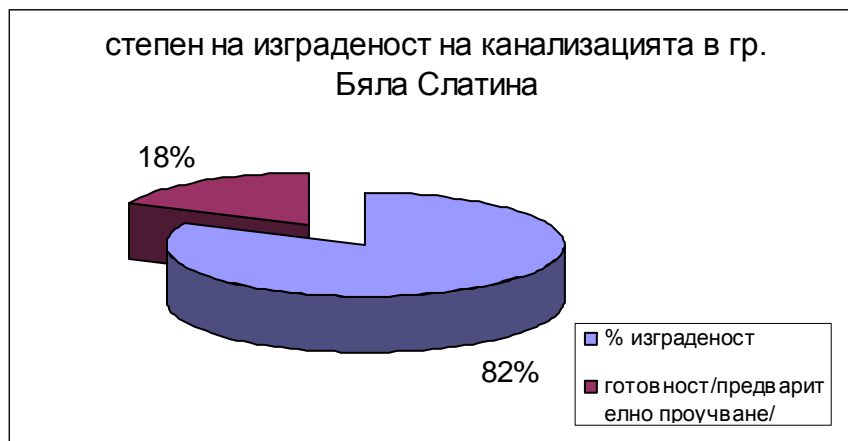
От издадените през изтеклата година разрешителни за заустване на територията на община Бяла Слатина е ЕТ ”Хороскоп-Пламен Петров”, гр. Бяла Слатина. В регламентираните от Закона за водите срокове са подновени или променени сега действащите разрешителни за заустване на отпадъчни води на “Вега Стар” ЕООД, гр.Бяла Слатина и “ВиК” ООД-гр.Враца за градска канализация в гр. Бяла Слатина.

От обектите, включени в Националната контролно-информационна система за състоянието на отпадъчните води Збр. се намират в община Бяла Слатина.

През отчетния период по график съгласуван от РИОСВ-Враца, съвместно с РЛ-Враца са извършвани контролни проверки и пробонабиране, съгласно разрешителното за заустване от канализацията на гр.Бяла Слатина.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Установени са завишения по показателите “азот”, “фосфор”, “БПК5” и др., причина за което е липсата на градска пречиствателна станция.

Община Мизия

Точкови източници на замърсяване, заустващи в повърхностни водни обекти

Източник на отпадъчни води	Водоприемник	Поречие	Брой зауствания	Честота на пробовземане
РДТБО Оряхово-Мизия, гр.Мизия	Дере "Тачов дол"	р.Огоста	1	2
"ДАЛ" ООД, гр.Мизия	р.Скът	р. Огоста	1	2
"Завод за хартия" АД, гр.Мизия	р.Скът	р. Огоста	1	2

През годината за община Мизия има издадено едно разрешително за заустване на отпадъчни води в повърхности водни обекти - на "Завод за хартия" АД – гр.Мизия.

На територията се намира една птицеферма, при която разходът на вода е максимално ограничен и почистването се извършва предимно по сух способ. Отпадъчните води се заустват в земни лагуни и няма отток към водоприемници. От обектите, включени в Националната контролно-информационна система за състоянието на отпадъчните води 2бр. се намират в община Мизия.

В гр. Мизия няма изградена градска канализация, а само частични клонове по отделни улици. Общината има изготвени проекти с които кандидатства за финансиране по различни национални програми.

Община Криводол

Точкови източници на замърсяване, заустващи в повърхностни водни обекти

Източник на отпадъчни води	Водоприемник	Поречие	Брой зауствания	Честота на пробовземане
"Строител-Криводол",	р.Ботуня	р.Огоста		

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

гр.Криводол			1	2
-------------	--	--	---	---

Община Криводол е със слабо развита промишлена дейност и по тази причина основен дял на заустваните отпадъчни води се пада на домакинствата (битово-фекални отпадъчни води) и на животновъдните стопанства и селското стопанство.

Град Криводол е един от най-слабо канализираните в област Враца. През последните две години усилено се работи по проектиране и изграждане на канализационна мрежа в централна градска част, чрез финансиране по различни програми и основно със средства от Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда(ПУДООС).

През изтеклата година за община Криводол има издадено едно разрешителни за заустване на отпадъчни води в повърхностен воден обект за канализация с.Пудрия, общ.Криводол (обект в процес на проектиране).

От обектите, включени в Националната контролно-информационна система за състоянието на отпадъчните води 1бр. се намира в община Криводол.

Община Мездра

Точкови източници на замърсяване, заустващи в повърхностни водни обекти

Източник на отпадъчни води	Водоприемник	Поречие	Брой зауствания	Честота на пробовземане
“ВиК” ООД-Враца-градска канализация Мездра	р.Върбешка	р.Искър	1	2
“Хемус М” АД, гр.Мездра	р.Искър	р.Искър	1	2
“Кантекс България”, с.Брусен-консервен цех	р.Кременска бара	р.Искър	1	2
“Инертстрой Калето”АД, гр.Мездра	р.Искър	р.Искър	1	2
“Техкерамика М” АД, гр.Мездра	р.Боденска	р.Искър	1	2
ЕТ”Рашовец Иван Рашов”, гр.Мездра	р.Боденска	р.Искър	1	2
“Стройкерамика” АД-Мездра-цех гр.Мездра	р.Боденска	р.Искър	1	2

И през 2006г. един от основните замърсители на територията на община Мездра – “Елисейна” ЕАД (н) ко” АД не е възобновявал производствената си дейност и не е формирал отпадъчни води. “Елисейна” ЕАД (н) има изградени две хвостохранилища:

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

- Хвостохранилище “Елисейна” - собственост на дружеството е в добро състояние.;
- Хвостохранилище “Лютаджик” – експлоатацията му е преустановена през 1997г. Рекултивацията и консервацията на обекта е напълно изпълнена. Същото е приватизирано през 2006г.

Разрешително за заустване на отпадъчни води в повърхности водни обекти е издадено на “Инертстрой-Калето”, гр.Мездра и в началото на 2006г. на 1 оператор е влязло в сила комплексно разрешително - на “Стройкерамика” АД за инсталациите в гр.Мездра.

От обектите, включени в Националната контролно-информационна система за състоянието на отпадъчните води 2бр. се намират в община Мездра.

Гр. Мездра е с най-голяма степен на изграденост на градската канализация в община Враца, но и тук основен проблем остава липсата на селищна пречиствателна станция, което е причина за регистрираните наднормени концентрации на “азот”, “фосфор” и “БПК”. Градът е включен в националната програма за приоритетно изграждане на градски пречиствателни станции за отпадъчни води за населени места над 10 000 еквивалентни жители в Република България.

Точкови източници на замърсяване, заустващи в повърхностни водни обекти

Източник на отпадъчни води	на	Водоприемник	Поречие	Брой зауствания	Честота на пробовземане
АЕЦ“Козлодуй”, гр.Козлодуй		р.Дунав	р.Дунав	3	2
“ВиК” ООД, гр.Враца-градска канализация Козлодуй		р.Дунав	р.Дунав	1	2

От обектите, включени в Националната контролно-информационна система за състоянието на отпадъчните води 3бр. се намират в община Козлодуй. Най-големия обект, формиращ отпадъчни води, който е с национално значение е “АЕЦ-Козлодуй”.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

През годината редовно се е изпълнявала програмата на “АЕЦ-Козлодуй” ЕАД за собствен нерадиационен мониторинг на повърхностните, подземните и отпадъчни води на и около площадката на фирмата, чрез сключен договор с Регионална лаборатория - Враца. Резултатите от лабораторния контрол показват: водите от топлия канал отговарят по всички изследвани показатели на нормите за III-та категория водоприемник. За констатирано наднормено съдържание на “нефтепродукти” в отпадъчните води, формирани на площадката на 1-4 блок на “АЕЦ Козлодуй” ЕАД, заустени в отводнителния канал (III-та категория водоприемник) на дружеството е наложена санкция. Редовно е извършван анализ на отпадъчните води в ААО-ЕІ с цел установяване на стойности. Дружеството е в процес по процедура на издаване на разрешително за заустване на отпадъчни води в повърхностен воден обект.

Степента на изграденост на канализацията на гр.Козлодуй е 80% и градът е включен в националната програма за приоритетно изграждане на градски пречиствателни станции за отпадъчни води за населени места над 10 000 еквивалентни жители в Република България.

Община Оряхово

Точкови източници на замърсяване, заустващи в повърхностни водни обекти

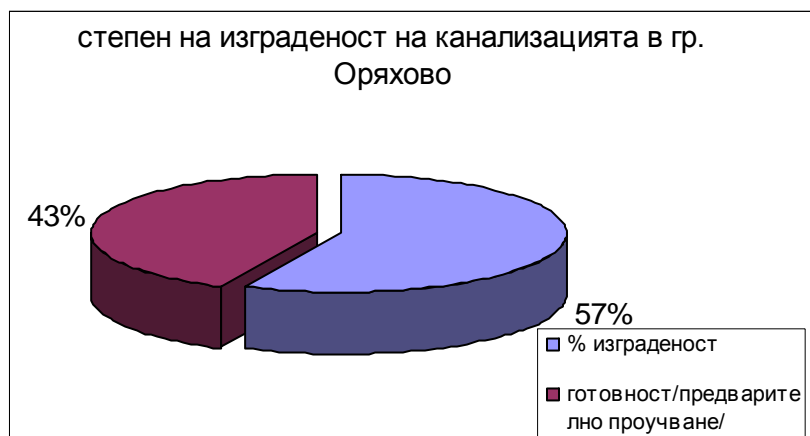
Източник на отпадъчни води	Водоприемник	Поречие	Брой зауствания	Честота на пробовземане
“Вик” ООД, гр.Враца-градска канализация Оряхово	р.Дунав	р.Дунав	1	2
Фериботен комплекс, гр.Оряхово	р.Дунав	р.Дунав	1	2
Общински паркинг, гр.Оряхово	р.Дунав	р.Дунав	1	2

В регламентираните от Закона за водите срокове е подновено разрешителното за заустване на отпадъчни води на “Вик” ООД-гр.Враца за градска канализация в гр. Оряхово.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

От обектите, включени в Националната контролно-информационна система за състоянието на отпадъчните води 1бр. се намират в община Оряхово.

Град Оряхово е с ниска степен на изграденост на канализацията, но през годината са изградени няколко канализационни клона, основно със средства отпуснати от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда /ПУДООС/.

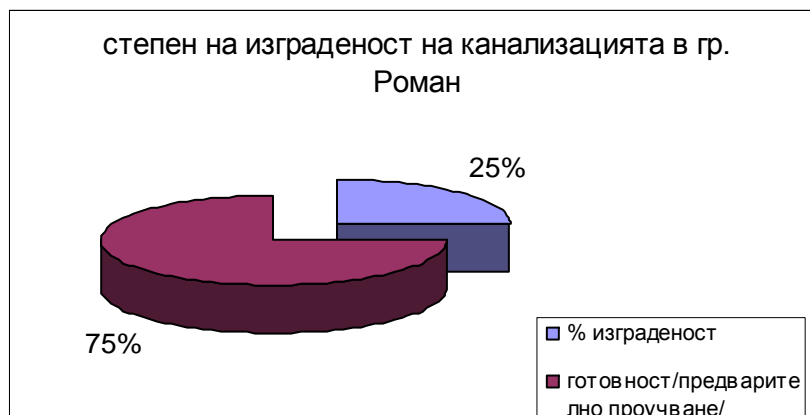
Община Роман

Точкови източници на замърсяване, заустващи в повърхностни водни обекти

Източник на отпадъчни води	Водоприемник	Поречие	Брой зауствания	Честота на пробовземане
“Вик” ООД, гр. Враца-градска канализация Роман	р. Малък Искър	р. Искър	2	2
”Метизи” АД, гр. Роман	р. Искър	р. Искър	3	2
Автостопанство, гр. Роман	р. Малък Искър	р. Искър	1	2
Белодробна болница, гр. Роман	р. Искър	р. Искър	1	2

През 2006г. в община Роман има издадено едно комплексно разрешително на “МЕТИЗИ” АД, гр. Роман.

От обектите, включени в Националната контролно-информационна система за състоянието на отпадъчните води 2бр. се намират в община Роман. От градовете във Врачанска област, които имат в някаква степен изградена канализация и дружество “Вик”-Враца я експлоатира, гр. Роман е с най-ниска степен канализиранос.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА

ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

В заключение може да се каже, че на територията, контролирана от РИОСВ – Враца, основен източник на замърсяване на повърхностните води са отпадъчните води от селищните канализации. Докато водоснабдителната инфраструктура е сравнително добре развита и централизираното водоснабдяване обхваща 98% от населението, то канализационното стопанство, като мрежа и особено като селищни пречиствателни станции е много слабо развито. Около 43 % от жителите са обхванати в канализационни системи с различна степен на изграденост. Градовете Враца, Мездра и Козлодуй са с по-голям процент на изграденост, а Бяла Слатина, Оряхово и Роман са по-слабо канализирани. Работи се по проектиране и изграждане на канализационни мрежи в общини Криводол, Оряхово и Мизия чрез финансиране по различни програми.

Приоритетна визия в областта на опазване чистотата на водоприемниците в областта е изграждането на ГПСОВ на градовете с население над 10 000 еквивалентни жители до 2010г. В тази насока се изпълняват следните етапни програми за развитие:

“ВиК “ ООД – Враца “Програма за доизграждане на канализационната мрежа по населени места”

Национална програма за приоритетно изграждане на градски пречиствателни станции за отпадъчни води за населени места над 10 000 еквивалентни жители в Република България. В програмата от област Враца са включени градовете Враца, Мездра и Козлодуй.

Липсата на локално пречистване на част от промишлените води, включени в градската мрежа създава много проблеми. Изграждането на локални пречиствателни станции е приоритетно за промишлени води със съдържание на тежки метали, мазнини, нефтопродукти, токсични вещества и др. Това ще подобри работата и на градските пречиствателни станции, като ще се облекчи механичното и биологичното пречистване.

2.ПОДЗЕМНИ ВОДИ

Втората група води, формиращи хидропотенциала на България, е групата на подземните води, която от своя страна се разделя на пресни подземни води и минерални води. Те представляват неотменна част от националния воден баланс и имат все по-нарастващо значение в структурата на водопотреблението за различни нужди. От своя страна пресните подземни води се делят на:

В крайдунавските низини се срещат предимно грунтови подземни води, а в Старопланинската област и в частност Врачанската планина има значителни запаси от карстови води.

Факторите обуславящи характера на подземните води са от различно естество: географски -климат, релеф, почвена и растителна обвивка; геоложки и хидрогеоложки - състав на скалите, тектонски строеж и антропогенни - резултат от човешката дейност.

Главния фактор определящ степента и характера на замърсеност на подземните води е антропогенната дейност. По-често срещаните замърсяващи вещества са: амоняк, нитрати, нитрити, хлориди, тежки метали. Основните източници на замърсяване на подземните води са: замърсените повърхностни води, и особено при напояване с тях; наторяване с изкуствени торове;

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

използване на пестициди за растителна защита; непречистените битово-фекални води; водите от животновъдните ферми.

През 2006г. е извършван редовен контрол на подземните води във връзка с извършвания собствен мониторинг на “АЕЦ-Козлодуй”, Депо за нерадиоактивни отпадъци на “АЕЦ-Козлодуй” и “Регионално депо за твърди битови отпадъци Враца-Мездра” (РДТБО).

На територията на “АЕЦ-Козлодуй” ЕАД има 8бр. сондажни кладенци от които по график на РЛ-Враца всяко тримесечие са взимани проби. Резултатите от тези проби показват, че не са регистрирани завишени стойности по показателя обща β -активност, съгласно изискванията на Наредба № 9/16.03.2001 год. за качествата на водата, предназначена за питейно-битови нужди, където максималната стойност за този показател - 2 Bq/l .

Депото за нерадиоактивни битови и производствени отпадъци на “АЕЦ-Козлодуй” има 5 бр. сондажни кладенци, от които редовно са взимани водни проби. От анализите на изпитваните проби на водите от сондажните кладенци, сравнени с ЕП (екологичен праг) и ПЗ (праг на замърсяване) могат да се направят изводите, че стойностите на повечето показатели са под екологичния или около прага на замърсяване, като определени показатели (желязо, манган и др.) надвишават и ПЗ.

В таблиците са показани резултатите, които надвишават екологичния праг, а с червено са означени тези надхвърлящи прага на замърсяване.

Сондажен кладенец №1:

Месец в годината	Изследвани показатели с превишения над ЕП	Резултат от изпитването (мг/дм3)	Екологичен праг /ЕП/ (мг/дм3)	праг на замърсяване (мг/дм3)
април	-Хлорни йони	124	30	100
	-Сулфатни йони	272	50	150
	-желязо(общо)	491	50	200
	-манган	371	20	50
	-хром	20	5	50
юни	-Сулфатни йони	204	50	150
	-желязо(общо)	161	50	200
	-манган	44	20	50
август	-Сулфатни йони	73,8	50	150
	-желязо(общо)	60	50	200
	-нитрити	0,034	0,025	0,125
	-нитрати	12,9	10	30
ноември	-фосфати	0,626	0,1	1,0
	-Сулфатни йони	58,4	50	150
	-нитрати	24,1	10	30

Сондажен кладенец №2:

Месец в годината	Изследвани показатели с превишения над ЕП	Резултат от изпитването (мг/дм3)	Екологичен праг (мг/дм3)	праг на замърсяване (мг/дм3)
април	-Хлорни йони	43,9	30	100
	-сулфатни йони	62,7	50	150
	-желязо(общо)	431	50	200
	-нитрити	0,059	0,025	0,125
	-манган	83	20	50
	-хром	7	5	50
юни	Хлорни йони	47,5	30	100
	-желязо(общо)	344	50	200
	-манган	104	20	50

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - БРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

август	-Хлорни йони	47,5	30	100
	-желязо(общо)	130	50	200
	-фосфати	0,196	0,1	1,0
ноември	-Хлорни йони	48,2	30	100
	-желязо(общо)	<u>300</u>	50	200
	-нитрити	<u>0,176</u>	0,025	0,125
	-манган	<u>66</u>	20	50

Сондажен кладенец №3:

Месец в годината	Изследвани показатели с превишения над ЕП	Резултат от изпитването (мг/дм3)	Екологичен праг (мг/дм3)	праг на замърсяване (мг/дм3)
април	-хлорни йони	35,5	30	100
	-желязо(общо)	<u>692</u>	50	200
	-нитрити	0,051	0,025	0,125
	-фосфати	0,409	0,1	1
	-манган	<u>59</u>	20	50
	-хром	6	5	50
юни	-сулфатни йони	<u>277</u>	50	150
	-желязо(общо)	<u>246</u>	50	200
	-нитрити	0,037	0,025	0,125
август	-сулфатни йони	90,1	50	150
	-желязо(общо)	80	50	200
	-нитрити	<u>0,178</u>	0,025	0,125
	-фосфати	<u>0,948</u>	0,1	1,0
	-манган	<u>169</u>	20	50
ноември	-хлорни йони	33,3	30	100
	-сулфатни йони	75,2	50	150
	-желязо(общо)	130	50	200
	-амоний	0,263	0,12	1,2
	-нитрити	<u>0,309</u>	0,025	0,125
	-манган	<u>371</u>	20	50
	-хром	7	5	50

Сондажен кладенец №4:

Месец в годината	Изследвани показатели с превишения над ЕП	Резултат от изпитването (мг/дм3)	Екологичен праг (мг/дм3)	праг на замърсяване (мг/дм3)
април	-хлорни йони	35,5	30	100
	-желязо(общо)	<u>692</u>	50	200
	-нитрити	0,051	0,025	0,125
	-фосфати	0,409	0,1	1,0
	-манган	21	20	50
	-хром	12	5	50
юни	-хлорни йони	39	30	100
	-сулфатни йони	<u>358</u>	50	150
	-желязо(общо)	151	50	200
	-амоний	0,230	0,12	1,2
	-нитрити	0,083	0,025	0,125
	-фосфати	0,215	0,1	1,0
	-манган	<u>76</u>	20	50
-хром	6	5	50	
август	-хлорни йони	41,8	30	100
	-сулфатни йони	85,9	50	150
	-желязо(общо)	60	50	200
	-фосфати	0,407	0,1	1,0
	-манган	<u>100</u>	20	50
ноември	-хлорни йони	39,7	30	100
	-сулфатни йони	59,5	50	150
	-желязо(общо)	70	50	200

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

	-нитрити	<u>0,176</u>	0,025	0,125
	-манган	33	20	50
	-хром	6	5	50

Сондажен кладенец №5:

Месец в годината	Изследвани показатели с превишения над ЕП	Резултат от изпитването (мг/дм3)	Екологичен праг (мг/дм3)	праг на замърсяване (мг/дм3)
април	-хлорни йони	48,9	30	100
	-желязо(общо)	<u>660</u>	50	200
	-манган	<u>56</u>	20	50
юни	-хлорни йони	46,1	30	100
	-желязо(общо)	<u>277</u>	50	200
	-манган	<u>48</u>	20	50
август	-хлорни йони	48,2	30	100
	-желязо(общо)	130	50	200
	-фосфати	0,189	0,1	1,0
	-манган	39	20	50
ноември	-хлорни йони	<u>46,1</u>	30	100
	-желязо(общо)	<u>70</u>	50	200
	-нитрити	<u>0,1</u>	0,025	0,125
	-манган	<u>35</u>	20	50
	-хром	<u>6</u>	5	50

- ЕП – Екологичен праг
- ПЗ – праг на замърсяване
- **** - стойности на изследваните показатели, надвишаващи прага на замърсяване.

Стойностите на екологичния праг и прага на замърсяване са съгласно приложение №3 (Препоръчителни показатели за опазване на подземните води от замърсяване) на Наредба №1 от 7 юли 2000 год. за проучването, ползването и опазването на подземните води (ДВ бр.57/2000г.).

Регионалното депо за твърди битови отпадъци "Враца-Мездра" (РДТБО) има 4бр. сондажни кладенци на които през 2006г. редовно е извършван анализ на водите.

Водните проби от сондажните кладенци на РДТБО през последната година регистрират превишения по изследваните показатели, съгласно Наредба №1/2000г както следва:

Сондаж №1

- регистрирани стойности над ПЗ - "сулфатни йони" (при ПЗ-150мг/дм3 са регистрирани стойности от 187 мг/дм3) и "калий" (ПЗ-100 мг/дм3, регистрирани-141,8 мг/дм3).
- регистрирани стойности над ЕП - "сулфатни йони"

Сондаж №2

- регистрирани стойности над ПЗ – "желязо" (при ПЗ-200мг/дм3 са регистрирани стойности от 610 мг/дм3) и "манган" (при ПЗ-50мг/дм3 са регистрирани стойности от 106 мг/дм3)
- регистрирани стойности над ЕП - "сулфатни йони", "амоний", "нитрити" и "нитрати"

Сондаж №3

- регистрирани стойности над ПЗ - "нитрати" (при ПЗ-30мг/дм3 са регистрирани стойности от 235 мг/дм3 и 103 мг/дм3)
- регистрирани стойности над ЕП – "хлорни йони", "сулфатни йони", "амоний", "нитрити" и "желязо"

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Сотдаж №4

- регистрирани стойности над ПЗ - “манган” (при ПЗ-50мг/дм³ са регистрирани стойности от 358 мг/дм³)
- регистрирани стойности над ЕП - “желязо”

Анализите на водните проби показват колебание на стойностите на изследваните показатели в известни граници през различните периоди на измерване – след завишение отново следва намаление и обратно. От това може да се направи извода, че депонираните отпадъци в продължение на повече от 30г., без да са изградени съответните съоръжения за защита на подземните води все още влияят върху качеството на последните.

Новото депо което има две клетки е проектирано и изградено в съответствие с изискванията и нормите на екологичното законодателство. С цел опазване на подземните води от замърсяване на дъното и подпорните стени на депото е положен хидроизолационен екран, а за отвеждане на дъждовните води има изградени охранителни канавки. Инфилтрата, който е силно замърсен се събира в ретензионен басейн и след това се припомпва към градската пречиствателна станция. В резултат на гореизложеното и на база на извършените контролни проверки се доказва, че новоизграденото депо не оказва негативно влияние върху подземните води.

На територията са разположени 10 бр. наблюдателни пункта (сондажни кладенци) като част от Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС), които се контролират, съгласно изискванията на Наредба №5/08.11.2000г. и Наредба №1/07.07.2000г. от РЛ-Враца към Изпълнителната агенция по околна среда.

Пунктовете от НСМОС /подземни води

пункт	Честота на пробовземане през годината	Резултати от изпитването надвишаващи ПЗ	ПЗ мг/дм ³
1. ТК-гр.Козлодуй	4	-хлорни йони -желязо -нитрити -натрий	100 200 0,125 100
2. ТК-гр.Оряхово	4	-желязо	200
3. Кладенец ПС "Подем"- гр.Бяла Слатина	4	-желязо -нитрати	200 30
4. ТК-гр.Бяла Слатина	4	-желязо	200
5. Чешма, кв.Кулата-гр.Враца	4	-желязо	200
6. Извор, с.Згориград- общ.Враца	4	Няма регистрирани	
7. ТК-с.Хайредин,	4	-желязо -нитрати	200 30
8. ШК-гр.Мездра	2	Няма регистрирани	-
9. Извор-с.Горна Кремена, общ.Мездра	2	Няма регистрирани	-
10. Извор-с.Камено поле, общ.Роман	2	Няма регистрирани	-

* ТК – тръбен кладенец;

* ШК – шахтов кладенец;

* ПС – помпена станция.

При осъществения контрол през изтеклата година са установени превишения над ПЗ основно по показателите “нитрати” и “желязо” и др., което е тенденция и от предходните години.

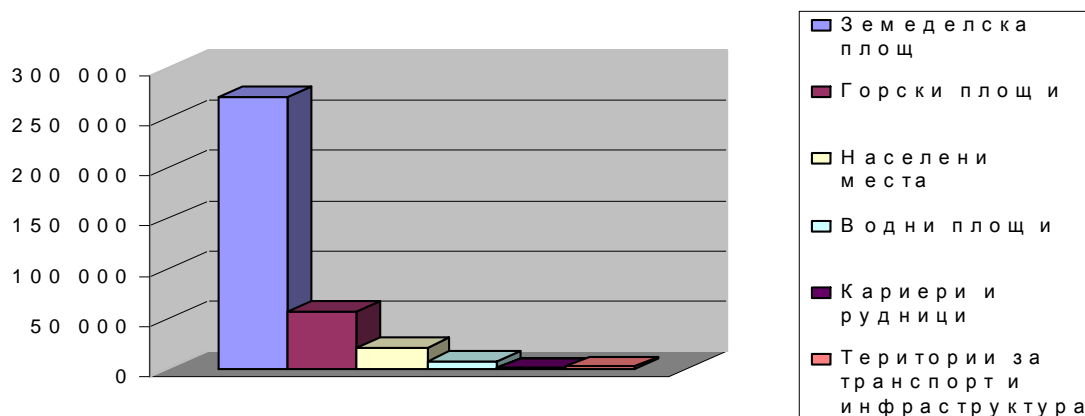
Като цяло се налага изводът, че обектите, потенциални замърсители на подземните води не оказват съществено влияние върху техният състав и характер. Биогенните замърсители - нитрати, нитрити и др. се внасят в подземните води чрез непречистените битово-фекални води, водите от животновъдните ферми и дъждовните води от наторяваните земеделски площи. Наличието на биологични и органични компоненти в подземните води не винаги е признак за замърсяване и понякога тези компоненти имат минерален произход. Съдържанието на желязо в повечето случаи има естествен произход, но една от причините за наднормените стойности са материалите използвани за направата на водоземните съоръжения.

ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВИТЕ И ЗЕМНИТЕ НЕДРА

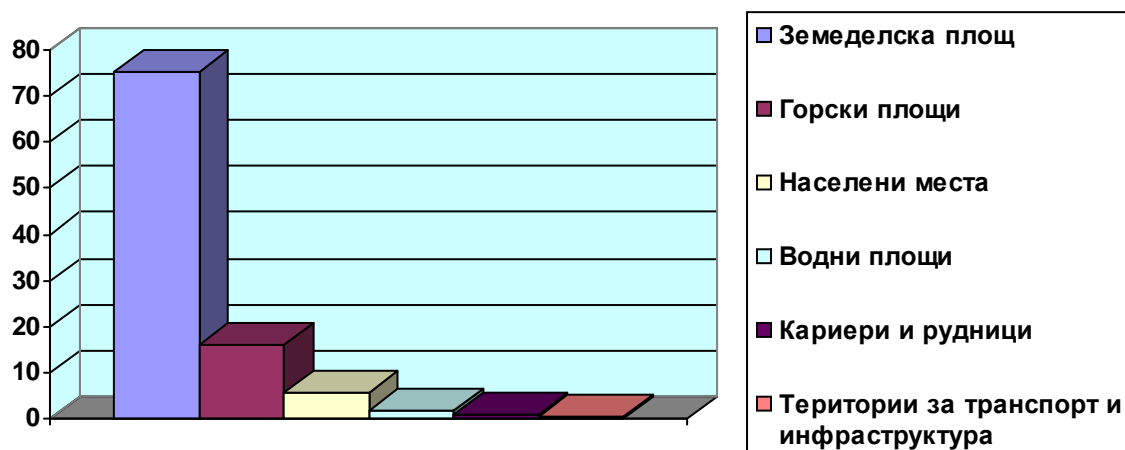
Обобщена информация за поземления фонд на територията на РИОСВ гр.Браца

Общата площ на област Браца възлиза на 318 319 ха. Най – голям дял от нея заемат земеделските територии 87% или 265 700 ха, горски територии – 8,19% или 24 772 ха и населени места - 7 % или 20 981 ха. Водните течения и водни площи съставляват 2,2 % или 6706 ха от територията на област Браца, териториите за добив на полезни изкопаеми - 0,05% или 170 ха. На графика №1 е изразен баланса на територията на област Браца в хектари, а на графика №2 в проценти.

Баланс на територията в хектари

Баланс на територията в проценти

По своя характер и тип, почвите в област Враца са разнообразни, като определящ за почвообразователния процес е бил релефа и типичната за него растителност.

Критериите за определяне на пригодността на земеделските земи на територията на област Враца са подпочвени /почвообразуващи материали, подпочвени води и др./ почвени, орографски, климатични и т. н. Те определят агроекологичния потенциал за отглеждане на земеделските култури. Видът на почвите в посока север юг е карбонатен чернозем, отличаващ се с голяма плътност, дълбок орен слой и значително съдържание на органично вещество и калциеви карбонати около поречието на р. Дунав, излужен чернозем в района на община Бяла Слатина, оподзолен чернозем на територията на община Борован.

В предпланинската част на областта преобладават кафявите горски почви с рендзини, а по поречията на реките Искър, Малък Искър, Въртешница, Ботуня и Скът са разпространени наносните алувиално-ливадни почви. Характерно за тях, е че се преовлажняват през пролетния сезон и началото на лятото, като това води до кисляване на почвената реакция. В планинската част на област Враца, масово разпространените почви са светлосивите горски (псевдоподзолистите). Същите са се образували под въздействие на планинският климат и горската растителност.

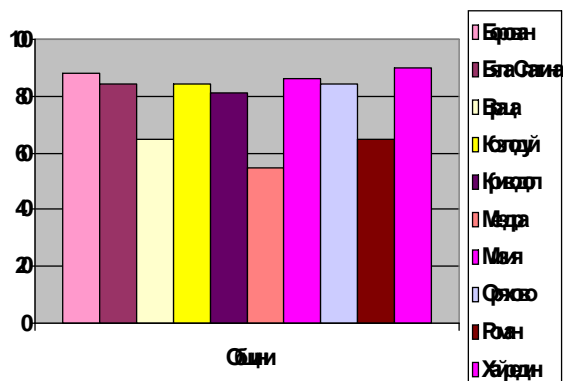
Най-разпространени са черноземните почви, следвани от сивите горски почви, кафявите-горски и планинско ливадните. Разработената в НИПА "Н. Пушкар" - "Карта на агроекологичните райони в България" помага да се визуализират почвените райони и на тази база да се определят най-подходящите култури за производство.

В зависимост от почвените и климатични особености на отделните общини, размера на земеделската земя изразен в процентно отношение е най – голям в районите с интензивно развито селско стопанство. Това са: община Хайредин – 90 % , Борован – 88 % , Мизия – 86 % , Бяла Слатина, Козлодуй и Оряхово с по 84 % и Криводол – 81 %. Най-малък е делът на земеделската земя в община Мездра – 55 % от общата площ на общината. Трябва да се направи и уточнението, че в общините Враца, Мездра и

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Роман, значителна част от земеделската земя е разположена в полупланинския и планинския пояс на област Враца. Това предопределя и потенциала за развитие на различните форми на земеделие. На графика №4 е изразен дялът на обработваемата земя по общини спрямо общата територия в проценти:

Дял на обработваема земя по общини спрямо общата територия в проценти

Опазване на почвата

Почвата е горният пласт от земната кора, на който е присъщо свойството плодородие и по което той се отличава от основната скала. В резултат на своето плодородие, почвата осигурява всички необходими условия (усвоими хранителни вещества, вода, въздух, топлина) за растежа, развитието и продуктивността на растенията.

Опазването на почвата и устойчивото използване на почвените ресурси зависи от прилагането на подходящи системи за земеползване, правилната обработка, намаляване на обезлесяването и горските пожари, състоянието на растителната покривка и времето през което почвата е защитена от растителност.

За наблюдение и контрол качеството на почвите в Област Враца е създадена организация за провеждане на мониторингова дейност. Пунктовете, в които се извършва пробонабирането на почвени проби, са определени от Изпълнителната Агенция по опазване на околната среда към МОСВ. Те са разположени по цялата територия на област Враца и са в зависимост от източниците на замърсяване на почвата.

II. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

За контролиране състоянието на почвите е разработена и внедрена нова мониторингова система на база мрежа от един квадратен километър.

Мониторинговата система се извършва на три нива:

- първо ниво - широкомащабен мониторинг – 16/16;
- второ ниво - мрежите за вкисляване и засоляване;
- трето ниво – локални замърсители от земеделски източници.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Целта на новата мониторингова система е да се обхванат по - големи територии от почвените различия, намиращи се на територията на страната.

За област Враца са характерни черноземните почви, сиви горски и алувиално - ливадни. В почвената характеристика фигурират следните подтипове: карбонати, типични, излужени и оподзолени. На пресечните точки са определени пунктовете за почвен мониторинг. На територията на област Враца има 3 пункта за почвен мониторинг, както следва: с. Челопек, с.Девене, общ.Враца, и с.Кунино, общ.Роман. Анализът се извършва по 12 показатели: за съдържание на тежки метали,РАН и РСВ, хлорорганични пестициди, общ N.

Резултатите от взетите през 2006г. 18 бр. почвени проби, показват че, не са регистрирани наличия на тежки метали над ПДК.Това се дължи на воденето от земеделските кооперации и арендатори на добри земеделски практики, правилна употреба на препарати за растителна защита и опазване на почвата от химическо замърсяване и пестициди. Не е констатирано и наднормено съдържание на тежки метали и в крайпътните ивици, което е показател за ползването на безоловен бензин.

Локални пунктове за почвен мониторинг са заложи в комплексните разрешителни на "Холсим(България)" АД с.Бели Извор,общ.Враца,"Метизи" АД гр.Роман.

III. Замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители

Един от потенциалните източници за локални почвени зъмърсявания са складовете за съхранение на негодни и залежали пестициди. Поради това е изградена база данни,която съдържа информацията относно тяхното състояние. На територията на област Враца има общо 21 склада съхраняващи негодни за употреба пестициди. Общото количество растително защитни продукти, които се съхраняват в тях е: 449 285 кг, в т.ч.:393 300 кг прахообразни, 55 985 л течни.

През 2006г са извършени проверки на всички 21 склада,относно усъществяване на контрол върху състоянието им и начина на съхранение.Нарушения бяха констатирани в 7 от складовете относно: цялостта на сградите,покривните конструкции, както и свободен достъп до продуктите. Това са складовете в: с.Галово, гр.Оряхово,общ.Оряхово,с.Галиче,с.Попица и с.Драшан,общ.Бяла Слатина,с.Лик, общ.Мездра,с.Горно Пещене, общ.Враца. След направените предписания от страна на РИОСВ – Враца достъпа до продуктите в 4 от складовете е преустановен, а за останалите три склада общините са в процес на изготвяне на проекти за финансиране от ПУДООС за трайно разрешаване на въпроса, както с достъпа до негодните и залежали растително - защитни продукти, така и с тяхното съхранение.

За извършване на наблюдение и контрол на замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители е изградена мониторингова мрежа към НАСЕМ. На територията на РИОСВ гр.Враца са определени три пункта намиращи се в с.Рогозен общ.Хайредин и с.Кунино общ.Роман, с.Челопек, общ.Враца.Данните от извършения анализ на почвените проби сочат че, няма съдържание на остатъчни количества пестициди.

IV. Ерозия на почвата

Ерозията на почвата остава един от най – широко разпространените почвено деградационни процеси, като силата на проявление зависи от климатичните, хидроложките и почвените характеристики на района.Наред с природно обусловените фактори, степента на проявление на почвената ерозия зависи от човешката дейност.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Неправилната обработка на почвата, обезлесяването и горските пожари са част от факторите, които причиняват деградация на почвата, намаляват почвеното плодородие и замърсяват реките. Начинът на земеползване, състоянието на растителна покривка и времето през което почвата е защитена от растителност определят степента на риск и почвените загуби причинени от ерозия.

Друг аспект на проявление на ерозията на почвата е ветровата ерозия, която се проявява с различна честота, размери и интензивност по месеци. Най-голям е процента на случаите на ерозия през пролетния сезон, когато се проявяват силните ветрове, сушата и непокритата или слабо покрита с растителност почва.

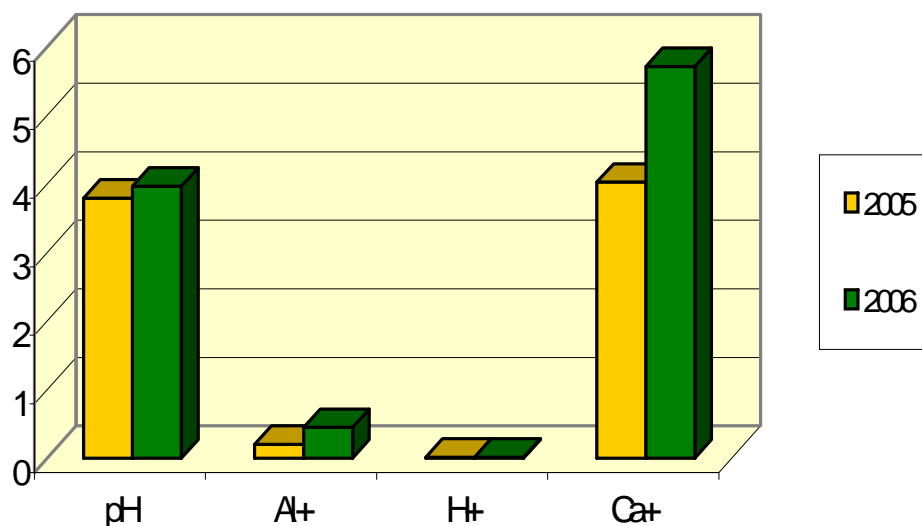
V. Вкисляване на почвите

Вкисляването на почвите се дължи на емисии от промишлени процеси, природни цикли, а за обработваемите почви – и от едностранчивото/ без фосфор и калий/ торене с азотни торове.

Основен фактор за вкисляването на почвите в България е едностранчивото торене с азотни торове. Успоредно с процеса на вкисляване се променя подвижността и достъпността на редица почвени елементи, които оказват пряко и косвено влияние върху системата почва – растение – човек. През 2006г. в рамките на Националната Система за Мониторинг на Околната среда/ НСМОС/, наблюдение на процеса се извърши върху давата пункта намиращи се на територията на РИОСВ – Враца в: с.Главаци и в с.Баница. Показателите който се следят са: Al^{+} ; Mn^{2+} ; $Ca+Mg^{2+}$, $V3\%$, pH в KCL.

Взети са 16бр. почвени проби, данните от които показват че, за пункта в с.Главаци има промяна в киселинността на почвата и увеличаване степента на наситеност на почвите с бази. Данните от анализа за пункта в с.Баница показват че, спрямо 2004г, / периодичността на пробовземане за този пункт е 2г./ няма повишаване на киселинността на почвата.

На фигура №5 са съпоставени данните от анализа през 2006г. с тези от 2005г. за пункта в с.Главаци

VI Замяряване на почвите със строителни и битови отпадъци

Строителните отпадъци се формират от строителството, ремонта и реконструкцията на сгради и други обекти. Правилното регулиране на дейностите, свързани със строителните отпадъци и контролът върху тях са регламентирани в ЗУО.

Генерираните в региона отпадъци се събират, съхраняват, транспортират и предават:

- за преработка на лицензирани физически и юридически лица, притежаващи разрешение по Закона за управление на отпадъците – ЗУО (публикуван в ДВ брой 86/2003 година);

- за обезвреждане чрез депониране на съответните общински, градски и селски депа.

През 2006 г. има закрити 51 броя нерегламентирани сметища за отпадъци, с обща площ от 11,3 ха. Отпадъците са събрани и извозени на съответните регламентирани депа, разположени в най-близките населени места. Извършена е рекултивация на почистените терени.

По отношение на замърсяване на почвата с битови, строителни, растителни отпадъци и оборски тор е характерно, че замърсяването е с локален характер и засяга главно мери и пасища.

Не са констатирани случаи на замърсяване на обработваеми земи. От извършваните проверки през 2006г. са констатирани замърсявания в 20 селища на територията на област Враца главно общините: Враца, Мездра, Бяла Слатина, Хайредин, Мизия, Криводол. Съставени са актове за допуснатите нарушения и са дадени предписания за отстраняване на замърсяването.

КРАТКА ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ПОЧВИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РИОСВ – ВРАЦА

На територията на област Враца за периода 01.01.2006г -31.12.2006г. са извършени 50 проверки за осъществяване на контрол по опазване на почвите от замърсяване и 6 проверки по жалби. Издадени са 10 бр. предписания отнасящи се до замърсяване на почвата с торов отпад, битови отпадъци, от които 8 са изпълнени. Съставени са 6 акта., в.т.ч. 3 акта за увреждане на почвите при незаконен добив на баластра от земеделски земи. Издадени са 2 заповеди за спиране на дейностите по незаконно добиване на баластра.

За осъществяване на контрол върху състоянието на складове за съхранение на растително защитни продукти с изтекъл срок на годност през 2006г са извършени 27 бр. проверки. След направените предписания от страна на РИОСВ – Враца достъпа до продуктите в 4 от складовете е преустановен, а за останалите три склада общините са в процес на изготвяне на проекти за финансиране от ПУДООС за трайно разрешаване на въпроса, както с достъпа до негодните и залежали растително -защитните продукти, така и с тяхното съхранение.

За осъществяване на превантивен контрол относно правилното използване на земеделските земи и хумусния пласт за периода 01.01.2006г. – 31.12.2006г. е взето участие в 10 комиси и са издадени 30 становища относно: извършване на промяна предназначението на земеделска земя за неземеделски нужди.

Взето е участие в две работни срещи по изпълнение на проект “Устойчиво управление на земите в България” ; участие в семинар за разглеждане,

обсъждане и одобрение на Втори национален Доклад на Р.България по изпълнение на Конвенцията на ООН за борба с опустиняването, както и провеждане на работна среща за отчитане изпълнението на мониторинговата програма по "Почвен мониторинг и почвена информационна система"

ОПАЗВАНЕ И РАЦИОНАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЗЕМНИТЕ НЕДРА

Земни недра са достъпните за човешката дейност части на земната кора(литосферата).

Подземни богатства са природни минерални и органични образувания в земните недра, които е възможно да бъдат използвани в материалното производство. Те могат да бъдат твърди, течни и газообразни. Подземни богатства са и технологичните отпадъци, рудничните и технологичните води, получени при тяхното преобразуване, добив и преработка.

Находище на подземни богатства е природно струпване на минерални и органични вещества(полезни изкопаеми), което при определени технически и финансово-икономически условия би могло да бъде предмет на добив.

Проучването и добива на подземни богатства, както и опазването на земните недра и рационалното използване на подземните богатства на територията на Република България са регламентирани със Закона за подземните богатства(ЗПБ). Титулярите на разрешения за търсене и/или проучване и концесионерите изготвят и съгласуват с МОСВ работни проекти, които следва да осигурят прилагане на методи, технологии и системи, ограничаващи отрицателното влияние върху земните недра и околната среда, оптималното извличане на запасите, спазване на изискванията за депониране и съхраняване на почвени материали и технологични отпадъци и възстановяване (рекултивация) на нарушени терени. Контролът по опазване на земните недра и рационалното използване на подземните богатства се осъществява от органите на Министерството на околната среда и водите. За Област Враца контролен орган е Регионалната инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) гр.Враца. РИОСВ гр.Враца осъществява превантивен, текущ и последващ контрол.

Превантивния контрол се осъществява чрез съгласуване на годишни технически проекти за: проучване, добив и първична преработка на подземни природни богатства; рекултивация на нарушени терени от проучването, добива и първичната преработка на подземни природни богатства;

През 2006год. продължава засиления интерес от фирмите към откриване и разработване на нови находища главно за скално-облицовъчни материали. В РИОСВ гр.Враца са постъпили за становище за съгласуване 35 бр. цялостни и годишни експлоатационни проекти за търсене, проучване и добив на подземни богатства, за техническа и биологична рекултивация и проект за ликвидация.

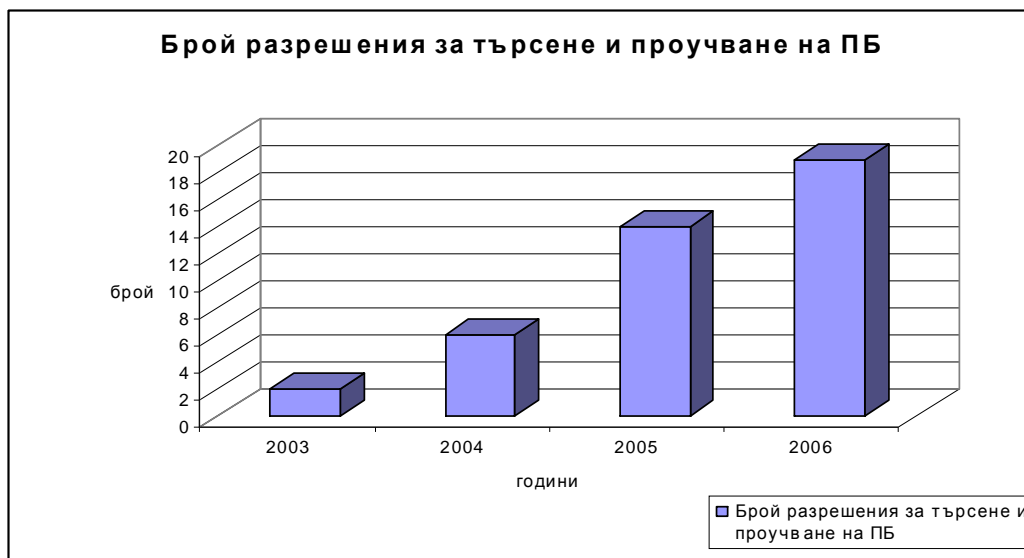
Текущ контрол се осъществява чрез извършване на проверки на място на всички обекти, сгради и съоръжения на титулярите на разрешения за търсене и/или проучване и концесионерите в границите на предоставената им площ. На територията на област Враца (фиг.1) дейност в областта на търсенето, проучването и добива на подземни богатства развиват 21 фирми на 41 обекта. Добиват се предимно скално-облицовъчни и строителни материали, както и нефт и природен газ. Добивът се извършва по открит способ (кариери) и чрез сондажи. Най-мащабно тази дейност е развита в района на общини Мездра - 24 обекта, Враца - 7 обекта и Хайредин - 3 обекта. Това е обусловено

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

от геоложкия строеж на района и наличието на доказани запаси от така наречения "врачански варовик". Съгласно проведените изследвания варовиците от този вид се характеризират с добра степен на декоративност, която заедно с лесната им обработка създава възможности за използването им за направата на различни архитектурни детайли и разнообразни изделия. В община Мездра фирмите занимаващи се с добив и обработка на скално-облицовъчни и строителни материали са: "Хемус М" АД-минни участъци "Искър", "Царевец 1" и "Царевец 2", "Вархим" ООД - кариера "Дълбоки дол", "Булнед" ЕООД - кариера "Мизия", "Дионисомарбле" – кариера "Дионисо", "Монолит" АД - кариери "Върбешница", "Горна Кременя", "Стройкерамика" АД. В землището на село Манастирище, община Хайредин е кариерата за скално-облицовъчни материали, експлоатирана от "Монолит" АД, Монтана. В община Враца добив осъществяват "Холсим България" АД - кариери "Мергел" и "Лиляче", "Пътстройинжинеринг" АД - кариера "Чирен" и "Стройкерамика" АД - находище "Череша".

"Проучване и добив на нефт и газ" АД добива нефт и природен газ от находища "Бутан-юг" и "Селановци". "Бутан-юг" е газокондензатно находище, от което се добива т.нар. неасоцииран или природен газ. Кондензатът, който се отделя от газа, има относително тегло близко до това на обикновения нефт и се обработва и отчита заедно с нефта. "Селановци" е газонефтено находище. И двете могат да бъдат определени като дълбоки от гледна точка на експлоатационните условия, с дълбочина 3000-3900м.

През изминалата 2006 год. се констатира увеличение на инвеститорите, проявяващи интерес към търсенето и проучването на подземни богатства на територията на област Враца и съответно по-голям брой издадени разрешения за търсене и проучване на подземни богатства по чл.2, ал.6 от ЗПБ (скално-облицовъчни материали) спрямо предходните години-фиг.1.

Увреждане на почвите и земите от добивната промишленост

Най-значителни нарушения на земната повърхност предизвикват откритите минни работи, на които се пада 66% от световния добив на полезни изкопаеми. Нарушенията се изразяват в:

- изменение на релефа и ландшафта;
- създаване на външни и вътрешни насипища;
- създаване на дълбоки и огромни по площ изкопи.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - БРАЦА ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Минимално и с временен характер е въздействието върху атмосферния въздух, повърхностните и подземните води. Разработването на кариери засяга необратимо ландшафта. От ландшафтно-екологична гледна точка промени настъпват при растителната, почвената и геоложката компонента на съществуващия ландшафт. По време на експлоатацията се увеличават площите на техногенните ландшафти за сметка на останалите. Производствените отпадъци се състоят от земни маси от разкривните работи и отпадък от добива. *През 2006 год. са произведени и генерирани на депа около 74 хил.тона. През същата година в резултат на добивните дейности са нарушени нови 56 дка. терени. Общия размер на нарушените терени за региона на РИОСВ гр.Браца е около 1700 дка. От тях са рекултивирани 326 дка.* Всички концесионери имат изготвени и съгласувани от МОСВ проекти за техническа и биологична рекултивация, които ще бъдат изпълнени след приключване на добивните работи.

През годината продължи изпълнението на съгласуван проект за ликвидация и рекултивация на "Обогатителна фабрика Мир" и надземния комплекс на рудник "Плакалница". Съществуващите сгради и производствени постройки са разрушени, а формираните строителни отпадъци са депонирани на съществуващи площадки и на бившия рудничен табан, с което е постигнато цялостно ландшафтно възстановяване на терена. Изгражда се подпорна стена в долния край на рудничния табан от към р.Гладна с цел ограничаване на ерозионните процеси и осигуряване на нормален режим на оттока на реката.. Предстои изготвяне и изпълнение на проект за биологична рекултивация, което ще доведе до пълно приобщаване на бившата промишлена площадка към околния планински пейзаж.

Събиране на информация за депата и хранилищата за отпадъци от добива и първичната преработка на подземните богатства.

България е заявила желание за присъединяването си към ЕС и е завършила преговорите по Глава 22 "Околна среда". Едно от задълженията преди присъединяване е пълното хармонизиране на националната политика и законодателство по управление на отпадъците с достиженията на Европейското право (Acquis Communautaire).

Въвеждането на система за управление на отпадъците, която напълно да отговаря на изискванията на ЕС, изисква приключване на процеса на транспониране на съответните директиви и решения в националното законодателство, което да бъде последвано от ефективното им прилагане.

България е поела ангажимент до момента на присъединяване да приведе управлението на отпадъците на нейна територия в съответствие с рамковото законодателство на Общността, включително стандартите за съоръженията за депониране на отпадъци. Големият брой нерегламентирани депа и стари замърсявания с отпадъци в страната налага незабавно предприемане на мерки за тяхното постепенно почистване, саниране и рекултивация.

Към момента отпадъците от добива и първична преработка на подземните богатства са извън обсега на ЗУО, но попадат в този на Директива 75/442/ЕЕС, а също и на Директива 99/31/ЕС. Поради тази причина някои от депата за отпадъци от добива и първична преработка на подземни богатства са включени в Програма за прилагане на Директива 99/31 ЕС. През настоящата година беше приета директива 2006/21 на ЕС-за управление на отпадъците от добивната индустрия. Предстои транспонирането ѝ в българското

законодателство и създаване на конкретна програма за нейното прилагане. Трябва също така да се направят инвентаризация, оценка на риска и класификация на съоразенията за третиране на минни отпадъци.

За територията на област Враца находищата са 17, ползвачи 13 депа и хранилища и съответно 10 предприятия.

Шламохранилище "Елисейна"(на снимката) е категоризирано като депо много висок риск. През 2005г. в изпълнение на ПМС 140 от 1992г. беше изготвен проект "Хвостохранилище Елисейна. Изследвания за устойчивост и технологични решения за консервация и рекултивация". В резултат на падналите проливни дъждове и прииждането на р.Искър през месец март настъпиха промени в геометрията и площта на терените до реката, част от които бяха обрушени и отнесени от високата вълна, което наложи преработване на проекта. Същият е одобрен за финансиране със средства от републиканския бюджет и неговото изпълнение ще започне през 2007 г.

Хвостохранилище "Лютаджик" е закрито, изпълнен е проект за рекултивация и редовно се извършва обследване на техническото му и експлоатационно състояние. Констатирано е добро състояние на хвостохранилището и не е регистрирано негативно влияние върху околната среда в резултат на извършения мониторинг.

ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ НАТУРА 2000

ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

Защитените територии в България са обобщено понятие, обхващащо всички национални паркове, природни паркове, резервати, поддържани резервати, природни забележителности и защитени местности. Основен критерии за определяне принадлежността на защитена територия към една или друга категория е целта на управление. Закона за защитените територии

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

определя основни режими и норми за всяка категория защитена територия т.е. какво, колко и как може да се извършва на тяхната територия.

За резервати се обявяват образци от естествени екосистеми, включващи характерни и/или забележителни диви растителни и животински видове и местообитанията им.

Природните забележителности се обявяват с цел съхраняване на характерни или забележителни обекти на неживата природа, като скални форми, земни пирамиди, пещери, понори, водопади, находища на вкаменелости.

Природните паркове са територии, включващи разнообразни екосистеми с многообразие на растителни и животински видове и на техните местообитания, с характерни и забележителни ландшафти и обекти на неживата природа, като площта трябва да е над определен минимум.

За защитени местности се обявяват територии с характерни или забележителни ландшафти, включително такива, които са резултат на хармоничното съжителство на човека и природата; местообитания на застрашени, редки или уязвими растителни и животински видове и съобщества.

В Област Враца има следните категории обекти:

- резерват – 1 бр.,
- природен парк – 1 бр.,
- защитени местности – 13 бр.,
- природни забележителности – 11 бр.,
- вековни дървета – 147 бр.

ЗАЩИТЕНИ ПРИРОДНИ ОБЕКТИ И ТЕРИТОРИИ В ОБЛАСТ ВРАЦА

ОБЕКТ	КАТЕГОРИЯ	ПЛОЩ, ха
О Б Щ И Н А В Р А Ц А (населени места: Враца, Косталево, Згориград, Челопек, Чирен, Лиляче)		
"ВРАЧАНСКИ КАРСТ"	резерват	1 438.9
"ВРАЧАНСКИ БАЛКАН" (област Враца-19 246.1 ха)	природен парк (на територията на 5 общини, 3 области)	28 844.80
"РЕЧКА"	защитена местност	94.1
"ВОЛА"	защитена местност	100
"БОРОВ КАМЪК"	защитена местност	164.4
"ВЕЖДАТА"	защитена местност	62.6
"ЛЕДЕНИКА"	природна забележителност	100
"ПОНОРА" - пещера	природна забележителност	20
"ВРАТЦАТА"	природна забележителност	2
"БОЖИТЕ МОСТОВЕ"	природна забележителност	15
О Б Щ И Н А М Е З Д Р А (населени места: Люти брод, Царевец)		
"НОВАТА ПЕЩЕРА"	природна забележителност	0.5
"РИТЛИТЕ"	природна забележителност	160
"ГОВЕДАРНИКА"	природна забележителност	2.5
О Б Щ И Н А Р О М А Н (населени места: Камено поле, Кунино)		

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

"ЧУКЛИТЕ"	природна забележителност	1
"ЧЕРВЕНИЦА"	природна забележителност	3
"ГЪЛАБАРНИКА"	природна забележителност	3.5
"САМУИЛИЦА I и II"	природна забележителност	3.5
О Б Щ И Н А К Р И В О Д О Л (населено място: Криводол)		
"ТЕПЕТО"	защитена местност	6
ОБЩИНА БОРОВАН		
"БОРОВАНСКА МОГИЛА"	защитена местност	198.6
ОБЩИНА БЯЛА СЛАТИНА (населено място: Бяла Слатина)		
"КИТКАТА"	защитена местност	2
ОБЩИНА МИЗИЯ (населено място: Софрониево)		
"КОРИТАТА"	защитена местност	2
"ДАНЕВА МОГИЛА"	защитена местност	4.9
ОБЩИНА КОЗЛОДУЙ (населено място: Козлодуй)		
"КОЗЛОДУЙ"	защитена местност	10
ОБЩИНА ОРЯХОВО (населено място: Селановци)		
"КОЧУМИНА"	защитена местност	2.5
"ГОЛА БАРА"	защитена местност	2
"КАЛУГЕРСКИ ГРЕД-ТОПОЛИТЕ"	защитена местност	0.2

обща площ на ЗТ в област Враца 21 642.2 ха

На територията на Врачанската планина е обособен резерват "Врачански карст". Целта на обявяването му е да се запазят интересните геоморфологични образувания, като кари, карни полета, големи и малки въртопи, валози, ували, пещери, карстови долове и уникалната пещерна фауна и реликтни видове. Резерватът от обособен през 2001г. се стопанисва от РИОСВ – Враца.

Една голяма част от областта попада в рамките и на природен парк "Врачански Балкан" с обща площ 28 844 ха и едни от най-интересните пещери и пропасти в България – около 500. Пещерите са природни чудеса на света, а уникалната им подземна красота е сътворявана в продължение на милиони години. По-голямата част от защитените територии е покрита с карбонатни скали от триаски и юрски варовици, напукани по всички възможни посоки, характерни образци на карстификация.

В регистрите на IUCN (Международен съюз за защита на природата), Природен парк "Врачански Балкан" е отнесен към пета категория – защитени ландшафти и природни паркове, а резерват "Врачански карст"- първа категория научни и природни резервати.

В направление "Опазване на биологичното разнообразие и защитени територии" за отчетния период са съставени 44 броя протоколи от проверки в защитени територии. Проверките на Парковата охрана на резерват "Врачански карст"- изключително държавна собственост, са 106. Издадено е и едно предписание. Повреденото информационното оформление (входно-изходни

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

табла, маршрутни информационни табла и др.) се подменя и поправя своевременно. Поставени са 10 нови природозащитни и указателни табели, включително и по Опознавателен маршрут "Войводин дол – Скакля" в резерват "Врачански карст".

Проблемите, свързани с управлението на защитените територии и най-вече с резервата, като незаконна сеч, паша на домашни животни, замърсяване, унищожаване на информационни табла и други неустойчиви човешки дейности, стават все по-решими, при спазване на постановките, сътрудничество и координация с обществеността.

Издадени са 14 съгласувания на заявления за откриване на процедура за предоставяне на разрешение за търсене и проучване на подземни богатства относно статута им на защитени природни обекти, територии и защитени зони. Изготвени са становища, относно заявление за изключване на гори и земи от горски фонд; за смяна предназначението на земеделска земя за жилищно строителство и за попадане на имот в защитена територия.

Проверени са сечища на територията на Природен парк "Врачански Балкан" и на Защитените местности "Речка" и Борованска могила". Мероприятията са съгласувани и предвидени в Лесоустройствения проект на Държавно лесничейство – гр. Враца.

Във връзка със Заповед № РД-260/28.04.2006 г. на Министъра на околната среда и водите за определяне на пожароопасния сезон за 2006 г. и мерките за осигуряване на пожарна безопасност в защитени територии – изключителна държавна собственост е изготвен план за противопожарно устройство на резерват "Врачански карст".

Оперативната група по противопожарни действия към РИОСВ – Враца се включи в гасенето на възникнал пожар на територията на Природен парк "Врачански Балкан". Огнището беше потушено, като няма засегнати дървета и не са нанесени сериозни увреждания.

Проверени са хижите и почивните бази на територията на Природен парк "Врачански Балкан", като не са констатирани замърсявания и нарушения в режима на защитената територия. Поставени са указателни табели на маршрутите от издадения "Пътеводител на Врачанска планина".

Завършено е изграждането на заслон по опознавателен маршрут «Войводин дол- Скакля» на територията на резерват «Врачански карст». Средствата за изграждането му са отпуснати по План за дейности в защитена територия- изключително държавна собственост. Заслонът е част от предвидената за изграждане инфраструктура в района и се намира по средата на маршрута. Конструкцията е от т.нар. «лек тип» и е изградена от експерти от РИОСВ- Враца и ДПП «Врачански Балкан». Обособено е и огнище по всички изисквания за противопожарна безопасност. От заслона се открива гледка към Згориградския скален масив.

РИОСВ – Враца участва в разработването и уточняването на основната цел и приоритетите за финансиране на проекти от фонд „Защитени територии“. Успешно бе реализиран проект за обмяна на опит „Да си подадем ръце в партньорство за опазване на защитените територии и биологичното разнообразие“ по Програма "Леонардо Да Винчи" – Мобилност на Европейския съюз за подкрепа на професионалното обучение. В рамките на проекта група експерти от РИОСВ – Враца, ДПП "Врачански Балкан", Областна дирекция земеделие и гори, Държавно лесничейство и Областна администрация – Враца, посети град Антверпен – кралство Белгия. Постигната бе и основната цел на

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

посещението - обмяна на опит и изучаване на добри практики, приложими в България в областта на защитените територии, биоразнообразието, екологичното образование, работа с местните общности в зоните в и около Природните паркове.

Започна разработването на Планове за управление на Природен парк "Врачански Балкан" и резерват "Врачански карст" от фирма "Агролеспроект" ЕООД – гр. София. Целта на плановете е да насочват дейностите в защитените територии така, че да се осигури баланс между опазването на природните, духовни и културни ценности и ползването на ресурсите. Плановете за управление се съобразяват с изискванията към съответната категория защитена територия и нейните режими.

Експерти от направлението участваха в I-во Лесоустройствено съвещание на ДЛ- Мездра; Обществено обсъждане на План за управление на Природен парк "Врачански Балкан" и резерват "Врачански карст" и на Лесоустройствен проект на ДЛ- Оряхово.

Във връзка с изработването на Специализирана национална комплексна устройствена схема за развитието на туризма и културно-историческото наследство за Област Враца от Министерството на регионалното развитие и благоустройството, РИОСВ – Враца подготви и предостави на Областна администрация – Враца данни за териториите с екологични проблеми, за защитените територии, които са обект на туризма и предложения за възстановяване и опазване на екосистемите.

За трета поредна година се организира от РИОСВ – Враца Конкурс за най-чисто населено място от граничещите с резерват "Врачански карст" и Природен парк "Врачански Балкан". Експерти на РИОСВ, съвместно с представители на Община Враца и Дирекция ПП "Врачански Балкан", посетиха населените места и дадоха своята оценка по предварително определените критерии. Специалната награда спечели екипът на Кметство с. Челопек.

Приети са изпълнените дейности за отразяване на несъответствия и грешки в защитени територии в Картата на възстановената собственост, на основание Споразумение № РД 50-178/17.09.2003 г. между МОСВ и МЗГ. На територията на Природен парк "Врачански Балкан" това са землищата на с. Паволче, с. Краводер, с. Главаци и с. Зверино.

По одобрения план за дейности в резерват "Врачански карст"- изключителна държавна собственост през 2006 г., дейност "Научни изследвания и мониторинг", са картирани две пропасти пещери със съдействието на Пещерен клуб "Стрешеро"- Враца. Отвесните кладенци са с малки образувания от стичане на калцит по стените.

За ученици от еко-клуб «Детелини» към СОУ «Хр. Ботев»- Враца бе организирано наблюдение на птици на територията на резерват "Врачански карст" съвместно с експерт от ДЗХП. Децата изслушаха лекция за видовете защитени птици на територията на Врачанска планина. Унагледено бе по какъв начин се извършва залагането на мрежи за улавяне на малки пойни птици, за да бъдат опръстенени.

Деца от същия клуб, съвместно с представители на пещерен клуб "Стрешеро" посетиха необлагодородената пещера "Диреклията", намираща се на територията на ПП "Врачански Балкан". Там им бе представена както характерната пещерна фауна, така и история на образуването на пещерите в

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

карстов район. Посещението бе във връзка с Европейската нощ на прилепите и изпълнението на Плана за дейности в резерват Врачански карст за 2006 г.

РИОСВ- Враца помогна за дооформянето на "Класна стая сред природата", изградена по инициатива на ученици от СОУ "Хр. Ботев" - Враца и подкрепена от Областна администрация и Община - Враца. Експерти от инспекцията монтираха на определени места дървени къщички за птици и подари на училището техника за наблюдение.

Експертите от РИОСВ запознаха седмокласници от ОУ "В. Левски" – Враца, със защитените територии и защитените зони на територията на община Враца, при осъществяването на тяхната идея за поставянето на табели "Вековни дървета" в местностите "Момина сълза" и "Шаровитица" край гр. Враца.

Ученици от среден курс на три врачански училища взеха участие в организиран за първи път конкурс за есе на тема "Аз раста с красотата на резерват "Врачански карст". Авторите на най- добрите есета бяха наградени, а творбите им- публикувани в местния печат.

В края на отчетния период бе подготвен и изработен рекламен плакат-календар на резерват «Врачански карст», представящ със снимки от архива на РИОСВ- Враца най- характерните пейзажи, ландшафт и биоразнообразие.

В сравнение с предходните две години са се увеличили контролните проверки на защитените територии и е засилено присъствието на служителите в т.нар. «горещи точки».

Приоритет за направлението за 2007г. е изготвянето на План за управление на резерват "Врачански карст" от "Агролеспроект" ЕООД към МЗГ, доотразяването на всички защитени територии в КВС в област Враца и подготвянето на заповедите им за актуализация, както и обявяването на нови защитни територии.

БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ

Биологичното разнообразие е многообразието на всички живи организми във всички форми на тяхната естествена организация, техните съобщества и местообитания, на екосистемите и процесите, които протичат в тях.

Изключително голямо е видовото разнообразие на растенията и животните в южната част на област Враца и по Дунавската равнина. Обширните скални комплекси на територията на ПП"Врачански Балкан" са местообитание на над 250 вида гръбначни животни, от които най- многобройна е групата на птиците над 180 вида. Тук гнездят жълтоклюна чавка, алпийски бързолет, червенокрил стенолаз, планинска бърбрица, кълвач, египетски лешояд. Макар и рядко се наблюдават скален орел, обикновен мишелов, малък ястреб и други грабливи птици използващи района за ловуване. Срещат се пъстър пор, горски и кримски гущер, пепелянка и др. Пещерната фауна е едно от най-големите богатства на района. Някои от пещерните видове се срещат само тук. Голяма част от животните са включени в Червената книга на РБ, като застрашени от изчезване и редки.

Законът за биологичното разнообразие регламентира опазването на биологичното разнообразие в България, както на видово ниво, така и на ниво местообитания, а също регулира търговията с диви растения и животни съгласно международната конвенция CITES.

Законът разглежда следните категории растения и животни:

Защитени видове

Това са около 1300 вида растения и животни, срещащи се в диво състояние на територията на страната. Защитени са всички костенурки, таралежът, видрата, мечката, всички прилепи и грабливи птици, чапли, щъркели и други. За защитените животински видове е забранено да се улавят, убиват, препарират, притежават, включително като домашни любимци, продават, излагат на публични места екземпляри от тях. Всички птици, срещащи се в диво състояние, с изключение на ловните видове, са забранени за ползване, търговия, препариране, притежаване, включително и като домашни любимци. Всеки, който е намерил ранен или мъртъв екземпляр от защитен вид трябва да уведоми РИОСВ – Враца. През 2006 извършихме седем проверки по сигнали за бедстващи защитени видове. След преценка на състоянието на екземплярите два ранени мишелова, три обикновени ветрушки, два щъркела и една кукумявка бяха изпратени в Центъра за рехабилитация и размножаване на редки видове на Сдружение с нестопанска цел “Зелени Балкани – Стара Загора”. След сигнал на БДЗП, клон Козлодуй от Електроразпределение – Плевен, клон Враца.бе изградена платформа на рисково гнездо на бял щъркел.

Два броя средноевропейски бухал (*Bubo bubo*), два обикновени мишелова (*Buteo buteo*), една горска улулица (*Strix aluco*) и шест сухоземни костенурки, размножени или лекувани в Центъра в Ст. Загора бяха пуснати в естествените им условия на живот на територията на резерват “Врачански карст”. В акцията участваха и ученици от екоклуб “Детелини” на СОУ “Хр. Ботев”, гр. Враца.

Неконтролируемото използване на препарати за растителна защита и използване на отровни примамки, които контролират числеността на хищниците, въпреки законовата забрана, е един от най-големите проблеми пред съхраняването на биоразнообразието. Във връзка с този проблем в РИОСВ- Враца се проведе работна среща, която е част от работата по проект за мониторинг за използването на отрови в природата, който е част от Балканския план за възстановяване и опазване на лешоядите. Основен лектор на срещата бе Явор Илиев от Фонд за дивата флора и фауна и ръководител проекта за България. Основна цел на програмата е опазването на лешоядите и връщането им на подходящите места, едно от които е Врачанската планина.

Обединяване на усилията на неправителствените организации и държавните институции е една от възможностите за разрешаване на проблемите свързани с опазването на защитени видове.

За защитените растителни видове е забранено търговията, притежаването, събирането, изкореняването или друг начин на унищожаване на екземпляри в тяхната естествена среда

Видовете диворастящи пролетни цветя, които най-често се предлагат за продан са пролетна циклама (ботурче), снежно кокиче, оливеров минзухар, битински синчец. Всички тези растения са под закрилата на Закона за биологичното разнообразие. Регионалната инспекция по околната среда и водите – Враца следи за продажба на защитени видове растения. По време на пролетните празници са проверени 15 магазина и павилиони за продажба на цветя в гр.Враца и пазара на гр.Мездра.

Видове под режим на опазване и регулирано ползване от природата

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА

ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Около 85 растения и животни в България са обекта на регулирано ползване от природата, т. е. в зависимост от състоянието на популациите и биологичните изисквания на тези тези видове се определя забрана или условия за ползването им. Животински вид под специален режим на ползване са и видовете: лозов охлюв (*Helix lucorum*) и градински охлюв (*Helix pomatia*). Лицата, които изкупуват охлюви с цел търговия са длъжни всяка година в срок до 1-ви май да уведомят писмено РИОСВ – Враца. В законоустановения срок през 2006г. са приети уведомления за разкриването на 37 пункта за изкупуване на охлюви на територията на областта. Периодът за събиране и изкупуване на живи охлюви за търговски цели или фермерно отглеждане е от 10 май до 30 юни включително.

Видове по CITES

Съгласно Конвенцията за международна търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна определени видове се нуждаят от регулиране на търговията с тях за да се избегне опасността от използване, което е несъвместимо с оцеляването им. Такива са например всички видове папагали с изключение на малкият александер */Psittacula krameri/*, розовобузата неразделка */Agapornis roseicollis/*, холандската нимфа или корела – */Nymphicus hollandicus/* и вълнистото папагалче */Melopsittacus undulatus/* и подлежат на задължителна регистрация в РИОСВ. През 2006 от РИОСВ – Враца са издадени 6 регистрационни карти на видове, вписани в приложенията на конвенцията. Регистрацията е безплатна.. Търговията с диви животни и растения е един от факторите, които застрашават оцеляването на видовете в естествената им среда. Всяка година милиони растения и животни се отнемат от дивата природа, за да се задоволи любителското търсене. РИОСВ – Враца извършва проверки в зоомагазините на територията на област Враца. През 2006г. са проверени 6 зоомагазина, за които има информация че се занимават с продажба на живи животни.

Вековни дървета

147 са дървета, обявени за вековни или забележителни на територията на област Враца. Голяма част от тях 62 са в община Враца и 20 в община Бяла Слатина, 8 в община Мездра, 10 в община Роман, 11 в община Криводол, 5 в Борован, 15 в Хайредин, 13 в Мизия, 2 в Оряхово и 1 в Козлодуй. Извършват се проверки във връзка със започналата актуализация на регистъра на обявените за вековни или забележителни дърветата във Врачанска област. След проведена комисия от представители РИОСВ - Враца и Областно пътно управление – Враца и направен оглед на дървета намиращи се в сервитута на републиканските пътища, бе констатирано, че три от дърветата, обявени за вековни или забележителни са невъзстановимо увредени и са предложени за заличаване. По предложение на експерти от РИОСВ – Враца за два вековни дъба и една черница, намиращи се в землището на с.Селановци, общ.Оряхово е изготвена и изпратена документация за обявяването им за защитени. Един летен дъб, намиращ се в землището на с.Елисейна също е в процедура по обявяване.

Управлението на дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително събирането и изкупуването на получаваните от тях билки се регламентира от Закона за лечебните растения. Отделни видове диворастящи лечебни растения се поставят под специален режим на опазване и ползване, когато биологичното разнообразие или ресурсите им проявяват трайна тенденция към намаляване. Във Врачанска област това са:

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА

ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

червен божур, лечебна иглика, лазаркиня, лудо биле, лечебен ранилист и шапиче. Специалния режим определя и видовете билки, които са забранени за изкупуване и събиране на територията на цялата страна. За събиране на билки под специален режим се прави заявка в РИОСВ от билкозаготвителите и след отпуснатата квота от Министерството на околната среда и водите количествата се разпределят от РИОСВ. През февруари се състоя комисия с представители на общините, ДЛ, РУГ и заявителите за разпределение на квоти от лечебни растения. За участие в разпределението заявления бяха подадени от четирима билкозаготвителите и отпуснатите квоти бяха разпределени между тях.

През последните години се наблюдава тенденция към плавно намаляване броя на билкозаготвителните пунктове за сметка на тяхното окрупняване. Причини за това са невъзможността на част от билкозаготвителите да приведат условията за изкупуване, първична обработка и съхранение на билките към въведените нормативни изисквания, липсата на работна ръка, поради ниското заплащане и невъзможността за подsigуряване на стабилни доходи в бранша и новите възможности за работа в чужбина. В момента на територията на областта работят 44 билкозаготвителни пункта от които 25 на територията на община Мездра, 9 на територията на община Враца, 5 в община Бяла Слатина, 3 в Оряхово и по един в общините Хайредин и Криводол.

НАТУРА 2000

Натура 2000 предсавлява Европейска екологична мрежа от защитени зони, изградена с цел опазване на природни местообитания и местообитания на видове с европейско значение.

Като страна, членка на ЕС, България изгражда Национална екологична мрежа, която ще бъде част от Европейската екологична мрежа. Нейната цел е:

- опазване на биологичното разнообразие
- осигуряване на достатъчно места със съответните условия на средата, необходими за живота на дивите растителни и животински видове
- създаване на условия за генетичен обмен между разделени популации, с цел обогатяване на видовото разнообразие
- участие в европейски и световни екологични мрежи
- ограничаване на негативното антропогенно въздействие върху природата и биоразнообразието

Натура 2000 е изградена на базата на два основни документа на ЕС, свързани с опазване на природата. Това са Директива 92/43/ЕЕС(за местообитанията) и Директива 79/409/ЕЕС(за птиците). Тези директиви са транспонирани в Закона за биологичното разнообразие, който урежда нейното изграждане на територията на нашата страна и контролира опазването на видовете и местообитанията, включени в нея. На базата на двете директиви се определят два вида зони: зони за защита на птиците и зони за защита на местообитанията.

В тези зони може да влизат и защитени територии, които обаче запазват статута си определен със Закона за защитените територии, както и Корине места, Рамсарски места, флористично важни места и орнитологично важни места.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - БРАЦА ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Тук е мястото да се отбележат разликите между защитени зони и защитени територии, които разлики са съществени особености на зоните по Natura 2000.

Собствеността върху земи и гори в зони от Natura 2000 не се променя. Няма предварителни забрани по закон за каквито и да е видове дейности. Всяка дейност, предложена да се осъществява в защитена зона, ще се подлага на оценка на въздействие върху предмета и целите на опазване на съответната зона.

Natura 2000 е първия финансов инструмент за опазване на околната среда. Собственици и ползватели на земи и гори в защитени зони ще получават както компенсации за пропуснати ползи и направени разходи, в следствие спазване на законовите разпоредби, така и допълнително финансиране за осъществяване на дейности, допринасящи за опазване на биоразнообразието в съответната зона.

С установяване на мрежата от защитени зони в България и издаване заповеди за тяхното обявяване, съдържащи конкретни ограничения за земеделски и горски дейности, ще бъдат определени средствата, с които ползвателите на земеделски земи и горски стопани ще бъдат компенсирани. Тези средства са част от средствата по ос 2 „Опазване на околната среда и селската природа“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г." и от Оперативната програма „Рибарство и аквакултури 2007 - 2013 г.". Въвеждането на този компенсационен механизъм е важно условие за осигуряване на подкрепа от местното население за защитата и опазването на природата в страната.

За момента списъка който ще бъде внесен в ЕК включва 109 зони за опазване на дивите птици, заемащи 16% от територията на страната и 196 зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, заемащи 15% от територията на страната. Поради това , че двата вида зони се припокриват на 45%, общата площ която заема мрежата Natura 2000 е 20%. В защитените зони няма да се включват населените места и селищните образувания, териториите с приет общ или подробен устройствен план към датата на заповедта на министъра на околната среда и водите, вкл. концесионни площи за добив на полезни изкопаеми.

След обнародването на списъка ще започне издаването на заповедите за обявяване на зоните за защита на птиците от Министъра на околната среда и водите.

Чл.12 от ЗБР дава възможност на всички заинтересовани лица, в това число собственици и ползватели на земи и гори в защитени зони, да изкажат писмено в срок от един месец своите мнения, предложения, възражения и т.н. относно режимите на съответните зони. В едномесечен срок след изтичане на този срок, Министъра на околната среда и водите , отчитайки тези становища ще започне издаване на заповедите за обявяване за всяка зона. Режимите в различните зони ще бъдат съобразени с предмета и целите на опазване им. Зоните за опазване на местообитанията ще бъдат разглеждани от Европейската комисия на специални биогеографски семинари, и след приемането им като места от значение за Общността, ще започне издаването на заповедите за обявяването им по същите процедури, както за зоните за защита на птиците.

За изпълнение на дейностите по функциониране на мрежата в Оперативната програма „Околна среда 2007-2013 година" са предвидени

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

212 557 500 лева, 85% от които (180 600 000 лева) ще постъпят от Кохезионния фонд на Европейския съюз, а 15% или 31 957 500 лева ще бъдат осигурени през разглеждания период чрез национално публично финансиране от републиканския бюджет.

На територията на Област Враца попадат 3 защитени зони по Директива 79/409/ЕЕС(за птиците) и 16 защитени зони по Директива 92/43/ЕЕС(за хабитатите), като една от зоните – “Врачански Балкан” е предложена за обявяване и по двете директиви.

Защитени зони по Натура 2000

№	Защитена зона	Община(землища)
1	“Врачански Балкан”, код: BG0000166, Директива 92/43/ЕЕС(за местообитанията) и код:BG0002053, Директива 79/409/ЕЕС(за птиците)	Враца(кв. Бели Извор, гр. Враца, с. Лютаджик, с. Згориград, с. Паволче и с. Челопек), Мездра(Очин дол, с. Елисейна, с. Зверино, с. Зли дол и с. Люти брод) Криводол(с. Краводер и с. Главаци)
2	“Карлуковски карст”, код: BG0000332, Директива 79/409/ЕЕС	Роман(с.Кунино, с.Камено поле, с. Долна Бешовица), Мездра(с. Г.Бешовица), Бяла Слатина(с. Драшан)
3	“Златията”, код: BG0000336, Директива 79/409/ЕЕС	Козлодуй(с.Крива бара, с. Бутан, с. Гложене, с. Хърлец), Хайредин(с. Манастирище)
4	“Искърски пролом – Ржана”, код: BG0001042, Директива 92/43/ЕЕС	Мездра(с. Елисейна, с.Зли дол, с.Оселна, с. Игнатица, с. Зверино, с.Лютиброд)
5	“Карлуково”, код: BG0001041, Директива 92/43/ЕЕС	Роман(с.Кунино, с.Камено поле, с. Долна Бешовица), Мездра(с. Г.Бешовица), Бяла Слатина(с. Драшан)
6	“Бебреш”, код: BG0000374, Директива 92/43/ЕЕС	Роман(с. Караш)
7	“Пещера Понора”, код: BG0000262, Директива 92/43/ЕЕС	Враца(с. Чирен)
8	“Серапионова пещера”, код: BG0000268, Директива 92/43/ЕЕС	Мездра(с. Лютиброд)
9	“Остров”, код: BG0000334, Директива 92/43/ЕЕС	Оряхово(с. Лесковец, с. Селановци, с. Галово, с. Остров)
10	“Козлодуйска лъсочна стена”, код: BG0000527, Директива 92/43/ЕЕС	Козлодуй
11	“Островска степ – Вадин”, код: BG0000528, Директива 92/43/ЕЕС	Оряхово
12	“Острови Козлодуй”, код: BG0000533, Директива 92/43/ЕЕС	Козлодуй
13	“Река Искър”, код: BG0000502, Директива 92/43/ЕЕС	Роман(с. Кунино, с. Радовене)
14	“Река Огоста”, код: BG0000504, Директива 92/43/ЕЕС	Козлодуй(с. Хърлец, с. Гложене, с. Бутан, с. Крива бара), Мизия(гр. Мизия, с. Софрониево)
15	“Река Скът”, код: BG0000508, Директива 92/43/ЕЕС	Мизия(с. Сараево, гр. Мизия, с. Войводово, с. Крушовица, с. Липница), Бяла Слатина(с. Галиче, с. Алтимир)
16	“Божите мостове”, код:BG0000487, Директива 92/43/ЕЕС	Враца(с. Лиляче)

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

17	“Каленска пещера”, код:0000601, Директива 92/43/ЕЕС	Мездра(с. Кален)
18	“Билерниците”, код:0000593, Директива 92/43/ЕЕС	Криводол(с. Ботуня)

Във връзка с последните етапи от изграждане на Натура 2000 у нас , както и с широката информационна кампания, провеждана през последните месеци, експерти от РИОСВ взеха активно участие в тези процеси.

На 20.09.2006г. бе проведена среща с еколозите на десетте общини в област Враца, на която бяха обсъдени въпроси, свързани с дейностите на общините по опазване на лечебните растения, биоразнообразието и защитените територии. Беше представена същността на мрежата „Натура 2000”, както и включените в нея потенциално защитени зони и изпратени писма до кметовете на общините в област Враца, относно намиращите се на тяхна територия потенциално защитени зони.

На 13.12.2006г., РИОСВ съвместно с БДЗП проведе работна среща на тема “Представяне на Натура 2000 в частта ѝ от защитени зони за птиците на регионално ниво”. Целта на срещата беше представяне на начините за определяне и налагане на режими в защитени зони за птиците, съгласно българското законодателство, както и процедурите, участието на заинтересованите институции и типа на режимите за различните видове земи. На срещата присъстваха представители на всички институции на територията на област Враца.

Във връзка с популяризиране на мрежата Натура 2000 и в рамките на проведената информационна кампания, експерти от РИОСВ взеха активно участие в разясняване същността на Европейската екологична мрежа с изяви във всички регионални медии.

Бяха проведени и редица срещи в Областна администрация и в Община Враца за разясняване на най - актуалните въпроси свързани с местата от Натура 2000.

Основен приоритет на дейността, свързана със зоните от Натура 2000 през идната година, ще бъде опазването на природните местообитания и местообитанията на видовете в защитените зони, възстановяване на разрушени или увредени, в резултат на човешка дейност местообитания, както и по – широкото разясняване на същността на мрежата, не само на институциите, а на собствениците и ползвателите на земи в съответните зони. Целта е да се работи съвместно за дългосрочното и устойчиво опазване на природата и биоразнообразието на страната ни, както и на цяла Европа.

АНАЛИЗ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Кратка информация и анализ на състоянието.

Образуването на отпадъци съпътства всички дейности в бита, индустрията, търговската дейност, предлагането на услуги и т.н.

Задълженията на причинителите на отпадъци са регламентирани със *Закона за управление на отпадъците* и издадените по реда на ЗУО подзаконовни нормативни актове.

Общинските администрации, чрез Наредбите за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, строителни и масово разпространени отпадъци, определят и допълнителни изисквания, които да бъдат спазвани от причинителите на отпадъци, на територията на съответните общини.

Лицата, при чиято дейност се образуват или третират отпадъци, са длъжни да предприемат необходимите мерки, осигуряващи:

- на първо място, предотвратяването или намаляването на количествата на образуваните отпадъци и съдържащите се в тях опасни вещества.
- максимално оползотворяване на отпадъците, чието образуване не може да бъде предотвратено, чрез повторна употреба, рециклиране или използването им като енергиен източник;
- подходящо обезвреждане на отпадъците, които не могат да бъдат оползотворени.

Отпадъците могат да бъдат третирани:

1. от причинителя - в собствени съоръжения, съгласно утвърдения проект на производствената дейност;

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

2. от лицата, на които е дадено разрешение, съгласно *Закона за управление на отпадъците* или комплексно разрешително по *Закона за опазване на околната среда*.

Лицата, извършващи дейности по събиране, транспортиране, временно съхраняване, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци се изисква да притежават разрешение издадено по реда на ЗУО или комплексно разрешително, издадено по реда на Глава седма, Раздел II от Закона за опазване на околната среда. Разрешения не се изискват, когато отпадъците нямат опасни свойства за дейностите по събиране, транспортиране и временно съхраняване и за търговската дейност с отпадъци от черни и цветни метали.

За извършване на търговската дейност с отпадъци от черни и цветни метали, които не притежават опасни свойства, се изисква лиценз, издаден от министъра на икономиката, за издаването на който се изисква и удостоверение, издадено от директора на РИОСВ по местонахождението на площадката. Годишната дейност по управлението на отпадъците и изпълнението на програмите за тяхното управление се отчита през първото тримесечие на следващата година, а екземпляр от отчета се изпраща на РИОСВ.

1. Битови отпадъци.

В резултат на съвместни усилия от страна на Общините и РИОСВ през 2006 г. се почистиха и закриха 51 броя нерегламентирани сметища с обща площ 113 дка. При извършваните контролни проверки не са констатирани случаи на новообразувани сметища на площадките на вече закритите.

Съгласно Националната програма за управление на отпадъците (2003 – 2007) за нашата област са предвидени две регионални депа за обезвреждане на битови отпадъци.

- **Регионално депо за твърди битови отпадъци (РДТБО) - Враца – Мездра.** Депото се експлоатира от м.октомври 2000 год. и е предназначено за събиране на битовите отпадъци от всички населени места на общините Враца и Мездра.
- **“Регионално депо за санитарно депониране на ТБО от общините Оряхово, Мизия и Козлодуй** (с последващо включване на общините – Хайредин, Борован и Бяла Слатина) Експлоатацията на депото започна от 20.09.2005 г.
- **Община Криводол ще извозва отпадъците си на Регионалното депо за ТБО Монтана**
- **Община Роман ще ползва Регионалното депо за ТБО – Луковит.**

Състоянието на сметосъбирането и сметоизвозването на битови отпадъци в региона за 2006 год е както следва.

Общини	Населени места	брой жители	образувани БО, в тона		населени обхванати от орг.сметосъбиране	% обхванато население
			2005	2006		
Борован	5	6 641	560	550	-	0
Бяла Слатина	16	32 151	7 209	11 711	14 306	45
Враца	22	88 120	15 642	16 701	87 001	99
Козлодуй	5	25 109	11 315	12 772	14 780	35

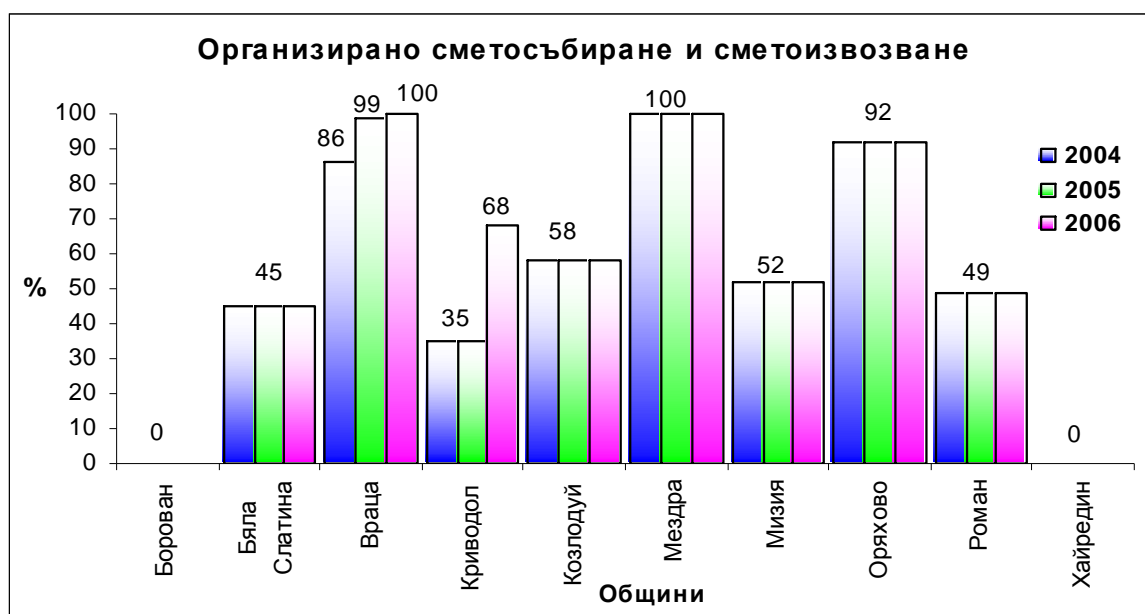
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Криводол	15	11 027	928	855	7 473	68
Мездра	28	25 501	3 450	3 998	25 501	100
Мизия	6	9 398	4 020	3 245	4 804	52
Оряхово	7	15 429	5 000	2 295	14 200	92
Роман	13	7 533	4 980	4 395	3 765	49
Хайредин	6	6 330	112	100	-	0
Общо:	123	227 239	49 196	56 622	171 830	76

Както се вижда от таблицата средният процент на обхванатото население в система за сметосъбиране и сметоизвозване е 76% или 171 830 от 227 239 жители при 74% за 2005 г. Повишението е резултат от въвеждане на организирано сметосъбиране в част от населените места на община Криводол. Средната норма на натрупване на битови отпадъци(БО) на жител е 170кг/ж/год., изчислена на база депонираните отпадъци за общините Враца, Мездра Оряхово и Мизия, поради факта, че само при тях има точно измерване на депонираните количества.

За останалите общини информацията е с недостатъчна достоверност, тъй като отчитането им става на база транспортни документи.

Най лоши са показателите за общините Борован и Хайредин, които все още нямат организирана система за сметосъбиране. В населените места на двете общини, са разположени ограничен брой съдове за събиране на БО, главно по централните улици.

В рамките на национална кампания «За чиста околна среда» през есента на 2006 г. по обявеният конкурс на тема «Почистване, възстановяване и облагородяване на замърсени с отпадъци площи и инициативи за разделно събиране на отпадъци в населените места» бяха представени 11 проекта – 5 на кметства и 6 на училища и извънучилищни форми. Класирани бяха всички представени проекта, като отпуснатите средства са на стойност 37 000 лева. Предстои реализирането им през пролетта на 2007 г.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

2.Строителни отпадъци.

Строителните отпадъци се формират от строителството, ремонта и реконструкцията на сгради и други обекти. На територията на РИОСВ – Враца има три депа за строителни отпадъци: депото на община Враца, депото на община Мездра и Бяла Слатина. Всички останали общини депонират генерираните минимални количества строителни отпадъци на депата за битови отпадъци (за запръстяване и рекултивиране). Общото количество строителни отпадъци за 2006 год. е 12 260 т при 40 361 т за 2005 год., което намаление е в резултат на благоустройство и модернизация на областния град.

3.Производствени и опасни отпадъци.

На територията на РИОСВ - Враца обектите генериращи отпадъци и притежаващи разрешителни по чл.12 имат разработени програми за управление на отпадъците и водят отчетност на количествата образувани отпадъци.

За 2006 год. образуваните производствени и опасни отпадъци са както следва:

Вид отпадък	Образувани за 2006 г., т	Оползотворени или обезвредени, т	Остатък в края на годината, в т
Производствени отпадъци (ПО)	24 524,00	19 320,00	5 204,00
Опасни отпадъци (ОО)	3 305,00	3 025,00	280,00
Отпадъци от хуманитарното и ветеринарното здравеопазване (ОХВЗ)	18,5	18,00	0,5
Общо:	27 847.5	22 363	5 484.5

От таблицата и графиката е видно, че делът на производствените отпадъци е по-висок от този на опасните, като отпадъците от хуманитарното и ветеринарното здравеопазване са под 1 %. Около 80% от всички отпадъци са оползотворени или обезвредени, а за болничните отпадъци този процент е 97.3%. Това се дължи главно на факта че почти всички здравни заведения имат сключен договор за транспорт и обезвреждане с фирмите ЕТ "Жоси-Р Жечко Стойков" и "Медиком" ЕООД – София. Съгласно Наредба 6 за изграждане и експлоатация на инсталации за изгаряне, двете сметогорни пещи – в Мездра и Оряхово преустановиха дейността си на 31.12.2006г.

Двете здравни заведения предстои да подпишат договори за транспорт и обезвреждане на болнични отпадъци с фирми притежаващи разрешително за тази дейност.

Основните потоци отпадъци, които се оползотворяват са метали и пластмаса. Лицата извършващи оползотворяване и обезвреждане на отпадъци и дейности по събиране, съхранение и транспортиране на опасни отпадъци следва да притежават разрешение, издадено по реда на чл.37 от ЗУО.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Разрешителни за дейности с отпадъци

ОБЩИНА ВРАЦА		
1.	“Центромет” АД, гр.Враца	05 - ДО – 73 - 00 / 01.02.2006 г.
2.	“Анди” ЕООД - Враца	05 - ДО – 76 - 00 / 26.04.2006 г.
3.	СД “Тостор” - Враца	05 - ДО – 78 - 00 / 16.05.2006 г.
4.	“Тигел-Враца” ЕООД- Враца	05 - ДО – 79 - 00 / 09.06.2006 г.
5.	“Чех Пласт” ООД - Враца	05 - ДО – 80 - 00 / 28.06.2006 г.
6.	“Българска леярна” ЕООД - Враца	05 - ДО – 82 - 00 / 20.09.2006 г.
7.	“Дом за медико-социални грижи за деца”, гр.Враца	05 - ДО – 83 - 00 / 06.10.2006 г.
8.	МБАЛ “Христо Ботев” АД- Враца	05 - ДО – 84 - 00 / 09.11.2006 г.
9.	“Междубластен диспансер за онкологични заболявания със стационар-Враца” ЕООД, гр.Враца	05 - ДО – 85 - 00 / 14.11.2006 г.
10.	“Областен диспансер за пневмо-фтизиатрични заболявания със стационар -Враца” ЕООД , гр.Враца	05 - ДО – 86 - 00 / 21.11.2006 г.
11.	Областен диспансер за психични заболявания със стационар, Враца	05 - ДО – 87 - 00 / 01.12.2006 г.
12.	“Областен диспансер за кожно-венерически заболявания със стационар” ЕООД - Враца	05 - ДО – 88 - 00 / 01.12.2006 г.
13.	“Фадекс” ЕООД - Враца	05 - ДО – 90 - 00 / 28.12.2006 г.
ОБЩИНА МЕЗДРА		
1.	“МБАЛ-Мездра” ЕООД- Мездра	05 - ДО – 81 - 00 / 18.09.2006 г.
ОБЩИНА КОЗЛОДУЙ		
1.	“АЕЦ-Козлодуй” ЕАД , гр.Козлодуй	05 - ДО – 72 - 00 / 24.01.2006 г.
2.	“Медицински център I” ЕООД- Козлодуй	05 - ДО – 75 - 00 / 12.04.2006 г.
3.	“Стоматологичен център” ЕООД Козлодуй	05 - ДО – 77 - 00 / 28.04.2006 г.
ОБЩИНА МИЗИЯ		
1.	“Завод за хартия” АД - Мизия	05 - ДО – 89 - 00 / 04.12.2006 г.
2.		
ОБЩИНА ОРЯХОВО		
1.	“Норд Груп” АД, гр.Русе	05 - ДО – 74 - 00 / 30.03.2006 г.

За съхранение и транспортиране на неопасни отпадъци се изисква издаване на регистрационен документ по реда на чл.50 от ЗУО.

Регистрационни документи за дейности с отпадъци

ОБЩИНА ВРАЦА		
1.	“ЛМ-21” ЕООД - Враца	05-РД-19-00 / 20.01.2006
2.	“БКС-Враца” ЕООД-Враца	05-РД-20-00 / 21.02.2006
3.	“Екопроект” ООД-Враца	05-РД-21-00 / 28.02.2006
4.	ЕТ “Страхил Георгиев”-Враца	05-РД-23-00 / 19.05.2006
5.	“Екорек България” ЕООД, с.Б.Извор, общ.Враца	05-РД-25-00 / 25.07.2006
6.	“Джи Ти Ай компютри” ЕООД-София	05-РД-26-00 / 13.10.2006
7.	“Еко Бит” ООД-Враца	05-РД-27-00 / 25.10.2006
8.	“Джи Ти Ай компютри” ЕООД-София	05-РД-28-00 / 30.10.2006
9.	ЕТ “Бирони 2001” - Враца	05-РД-30-00 / 11.12.2006
10.	“Екопроект” ООД-Враца	05-РД-31-00 / 12.12.2006

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

	ОБЩИНА МЕЗДРА	
1.	“Техкерамик-М”ООД-Мездра	05-РД-29-00 / 07.11.2006
	ОБЩИНА БЯЛА СЛАТИНА	
1.	ЕТ “Харко”- с.Търнак, общ. Б.Слатина	05-РД-24-00 / 19.06.2006
	ОБЩИНА КОЗЛОДУЙ	
1.	ЕТ “Рейсинг”-Козлодуй	05-РД-22-00 / 03.04.2006

Издадени удостоверения по чл.55, ал.3 от ЗУО за получаване на лиценз от МИ за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали.

	ОБЩИНА ВРАЦА	
1	“ЧЛК-Инвест” ООД-Враца	Изх.№65 / 11.01.2006г
2	“Метал Транс” ЕООД - Враца	Изх.№156 / 26.01.2006г
3	“Метал Транс” ЕООД - Враца	Изх.№282 / 03.02.2006г
4	“Металком -Инвест” ЕООД-Враца	Изх.№537 / 17.03.2006г
5	“ВИН” ЕООД-Враца – две площадки в Б.Слатина и Криводол	Изх.№756 / 26.04.2006г
6	“Метал Транс” ЕООД - Враца	Изх.№1546 / 05.09.2006г
7	“Вега 03” ЕООД-Враца	Изх.№1547 / 05.09.2006г
8	“ЛМ-21” ЕООД - Враца	Изх.№2233/ 11.12.2006г
	ОБЩИНА БЯЛА СЛАТИНА	
1.	“Ранг 2000” ЕООД- София – две площадки в с.Попица и гр.Бяла Слатина	Изх.№1998/ 15.11.2006г
2.	“Палмекс 03” ЕООД- Червен бряг – площадка в Бяла Слатина	Изх.№1592 / 11.09.2006г
	ОБЩИНА БОРОВАН	
1.	“Андреев и сие”ООД-Борован – две площадки в Борован	Изх.№1497 / 29.08.2006г
2.	ЕТ “Никсън” – с.Малорад – една площадка в с.Малорад	Изх.№2135/ 01.12.2006г
3.	“Палмекс 03” ЕООД- Червен бряг – площадка в с.Малорад	Изх.№1685/ 28.09.2006г
	ОБЩИНА МЕЗДРА	
1.	“Б.К. Металинвест” ООД-Враца – площадка в с.Зверино	Изх.№2135 / 01.12.2006г
	ОБЩИНА РОМАН	
1.	“Еврогруп 2000”ЕООД-София – площадка в гр.Роман	Изх.№901 / 19.05.2006г
	ОБЩИНА МИЗИЯ	
1.	“Косаня”ЕООД-Мизия – площадка в гр.Оряхово	Изх.№636 / 03.04.2006г

На територията на РИОСВ-Враца са регистрирани 7 депа за производствени и опасни отпадъци /АЕЦ-Козлодуй, ТП “Хименерго”, “Метизи” АД, “Елисейна”ЕАД – 3 броя, “Гарант”АД/. Операторите, експлоатиращи депа за ПО и ОО изготвиха планове за закриване или привеждане в съответствие съгласно съвременните екологични изисквания.

Депото на ТП “Хименерго” за производствени и опасни отпадъци в м.”Косталевски връх” гр.Враца през 2006 год. не се експлоатира, поради преустановяване производствената дейност на дружеството;

Шламохранилището на “Метизи” АД , гр.Роман е изградено на левия бряг на река Искър североизточно от завода. Фирмата е разработила и представила в МОСВ идеен проект, който предвижда включване на отпадните

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

производствени води в оборотен цикъл, а формирания шлам да бъде временно съхраняван в изградени за целта бетонови трихтери. Ако проекта бъде утвърден и реализиран, отпада необходимостта от привеждане в съответствие на шлагохранилището.

Депото за опасни отпадъци на "Гарант" АД, гр. Бяла Слатина е закрито в края на 2006 год. Сменена е технологията на закаляване, при което количеството опасни отпадъци са значително по-малко и се събират и съхраняват в железобетонен контейнер, разположен на площадката на дружеството..

Депото за нерадиоактивни производствени и битови отпадъци на АЕЦ-Козлодуй е изградено и се експлоатира съгласно нормативните изисквания;

За област Враца пречиствателна станция за отпадни води - ГПСОВ - има само една в гр. Враца. Влагане на утайки от ГПСОВ за нуждите на земеделието за момента не се извършва. Средногодишно количеството на натрупаната изсушена утайка е 365 т. За 2006 год. цялото количество се ползва за запръстяване на работните хоризонти на РДТБО Враца-Мездра.

3. Масово разпространени отпадъци.

Лицата пускачи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, определени с наредбите по чл.24, ал.2 от Закона за управление на отпадъците, отговарят за разделното им събиране и постигане на съответните цели за рециклиране и оползотворяване.

На основание чл.24, ал.2 от ЗУО бяха приети следните подзаконовни нормативни актове:

1. Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (ДВ19/2004)
2. Наредба за изискванията за третиране на отпадъци от моторни превозни средства(ДВ 104/2004)
3. Наредба за изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори (ДВ 58/2005)
4. Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти (ДВ 90/2005)
5. Наредба за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електронно и електрическо оборудване (ДВ 36/2006).

Лицата пускачи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, заплащат продуктова такса в размер и по ред определен в 137 Постановление на МС за приемане на Тарифа за таксите за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (последно изменение ДВ 59/2005). Продуктови такси не се заплащат в случаите, когато лицата изпълняват задълженията си по рециклиране и оползотворяване, индивидуално или чрез колективни системи, представлявани от организация по оползотворяване.

Лицата изпълняващи задълженията си индивидуално, за да извършват дейности по събиране, сортиране, транспортиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки е необходимо да имат разрешение или регистрационен документ за извършване на дейности с отпадъци или сключен договор с други юридически лица или еднолични търговци, притежаващи такива разрешения.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА

ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Тези лица изготвят Програма за индивидуално изпълнение, която освен че е съобразена с целите и обхвата, определени с чл.31, ал.1 и 2 на ЗУО, включва и мерки за оптимизиране на опаковките и увеличаване на дела на тези за многократна употреба, увеличаване количеството на рециклируемите отпадъци от опаковки, намаляване токсичността на опъковъчните материали, както и изпълнението на целите за рециклиране и оползотворяване, съгласно сроковете по § 9 от ПЗР на ЗУО.

Програмите се утвърждават от директора на РИОСВ за производителите или вносителите, регистрирани на съответната територия. Такива програми за индивидуално изпълнение на целите в РИОСВ – Враца не са представяни.

Опаковки и отпадъци от опаковки

Най- често използваните материали за производство на опаковки и опаковане на стоки са хартия и картон, пластмаси, стъкло, алуминий, метали и композитни материали. В района на областта повечето от производителите на опаковани стоки са малки и средни предприятия и цехове за преработка на месо, мляко, безалкохолни напитки, както и работилници за сладкарски изделия и хляб. Цеховете за шивашки услуги работят главно на ишлеме и не продават стоки в страната.

В съответствие с изискванията на чл.11 и чл.36 от ЗУО и изготвения график за проверка на лицата, които се явяват производители и вносители на опаковани стоки, за разглеждания период са проверени 162 обекта; дадени са 96 предписания от които 52 са изпълнени, а останалите са с неизтекъл срок, като повечето са със срок 15.02.2007, регламентиран в чл.10, т.8 от ПМС 137/1999 г.

В колективни организации членуват 43 броя фирми производителки и вносителки на стоки предлагачи на пазара стоки в опаковка; останалите заплащат такса на ПУДООС, като това са главно производители на хляб, сладкарски изделия и безалкохолни напитки, чиито опаковки са в доста малки количества.

В резултат на извършените проверки на лицата по чл.36 от ЗУО за отчетния период платените продуктови такси към ПУДООС са в размер на 19 650.93 лв.

На територията контролирана от РИОСВ Враца, няма производители и вносители изпълняващи задълженията си индивидуално, както по отношение на опаковани стоки, така и по отношение на акумулатори, масла, МПС, електрическо и електронно оборудване.

Съгласно чл.21 от Наредбата за опаковките и отпадъци от опаковки, кметовете на общините организират изпълнението на задълженията за участие в системите за разделно събиране на територията си, като сключват договори с колективна организация по оползотворяване; с ПУДООС по чл.60 от ЗООС или с други лица притежаващи разрешения за извършване на дейности с отпадъци. В края на 2006 год Община Враца подписа договор с “Екопак България” АД за въвеждане на разделно събиране на отпадъци от опаковки. За град Враца бяха доставени и разпределени 102 броя трицветни контейнера за хартия, стъкло и пластмаса.

Отпадъци от моторни превозни средства

Дейностите по събиране, транспорт, временно съхранение и разкомплектоване и оползотворяване на образуваните отпадъци от МПС се

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

извършват от лица, притежаващи разрешение по чл 37 от ЗУО или комплексно разрешително.

Кметовете на общини определят местата за изграждане на общински площадки за временно съхранение на ИУМПС и организира дейностите по събирането до предаването на ИУМПС на центъра за разкомплектоване.

Община Враца има подписан договор с фирмата "Йордан Кръстителски - Джордан -2001" ЕООД за събиране, временно съхранение и разкомплектоване на ИУМПС на територията на общината. Площадката и центъра бяха въведени в експлоатация през декември 2005 год. За 2006 год. фирмата е приела 60 броя автомобила.

Община Мездра е сключила договор с "Надин-Комерс" ООД за събиране и временно съхранение на ИУМПС на територията на общината.

Площадки за временно съхранение на ИУМПС са определени в Общините Борован и Хайредин. Останалите общини са в процес на преговори с фирми притежаващи разрешително за дейности с отпадъци по чл.37 от ЗУО.

На площадката на "Холсим" АД до момента са събрани около 9 865 т гуми, които се ползват като допълнително гориво в циментовите пещи, след направената реконструкция на действащите инсталации. За 2006 год. като алтернативно гориво са ползвани 616 т гуми. Фирмите, които изкупуват излезли от употреба стари автомобилни гуми са "Холсим" АД, с.Бели Извор, "Й.Кръстителски -Джордан 2001" (14 площадки на територията на 6 общини), "ВИН"ЕООД, Враца и др.

Отпадъци от батерии и акумулатори

Отработените акумулатори се събират, съхраняват и транспортират от фирми притежаващи разрешение по чл. 37 от ЗУО. На територията на областта са регистрирани няколко фирми за изкупуване на акумулаторен скрап ("Косаня", "Пировски" и "Андонов" – гр.Мизия; "Надин-Транс"-Мездра; "Ровотел Стийл", "Й.Кръстителски-Джордан-2001" ЕООД, "Геометал трейд" ЕООД, "Акумитрейд"-Враца и "Надин-Комерс"-Мездра), които в последствие предават на "Монбат" - Монтана и "КЦМ"- Пловдив за рециклиране.

"Андонов" ООД гр.Мизия притежава разрешение за разкомплектоване на излезли от употреба акумулатори. Фирмата извършва събиране и механично третиране на старите акумулаторни батерии (нарязване и сортиране на отделните компоненти), които впоследствие предава на лицензирани фирми за рециклиране. За 2006 год. фирмата е събрала и разкомплектовала около 600 т акумулатори, в резултат на което са получени около 500 т оловен отпадък и 25 т пластмаса Оловните отпадъци се предават на "Монбат" АД Монтана и КЦМ АД Пловдив за оползотворяване. Пластмасовите отпадъци се изнасят за фирми от Македония.

Отпадъци от масла и отпадъчни нефтопродукти

Генерираните количества отработени моторни масла от фирмите в региона се съхраняват разделно в специализирани съдове /цистерни, варели и др/. В повечето случаи част от маслата, главно в автостопанствата се ползват повторно в хидравликите на автомобилите а излишъците се предават на лицензирани фирми за транспортиране и последваща преработка. Разрешение за събиране, временно съхранение и транспорт на отработени масла има фирма "Анди"ЕООД Враца.

Инсталация за обезводняване на отпадъчни нефтопродукти работи в гр.Мездра – фирмата "АСК-БУЛ" ООД, притежаваща разрешение за тази

дейност. За 2006 г. фирмата е обезводнила 533 тона нефтопродукти. В края на 2006 год. разрешително за същата дейност получи и "Фадекс" ЕООД Враца.

Отпадъци от електронно и електрическо оборудване

Наредба за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електронно и електрическо оборудване (ДВ 36/2006) транспонира на Директива 2002/96/ЕС за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване и Директива 2002/95/ЕС за ограничаване употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване (ЕЕО). Производителите и вносителите на ЕЕО отговарят за разделното събиране, транспортиране, временно съхранение, предварително третиране, рециклиране и оползотворяване на излязлото от употреба ЕЕО. Производителите и вносителите на ЕЕО трябва да осигурят събиране на ИУЕЕО в количество, което се равнява на не по-малко от 4 кг/жител/годишно.

На територията на област Враца нямаме регистрирани производители и вносители на електронно и електрическо оборудване. Големите магазини за бяла и черна техника (Техномаркет; Технополис: Зора) са филиали на големи търговски вериги, които членуват в колективна организация по оползотворяване "Екобултех" АД.

Съгласно чл.23 от Наредбата за електронно и електрическо оборудване, кметовете на общините определят площадки за временно съхранение на ИУЕЕО, организират дейностите по събиране, временно съхранение и предаване за последващо третиране, като сключват договори с лица притежаващи разрешения за извършване на дейности с отпадъци. За тази цел кметът на общината изготвя и утвърждава график за събиране на ИУЕЕО, образувано в бита, включващ не по-малко от две дати годишно. Графикът се изготвя съвместно с лицата с които общината има подписан договор и се обявява чрез местните средства за масово осведомяване.

На този етап нито една община не е изпълнила горните си задължения.

Основните съществуващи проблеми могат да се класифицират в няколко основни точки:

- Не е обхванато изцяло населението в организирано сметосъбиране и сметоизвозване, което е пречка за закриване на нерегламентираните сметища. Особено тежко е положението с малките общини – Борован и Хайредин.
- В селищата, в които има организирано такова, е налице недостиг на съдове и сметозвозваща техника, като за селата те са разположени само в централната част.
- Общинските власти не налагат ефективни санкции за замърсяване с отпадъци и за нарушения на нормативната база..
- налице са ограничен брой проучвания за морфологичния състав на отпадъците;
- информацията за образуването и управлението на някои групи масово разпространени отпадъци като отработени масла, отпадъци от опаковки, негодни за употреба батерии и акумулатори, луминесцентни лампи и др., е непълна;

Положителни констатации за периода.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

- Регионалното депо за ТБО в Оряхово беше въведено в експлоатация и на него започна депониране отпадъците от три общини - Оряхово, Мизия и Козлодуй.
- Всички общини изготвиха Планове за закриване на съществуващите депа на тяхна територия, като заложиха конкретни мерки, средства и срокове.
- Голяма част от общините подготвиха и представиха в ПУДООС проекти за закупуване на съдове и техника за организирано сметосъбиране и сметоизвозване с цел обхващане на всичките села от съответната община
- Промислените предприятия на територията на областта са обхванати от разрешителен и регистрационен режим на ЗУО, с което се контролират вида, количествата и състава на формираните от предприятията производствени отпадъци, както и тяхното последващо движение за преработка или обезвреждане

Община Враца

Заема площ 679 кв.км. Население 94 622 жители /към 14.12.2005 г./. На територията и има 22 села - Баница, Бели извор, Горно Пещене, Нефела, Веслец, Вировско, Власатица, Върбица, Голямо Пещене, Девене, Чирен, Три кладенци, Косталево, Лиляче, Згориград, Лютаджик, Мало пещене, Мраморен, Оходен, Паволче, Челопек и кварталите Бистрец и Кулата.

В система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване Община Враца е обхваната на 99%.

През 2006 год. Общината със собствени средства е закупила и доставила 41 броя контейнери тип "Бобър", 776 броя кофи тип "Мева", 5 броя четири кубикови контейнера, два сметовозни автомобили и един автомобил за почистване на уличните платна. Съдовете за БО бяха разпределени по населените места на общината, в които количеството им беше недостатъчно. Необхванати в системата отново останаха селата Лютаджик, Голямо Пещене, Веслец и Оходен, с общо население от 1100 жители.

Формираните БО за общината за 2006 г. са 16 701 т (при 15 642 т за 2005 г), като нормата на натрупване на БО на жител е станала - 179 кг (при 167 кг за 2005 г.)

На територията на общината е изградено и се експлоатира Регионално депо за твърди битови отпадъци (РДТБО) - Враца – Мездра.

Депото се експлоатира от м.октомври 2000 год. и е предназначено за събиране на битовите отпадъци от всички населени места на общините Враца и Мездра.

Напълно изградени са клетки 1-1 и 1-2 с общ капацитет 163 080 м³. Съгласно проекта експлоатационния срок на Клетка 1-1 беше за 1 година. Поради доброто уплътняване на отпадъците, чрез компактор се постигна увеличаване на обемното тегло на отпадъците до 0.75 т/ м³ и се удължи срока на експлоатация на клетката до 5 год и 8 месеца. Количеството на депонирани отпадъци е 87 134 тона или 65 100 м³. От 01.07.2006 год. БО се депонират в Клетка 1.2, която след достигане нивото на клетка 1.1. ще бъдат експлоатирани заедно до достигане проектния капацитет от 163 080 м³. Срока за експлоатация е предвиден за 3 год и 3 месеца.

За 2006 год депонираните БО са 20 698,94 т (при 19 093 за 2005 г), като за община Враца количеството е 16 700,6 т.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Оператор на депото е фирма "Екопроект" ООД - регистрирано от общините Враца и Мездра, в резултат на спечелена обществена поръчка, обявена от ЗОП. Фирмата притежава комплексно разрешително КР 5 / 2004 г.

При направените проверки беше констатирано стриктно спазване на инструкцията за експлоатация на РДТБО. Всяка година оператора представя в РИОСВ и ИАОС доклад за резултатите от мониторинг на отпадни и подземни води. Мониторинга се извършва от Акредитирана регионална лаборатория – Враца, на база договор с оператора на депото.

Съгласно плана за закриване на всички нерегламентирани сметища за битови отпадъци през 2006 год. бяха закрити 15 броя нерегламентирани сметища, почистената площ е около 43 дка.

Строителните отпадъци на община Враца се депонират на Депо за СО, разположено в м."Умарски бряг", кв.Бистрец, гр.Враца. Депонираните количества СО са 276 360 тона, като само за 2006 год. количеството е 33 000 тона при 36 105 тона за 2005 год., което е в резултат на благоустройство и модернизация на областния град..

На територията на общината се водят на отчет около 35 фирми, генериращи производствени и опасни отпадъци. Всички те са изготвили програми за управление на отпадъците и водят отчет на образуваните количества. Формираните за годината производствени отпадъци са около 17 000 тона, като основен дял се пада на метали, пластмаса, текстил, хартия и картон. Част от тях се преработват като вторични суровини или се продават за следващо оползотворяване.

Основните потоци отпадъци, които се оползотворяват са метали и пластмаса. Лицата извършващи тези дейности притежават разрешение по чл.37 от ЗУО. Фирмите за преработка на черни и цветни метали са: "Вега 03"ЕООД гр.Враца (за цветни метали), "Центромет"АД гр.Враца (за черни метали), "Враца-Старт"АД гр.Враца (за черни и цветни метали), "РТР"ООД гр.Враца (за черни метали),), "Българска лелярна"ООД гр.Враца (за черни метали),), "Тигел"ООД гр.Враца (за черни метали) и "Втори юни" АД (за пластмаса от бракувани калъпи за обувки).

Регистрирани са 45 пункта за изкупуване на метали, пластмаса, картон и хартия, автомобилни гуми; 5 пункта за изкупуване на акумулатори. Пунктовете притежават съответните разрешителни по ЗУО и лицензи за извършване на горепосочените дейности, както и договори с рециклиращите предприятия в страната.

През последните две години на площадката на "Холсим" АД се събират излезли от употреба гуми, които ще бъдат ползвани като алтернативно гориво в циментовите пещи. До края на 2006 год събраното количество е 9 865 т гуми, като алтернативно гориво са ползвани 616 т гуми. Освен гуми фирмата е експериментирала и с костно брашно. Изгореното количество до момента е 140 т, получено от екарисаж в гр.Шумен.

През последните девет години в община Враца се прилага разделно събиране на битови отпадъци, организирано от Общинската администрация. Срещу разделно събрани и предадени за по-нататъшна обработка отпадъци, участващите домакинства и фирми се стимулират чрез намаляване на такса "битови отпадъци" с 50%. За 2006 год. количествата отпадъци бяха увеличени с около 50%, а таксата "битови отпадъци" намалена с 30%. Тези промени доведоха до отказване на голяма част от предварително заявिलите участие в разделното събиране домакинства и фирми.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА

ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Резултатите за 2006 год са – участници 5 947 домакинства и 448 фирми, като количеството на събраните 3 отпадъци приравнени към хартия е 597 414 кг, при 5 833 участници и 364 тона за 2005 год.

Събраните количества се предават безвъзмездно от собствениците в изкупвателните пунктове на фирми, имащи разрешение за дейности с отпадъци, с които общината има договор. Съгласно този договор, стойността на предадените вторични суровини се внася в общинския бюджет. За 2006 год., общината е подписала договор с 5 фирми за изкупуване на хартия, пластмаса, и акумулатори.

На територията на община Враца са регистрирани около 80 фирми, производители на опаковани стоки. По-голямата част от тях са малки и средни предприятия и цехове за преработка на месо, мляко, безалкохолни напитки, както и работилници за сладкарски изделия и хляб. В резултат на направените проверки относно разделното събиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки, генерирани в резултат на дейността им, беше установено: Лицата пускани на пазара големи количества опаковани стоки имат подписани договори с колективна организация, такива като “Холсим” АД, “Лалов и Вачев” ЕАД, “Млечен рай” АД, “Феникс – груп” АД, “Беана-Враца” АД; докато малките фирми и сладкарски цехове заплащат такса към ПУДООС. През 2006 год в резултат на наши проверки и предписания внесена сума, като продукт е в размер на 5 180 лева.

Програма за индивидуално изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки до момента в РИОСВ – Враца не е представена.

В края на 2006 год Община Враца подписа договор с “Екопак България” АД за въвеждане на разделно събиране на отпадъци от опаковки. За град Враца бяха доставени и разпределени 102 броя трицветни контейнера за хартия, стъкло и пластмаса.

Община Мездра

Заема 554 кв.км. площ, разположена главно по Искърското дефиле. Общински център Мездра

На територията на общината са разположени 27 села - Боденец, Брусен, Върбешница, Горна Бешовица, Горна Кремена, Долна Кремена, Дърманци, Елисейна, Зверино, Зли дол, Игнатица, Кален, Крапец, Крета, Лик, Люти брод, Люти дол, Моравица, Оселна, Ослен Криводол, Очин дол, Ребърково, Руска Бяла, Старо село, Типченица, Цаконица, Царевец. Население 25 501 жители В система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване Община Мездра е обхваната на 100 %. През 2006 год. общината е закупила 150 броя кофи със собствени средства, които са разпределени в 7 населени места от общината. Формираните БО за общината за 2006 г. са 3 998,34 т (при 3 450 т за 2005 г), като нормата на натрупване на БО на жител е станала 158 кг (при 135 кг за 2005г.)

Битовите отпадъци се депонират на РДТБО – Враца- Мездра.

Съгласно плана за закриване на нерегламентираните сметища за битови отпадъци за 2006 год. са закрити 23 броя, почистената площ е 37 дка До средата на 2007 год ще бъдат закрити и останалите сметища.

Строителните отпадъци на община Мездра се депонират на Депо за СО, разположено в м.”Рудината”, край гр. Мездра. Депонираните количества СО са 4 761 тона, като само за 2006 год, те са 577 т.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - БРАЦА ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

На територията на общината се водят на отчет 8 фирми, генериращи производствени и опасни отпадъци. Всички те са изготвили програми за управление на отпадъците и водят отчет на образуваните количества. Формираните производствени отпадъци са предимно от наличието на голям брой, цехове за обработка на скално-облицовъчни материали, които се ползват основно за рекултивация на кариери.

В гр.Мездра работи инсталация за обезводняване на отпадъчни нефтопродукти на фирмата "АСК-БУЛ" ООД. Фирмата притежава разрешение за дейности с отпадъци. За 2006 г. фирмата е обезводнила 533 тона нефтопродукти.

Площадка за временно съхранение на излезли от употреба МПС имат "Надин - Комерс" и "Надин Транс" - база Мездра. "Надин - Комерс" има сключен договор с община Мездра за събиране на ИУМПС. Двете фирми имат и разрешение за събиране и временно съхранение на отпадъци от електронно и електрическо оборудване. Фирмите са лицензирани за търговска дейност с ОЧЦМ. Събраните автомобили и електроуреди ще бъдат транспортирани за разкомплектоване на централната база на фирмата на Гара Искър, община София.

В МБАЛ-Мездра болничните отпадъци се изгаряха в сметогорна пещ. Освен собствени, болницата имаше сключени договори за обезвреждане на отпадъци и с други здравни заведения от региона. В съответствие с изискванията на Наредба 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци (ДВ78/2004) сметогорната пещ преустанови дейността си на 31.12.2006 г. В резултат на дадени предписания на РИОСВ здравното заведение ще подпише договор с фирма притежаваща разрешително за транспорт на болнични отпадъци до инсенеатор.

В гр. Мездра и с.Зверино се прилага разделно събиране на битови отпадъци, с цел намаляване на такса "битови отпадъци". За 2006 год. разделно събраните отпадъци са 28 тона. За следващата година намалението на дължимата такса битови отпадъци е редуцирано от 50% на 30%. Оползотворяване на голяма част от собствените дървесни отпадъци се извършва в Цех за дървени изделия от буков материал в с.Люти брод, община Мездра. Като краен продукт фирмата пуска на пазара брикети от трина.

Регистрирани са 6 пункта за изкупуване на метали, пластмаса, картон и хартия, автомобилни гуми; 1 пункт за изкупуване на акумулатори. Пунктовете притежават съответните разрешителни по ЗУО и лицензи за извършване на горепосочените дейности, както и договори с рециклиращите предприятия в страната.

По отношение производители на опаковани стоки в общината са около 20 фирми. В резултат на направените проверки относно разделното събиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки, генерирани в резултат на дейността им, беше установено: Лицата пускащи на пазара големи количества опаковани стоки имат подписани договори с колективна организация, такива като "Леденика" АД и "Вархим" ЕАД докато малките фирми и сладкарски цехове заплащат такса към ПУДООС, за 2006 год внесена продуктова такса е в размер на 10 263 лева. Това е най-високата сума внесена в областта и тя е в резултат на платена такса опаковки от "Стройкерамика" АД за 2004 и 2005 год. в размер на 10 000 лева.

Няма фирми, изпълняващи задълженията си индивидуално.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Няма и подписан договор на общината с колективна организация или с ПУДООС за финансиране на разделно събиране на отпадъци от опаковки

Община Оряхово

Заема площ от 329 кв.км. разположена по десния дунавски бряг. Население 15 203 жители. Включва 6 села - Селановци /най - голямото във Врачанска област с 4 676 жители/, Лесковец, Остров, Галово, Горни Вадин, Долни Вадин. Общински център град Оряхово Силно развито земеделие - предимно зърнопроизводство и лозарство. Обработваема земя 89 200 дка. Община Оряхово е обхванала почти всички населени места в организирано сметосъбиране и сметоизвозване (92%), без селата Горни Вадин и Долни Вадин с общо население 850 човека.

Формираните БО за общината за 2006 г. са 2 296 т (при 5 000 т за 2005 г.), като нормата на натрупване на БО на жител е намаляла почти наполовина - 162 кг/ж/г (при 352 кг за 2005 г.).

Битовите отпадъци се депонират на Регионално депо за санитарно депониране на ТБО от общините Оряхово и Мизия.

Депото започна работа от 20.09.2005 год., като до края на 2005 год. отпадъци се депонираха само от община Оряхово – 869 т. От началото на 2006 год. към него се включиха и община Мизия и частично община Козлодуй. Общото количество депонирани БО за 2006 г. е 3 429,31 т, като за община Оряхово количеството е 2 295,09; за Мизия – 945,28 т и за Козлодуй – 188.94 т. Останалите общини, които са предвидени да ползват РДТБО Оряхово, до момента не са се включили, главно поради липса на подходяща сметоизвозна техника или организирано сметосъбиране и сметоизвозване.

Оператор на депото е "НОРД ГРУП" АД, Русе, в резултат на спечелена обществена поръчка, обявена от ЗОП. Фирмата притежава разрешение по чл.37 от ЗУО, 05–ДО–74-00 от 30.03.2006 г. и е в процедура по издаване на комплексно разрешително.

Съгласно плана за закриване на нерегламентираните сметища за битови отпадъци в Община Оряхово за 2006 год. са закрити 7 броя, почистената площ е 16 дка

Строителните отпадъци на общината са минимални и се ползват главно за технологично запръстяване на битовите отпадъци.

Индустриалното развитие на общината се представя от машиностроенето (Агротехчаст АД, Хидком АД и Изгрев АД). Формираните отпадъци са главно метални стружки и изрезки, които се събират и предават за оползотворяване.

МБАЛ - Оряхово имаше изградена сметогорна пещ в която се обезвреждаха собствени болнични отпадъци. Съгласно Наредба 6 за изграждане и експлоатация на инсталации за изгаряне сметогорната пещ преустанови дейността си на 31.12.2006г. В резултат на дадено предписание на РИОСВ здравното заведение ще подпише договор с фирма притежаваща разрешително за транспорт на болнични отпадъци до инсенератор.

За изкупуване на метали, пластмаса, картон и хартия и автомобилни гуми са регистрирани 5 пункта в гр.Оряхово и 1 за изкупуване на акумулатори. Пунктовете притежават съответните разрешителни по ЗУО и лицензи за извършване на горепосочените дейности, както и договори с рециклиращите предприятия в страната.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - БРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Производители на опаковани стоки в общината са около 10 малки фирми, които пускат на пазара главно безалкохолни напитки и хляб и заплащат продуктова такса към ПУДООС. За 2006 год внесената такса е в размер на 16 лева.

Няма фирми, изпълняващи задълженията си индивидуално. Няма и подписан договор на общината с колективна организация или с ПУДООС за финансиране на разделно събиране на отпадъци от опаковки

Община Мизия

Заема територия от 207 кв.км. Население 9 688 жители. Включва 5 села - Софрониево, Липница, Крушовица, Войводово и Сараево. Общински център Мизия.

Система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване е изградена само в гр.Мизия, което представлява 52 % от населението на общината. За останалите населени места има по няколко съда за БО, разпределени в централната част. Количеството им е крайно недостатъчно. Организирано сметоизвозване не се осъществява само в с.Сараево (93 жители)

Общото количество формирани БО за общината за 2006 г. са 3 245 т (при 4 020 т за 2005 г.) Част от тях се депонират на градско сметище, намиращо се в м."През ушите" гр.Мизия - 2300 тона, а останалото количество от 945 т се извозва на РДТБО Оряхово.

Съгласно плана за закриване на нерегламентираните сметища за 2006 год е закрито 1 брой, почистената площ е 8 дка

Строителните отпадъци на общината са минимални и се ползват главно за технологично запръстяване на битовите отпадъци.

Индустриалното развитие на общината се представя от няколко фирми "Скът Мизия" АД, Яйца и птици "АД, и фирмите на територията на бившия Комбинат за целулоза и хартия, а именно: "ДАЛ" АД, "Андонов" ООД, "Текон Инвест" АД, и "Техарт Комерс" АД..

"Андонов" ООД извършва събиране и механично третиране на старите акумулаторни батерии (нарязване и сортиране на отделните компоненти), които впоследствие предава на лицензирани фирми за рециклиране. За 2006 год фирмата е събрала и преработила 600 т излезли от употреба акумулаторни батерии. Получените оловни отпадъци се предават на "Монбат "АД, Монтана и КЦМ АД Пловдив.

За изкупуване на метали в гр.Мизия са регистрирани 2 пункта на "Косаня " ЕООД и ЕТ "Пировски". Освен метали фирмите изкупуват акумулаторен скрап, пластмаса, хартия и автомобилни гуми. Пунктовете притежават съответните разрешителни по ЗУО и лицензи за извършване на горепосочените дейности, както и договори с рециклиращите предприятия в страната

Производители на опаковани стоки в общината са "Скът Мизия" АД, Яйца и птици "АД, "Текон Инвест" АД, и "Техарт Комерс" АД, които имат сключен договор с колективни организации по оползотворяване, както и още 3-4 малки фирми, които пускат на пазара главно безалкохолни напитки и хляб и заплащат продуктова такса към ПУДООС. За 2006 год внесената такса е в размер на 1 233 лева.

Няма фирми, изпълняващи задълженията си индивидуално. Няма и подписан договор на общината с колективна организация или с ПУДООС за финансиране на разделно събиране на отпадъци от опаковки

Община Козлодуй

Заема 286 кв.км. площ. Разположена е в равнината на десния басейн на р. Дунав. Население 24 537 жители. Включва 4 села - Хърлец, Гложене, Бутан, и Крива Бара. Общинският център град Козлодуй с 15 004 жители.

Система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване е изградена само в гр.Козлодуй и с.Хърлец, което представлява 58 % от населението на общината. За останалите населени места има по няколко съда за БО, разпределени в централната част. През 2006 год., общината е закупила със собствени средства 187 контейнера тип "Бобър", 125 броя еденични кошчета и 15 броя тройни кошчета за разделно събиране на отпадъци, на обща стойност 99 800 лева. Сметосъбиращата техника е разпределена в гр.Козлодуй, като тройните кошчета са за училищата.

Формираните БО за общината за 2006 г. са 12 072 т (при 11 315 т за 2005 г). Данните са доста завишени, поради неточно измерване на депонираните количества, отчитането става по транспортни документи.

През 2006 год битовите отпадъци на общината трябваше да се депонират на РДТБО Оряхово. За отчетния период общината е депонирала само 189 т на депото. Все още битовите отпадъци се извозват на градско сметище, намиращо се в м."Ваня лунга" гр.Козлодуй. Причина за това е в недостига на сметоизвозваща техника, а наличната е в лошо техническо състояние.

За 2006 год няма закрити нерегламентирани сметища в общината.

Строителните отпадъци на общината са минимални и се ползват главно за технологично запръстяване на битовите отпадъци.

Индустриалното развитие на общината се представя от "АЕЦ - Козлодуй" - ЕАД .

Формираните нерадиоактивни битови и неоползотворими производствени отпадъци, генерирани в защитената зона на АЕЦ "Козлодуй" се депонират на изградено за целта **Депото за нерадиоактивни производствени и битови отпадъци (ДНПБО)**. Депото е в експлоатация от началото на 2002 год. и е с площ 11,385 дка и капацитет 45 080 м³. Средногодишно се депонират около 1000 т отпадъци, като 65 % от тях са битови отпадъци.. Общият обем на отпадъците обезвредени до момента е 26 342 м³, които след уплътняване с булдозер заемат площ от около 10 000 м³ .

Всяка година оператора на ДНПБО представя в РИОСВ и ИАОС доклад за резултатите от мониторинг на отпадни и подземни води. Мониторинга се извършва от Акредитирана регионална лаборатория – Враца на база договор с оператора на депото.

В централата е изградена и функционира система за разделно събиране на отпадъците, както за целта на територията на цялата централа са разположени подходящи съдове, надлежно обозначени за събиране на съответните отпадъци(битови, производствени или опасни) на мястото на формирането им.

За изкупуване на метали в община Козлодуй са регистрирани 3 пункта. Освен метали фирмите изкупуват акумулаторен скрап – 1 пункт, пластмаса, хартия и автомобилни гуми. Пунктовете притежават съответните разрешителни по ЗУО и лицензи за извършване на горепосочените дейности, както и договори с рециклиращите предприятия в страната.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - БРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Производители на опаковани стоки в общината са 16 малки фирми, които пускат на пазара главно безалкохолни напитки и хляб и заплащат продуктова такса към ПУДООС. За 2006 год внесена такса е в размер на 367 лева. Няма фирми, изпълняващи задълженията си индивидуално. Няма и подписан договор на общината с колективна организация или с ПУДООС за финансиране на разделно събиране на отпадъци от опаковки.

Община Бяла Слатина

Заема 572 453 кв.м с население 31 292 души

Община Бяла Слатина включва следните населени места: гр. Бяла Слатина - административен център на общината и 14 села: Алтимир, Буковец, Бърдарски геран, Бъркачево, Враняк, Габаре, Галиче, Драшан, Комарево, Попица, Соколаре, Тлачене, Търнава, Търнак.

Система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване е изградена само в гр.Бяла Слатина, което представлява 45 % от населението на общината. За останалите населени места, няма такава система.

Формираните БО за общината за 2006 г. са 11 711 т (при 7 209 т за 2005 г.) Данните са доста завишени, поради неточно измерване на депонираните количества, отчитането става по транспортни документи.

Битовите отпадъци се депонират на градско депо, намиращо се в м."Любомир" гр.Бяла Слатина. Утвърден е плана за закриване на всички нерегламентирани сметища за битови отпадъци в селата и на градското депо до 16.07.2009 год.

До края на 2006 год. закритите нерегламентирани сметища са 2 броя, почистената площ е 6 дка

Строителните отпадъци на общината се депонират на депо за СО в м. "Зад казана" гр.Бяла Слатина. Депонираните до момента СО е 4 782 тона, като само за 2006год. количеството е 691 т.

Промишленото производство в община Бяла Слатина е представено от машиностроителни предприятия ("Гарант" АД и "Балканкар Мизия" АД), предприятия от хранително вкусовата ("Вега стар" ЕООД), фармацевтичната ("Милве" АД с.Търнак), шивашката и текстилната промишленост ("Пионер" АД, "Рила стил" ЕООД, "Белпред" АД).

На територията на "Гарант"АД се експлоатира депо(бетонена клетка с капацитет 50 м3) за депониране на отпадъци съдържащи цианиди, получени в резултат на производствената дейност на фирмата. Годишното количество образувана утайка е 300 кг. Натрупаното количество от началото на експлоатация е 1,800 тона. В края на 2006 год депото за опасни отпадъци на "Гарант"АД, гр. Бяла Слатина е закрито и рекултивирано. Сменена е технологията на закаляване, при което количеството опасни отпадъци са значително по-малко и се събират и съхраняват в железобетонен контейнер, разположен на площадката на дружеството.

За изкупуване на метали в община Бяла Слатина са регистрирани 13 пункта. Освен метали в гр. Бяла Слатина има пункт за изкупуване на акумулаторен скрап, пластмаса, хартия. Пунктовете притежават съответните разрешителни по ЗУО и лицензи за извършване на горепосочените дейности, както и договори с рециклиращите предприятия в страната

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - БРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Производители на опаковани стоки в общината са “Вега стар” ЕООД, “Милве” АД и още 6 малки фирми, които пускат на пазара главно безалкохолни напитки и хляб и заплащат продуктова такса към ПУДООС.

Няма фирми, изпълняващи задълженията си индивидуално.

Няма и подписан договор на общината с колективна организация или с ПУДООС за финансиране на разделно събиране на отпадъци от опаковки

Община Роман

Заема площ от 301,5 кв.км., разположена в средното течение на р. Искър, където се влива най-големият ѝ приток - р.Малък Искър.

Селищната система на община Роман включва 12 села - Каменно поле, Синьо бърдо, Кунино, Струпец, Радовене, Долна Бешовица, Хубавене, Курново, Стояновци, Средни рът, Караш, Марково равнище. Население 7 533 жители, от които 3765 – градско население.

Система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване е изградена само в гр.Роман, което представлява 49 % от населението на общината. За останалите населени места има по няколко съда за БО, разпределени в централната част. Количеството им е крайно недостатъчно. Организирано сметоизвозване не се осъществява само в с.Марково равнище(12 ж.), с.Караш(14 ж.) и с.Средни рът (14 ж.).

Формираните БО за общината за 2006 г. са 4 395 т (при 4 980 т за 2005 г). Данните са доста завишени, поради неточно измерване на депонираните количества, отчитането става по транспортни документи, както и поради почистването на терени и сгради, пострадали от наводненията през пролетта и лятото на годината.

Битовите отпадъци се депонират на градско сметище, намиращо се в м.“Вълчов дол” гр.Роман. Все още не е отредена площадката за изграждане на РДТБО – Луковит. Предложените три площадки не са приети и все още са на етап проучване на терен.

До края на 2006 год. закритите нерегламентирани сметища са 6 броя, почистената площ е 6 дка

Строителните отпадъци на общината са минимални и се ползват главно за технологично запръстяване на битовите отпадъци.

Индустриалното развитие на общината се представя от фирмите “Метизи” АД – стоманени телове и въжета и “Стал-20” ЕООД – товаро-захватни съоръжения.

Отпадъците, които формират двете фирми са предимно метални и се предават за оползотворяване на лицензирани фирми.

Промишлените химически замърсени води от “Метизи” АД, след неутрализация, се отвеждат по тръбопроводи в шламохранилище, изградено на левия бряг на река Искър, североизточно от завода. Съоръжението е на площ от 23 дка. Състои се от две секции, от които се ползва само едната. Натрупаната до момента утайка (шлам) е 45 тона. Фирмата е разработила и представила в МОСВ идеен проект, който предвижда включване на отпадните производствени води в оборотен цикъл, а формирания шлам да бъде временно съхраняван в изградени за целта бетонови трихтери. Ако проекта бъде утвърден и реализиран, отпада необходимостта от привеждане в съответствие на шламохранилището.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА

ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

За изкупуване на метали в община Роман са регистрирани 4 пункта. Освен метали в гр. Роман има два пункта за изкупуване на пластмаса и хартия. На площадката на "Вария" ЕООД гр.Роман се осъществява събиране, сортиране и преработка на пластмасови отпадъци от опаковки (главно ПЕТ) до получаване на гранулат.

Пунктовете притежават съответните разрешителни по ЗУО и лицензи за извършване на горепосочените дейности, както и договори с рециклиращите предприятия в страната

Производители на опаковани стоки в общината са няколко малки фирми, които пускат на пазара главно безалкохолни напитки, хляб и сладкарски изделия и заплащат продуктова такса към ПУДООС. За 2006 год внесената такса е в размер на 131 лева.

Няма и подписан договор на общината с колективна организация или с ПУДООС за финансиране на разделно събиране на отпадъци от опаковки

Община Криводол

Заема територия 326,6 кв. км. с население 12 356 жители. Включва гр. Криводол и 14 села - Лесура, Краводер, Пудрия, Главаци, Добруша, Ботуня, Голямо Бабино, Уровене, Ракево, Галатин, Баурене, Осен, Фурен, Градешница. Районът е предимно земеделски. Обработваема земя 198 000 дка.

Организирано сметосъбиране и сметоизвозване има в гр.Криводол и в населените места от общината, което представлява около 68 % от общия брой жители.

През 2006 год. Община Криводол закупи 175 контейнера тип "Бобър" и сметосъбиращ автомобил със собствени средства. Контейнерите са разпределени във всичките населени места, но все още са крайно недостатъчни. Събраните БО се депонират на градското депо, намиращо се в м."Тепето" гр.Криводол. От началото на 2007 год. ще ползват регионалното депо в Монтана, което беше въведено в експлоатация в средата на 2006 год.

Формираните БО за общината за 2006 г. са 855 т (при 928 т за 2005 г). Поради факта, че отчитането става по транспортни документи, данните за количествата битови отпадъци могат да се смятат за относително верни.

Битовите отпадъци се депонират на градско сметище гр.Криводол.

До края на 2006 год. в общината няма закрити нерегламентирани сметища.

Строителните отпадъци на общината са минимални и се ползват главно за технологично запръстяване на битовите отпадъци

В общината е застъпено хранително-вкусовата промишленост - млеко и месо преработване, винопроизводство, като "Хаджийски и фамилия" ЕООД, ЕТ "Млечен пулс", ЕТ "Тошко Тодоров" и др.

Формираните производствени отпадъци са в малки количества и се депонират заедно с битовите. За изкупуване на метали в община Криводол са регистрирани 5 пункта. Освен метали в тях се събират пластмаса и хартия. Посочените по-горе фирми се явяват производители на опаковани стоки и имат договори с колективни организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки, както и още няколко по-малки фирми, които пускат на пазара главно безалкохолни напитки, хляб и сладкарски изделия и заплащат продуктова такса към ПУДООС. За 2006 год внесената такса е в размер на 1 655 лева.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - БРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Община Криводол няма подписан договор с колективна организация или с ПУДООС за финансиране на разделно събиране на отпадъци от опаковки

Община Борован

Заема площ от 212,07 кв.км. разположена в котловината на Дунавската равнина. В територията на общината са включени с.Малорад, с.Добролево, с.Нивянин, с.Сираково. Население - 7230 жители Плодородната земя на площ от 160 000 дка., благоприятства развитието на зърнопроизводството.

В Община Борован няма организирано сметосъбиране и сметоизвозване.

Общинския център – с Борован, ползва 4 броя нерегламентирани сметища, разположени в четирите края на селото. Количеството на депонираните отпадъци е трудно да бъде точно определено. Експертната оценка на общинска администрация е за около 550 тона/годишно, като отпадъците са главно оборски тор и растителни отпадъци.

До края на 2006 год. общината няма закрити нерегламентирани сметища.

На територията на община Борован няма промишлени предприятия и производители на опаковани стоки.

Регистрирани са 6 пункта за изкупуване на вторични суровини (метали, хартия и пластмаса) в селата Борован, Малорад и Добролево.

Община Хайредин

Хайредин е най-малката община във Врачанска област. Заема територия 190,4 кв.км., разположена от двете страни по долното течение на р.Огоста в Дунавската плодна равнина - Златията. Население - 6 995. Обединява 6 села - Хайредин, като общински център, Рогозен, Манастирище, Михайлово, Бързина и Ботево.

Поминък - земеделие и животновъдство. Обработваема земя 94 000 дка.

В Община Хайредин няма организирано сметосъбиране и сметоизвозване.

Общинския център – с Хайредин, ползва две нерегламентирани сметища, разположени в двата края на селото. Количеството на депонираните отпадъци е трудно да бъде точно определено. Експертната оценка на общинска администрация е за около 100 тона/годишно, като отпадъците са главно оборски тор и растителни отпадъци.

До края на 2006 год. закритите нерегламентирани сметища са 1 брой, почистената площ е 2 дка.

На територията на община Хайредин няма промишлени предприятия и производители на опаковани стоки.

Насоки за подобряване на работата на инспекцията.

- ❖ Повишаване квалификацията на експертите по отношение прилагането на екологичното законодателство в областта на управлението на отпадъците – участие в работни срещи, семинари, дискусии.
- ❖ Информирание на всички заинтересовани за новоприетите и променени наредби и закони в областта на отпадъците – срещи и кръгли маси с

екологите на общините, както и с кметовете на населените места от общините, представители на фирми от различни браншове.

- ❖ Оказване на помощ и съдействие при разработване на програми и проекти на общини, фирми, НПО, училища и др.

БОРБА С ШУМА РАДИАЦИОНЕН КАНТРОЛ

БОРБА С ШУМА

През 2006 година по компонента шум влязоха в сила следните хамонизирани с европейското законодателство нормативни документи:

Закон за защита от шума в околната среда (Обн. Д.В. бр.74 от 2005г., в сила от 01.01.2006г.)

Наредба № 2 от 5 април 2006г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда(Обн. Д.В. бр. 37 от 2006г., в сила от 01.02.2006г.)

Наредба № 6 от 26 юни 2006г.за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението(Обн. Д.В. бр. 58 от 2006г.)

Източниците, които излъчват шум в околната среда имат многообразен характер, но основно са в резултат на човешката дейност:

- 1.Транспортен шум
  - автомобилен транспорт
  - въздушен транспорт
  - воден транспорт
  - железопътен транспорт
- 2.Промислен шум

Комбинираното въздействие на източниците на шум определят акустичното състояние в даден район. На територията на **Област Враца** като основен фактор за шумово замърсяване може да се приеме автомобилният транспорт и в по-малка степен – железопътният транспорт и промишлените предприятия. През територията контролирана от РИОСВ град Враца преминава международният път Е 79, пътя от град Враца за ферибота Оряхово – Бекет, железопътната линия гр. София – гр. Мездра – гр. Враца – гр. Видин и гр. Лом, както и железопътната линия гр. София – гр. Мездра – гр. Плевен – гр. Горна Оряховица. В населените места се наблюдава натоварен автомобилен трафик, който в комбинация със

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

състоянието на пътната настилка и автомобилния парк допълнително натоварва акустичната среда. Населението в общинските центрове е изложено в по-голяма степен на шумово натоварване.

Община Враца

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващ автомобилен и железопътен транспорт и вътрешноградския транспорт. Натоварени от движението на превозни средства са преминаващите през територията международен път Е 79, пътя от град Враца за ферибота Оряхово – Бекет, железопътната линия гр. София – гр. Мездра – гр. Враца – гр. Видин и гр. Лом. За град Враца натоварени от движение на превозни средства са по-голямата част от улиците и булевардите на града и входно-изходните магестрали. През 2005 година завърши рехабилитацията и доизграждането на връзките в посоките “Оряхово-София” и “София-Оряхово” на Обходен път на гр. Враца. Наложително е проектиране и построяване на продължението му, от Оряховско шосе до шосето за Монтана, което би извело натоварения трафик на международен път Е 79 извън град Враца. Въздействие върху акустичната среда оказват и различните дейности на населението – работилници, питейни заведения, търговски обекти, сервизна дейност и други. Големите промишлени източници са разположени в обособени индустриални зони.

Община Борован

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващи автомобили /през центъра на с. Борован/ основно от пътя от град Враца за ферибота Оряхово – Бекет, както и от шосето гр. Криводол – с. Борован и шосето гр. Бяла Слатина - с. Борован Няма големи промишлени източници на шум. Наложително е проектирането и построяването на обходен път.

Община Бяла Слатина

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващ автомобилен транспорт и вътрешноградския трафик. Промислените предприятия са в обособени индустриални зони. Допълнителен източник на шум са дейностите свързани със различни дейности на населението.

Община Козлодуй

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващ автомобилен транспорт и вътрешноградския трафик свързани с обслужването на АЕЦ “ Козлодуй”. Промислените предприятия са в обособени индустриални зони. Допълнителен източник на шум са дейностите свързани със различни дейности на населението.

Община Криводол

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващ автомобилен транспорт и вътрешноградския трафик. Промислените предприятия са в обособени индустриални зони. Допълнителен източник на шум са дейностите свързани със различни дейности на населението.

Община Мездра

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващи автомобили основно от натоварения трафик на международен път Е 79 преминаващ близо до гр. Мездра, както и пътя за гр. Роман. Допълнително

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

натоварване на акустичната среда внася и железопътния транспорт. Гара Мездра е натоварен ж. п. възел в който се пресичат железопътната линия гр. София – гр. Мездра – гр. Враца – гр. Видин и гр. Лом, както и железопътната линия гр. София – гр. Мездра – гр. Плевен – гр. Горна Оряховица. Допълнителен източник на шум са дейностите свързани със различни дейности на населението, както и вътрешноградския трафик. Промислените предприятия са в обособени индустриални зони.

Община Мизия

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващи автомобили основно от пътя от град Враца за ферибота Оряхово – Бекет. Няма големи промишлени източници на шум. Наложително е проектирането и построяването на обходен път.

Община Оряхово

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващ автомобилен транспорт и вътрешноградския трафик. Промислените предприятия са в обособени индустриални зони. Допълнителен източник на шум са дейностите свързани със различни дейности на населението.

Община Роман

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващ автомобилен транспорт и вътрешноградския трафик. Промислените предприятия са в обособени индустриални зони. Допълнителен източник на шум са дейностите свързани със различни дейности на населението.

Община Хайредин

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващи автомобили. Няма големи промишлени източници на шум. Наложително е проектирането и построяването на обходен път.

Контролната дейност осъществена от РИОСВ град Враца по отношение на шума от промишлени източници, обхваща:

1. Контрол на промишлени обекти, източници на промишлен шум в околната среда:

През 2006 година са извършени 18 броя планови контролни измервания на нивата на шум излъчван от промишлени обекти по списък одобрен от МОСВ:

1. -“Белпред”АД, гр. Бяла Слатина;
2. - “Гарант” АД, гр. Бяла Слатина;
3. -“Враца-Старт”АД, гр. Враца;
4. -ВРЗ “Вола”ЕООД, гр. Враца;
5. -“Вратица” ООД, гр. Враца;
6. -“Центромет” АД, гр. Враца;
7. -“Вархим” ЕООД – Хиратен цех гара Черепиш;
8. -“Българска леярна” ЕООД, гр. Враца;
9. -“Агротехчаст” АД, гр. Оряхово;
10. -“Хидком” АД, гр. Оряхово;
11. -“Марколана-България” ООД, с. Зверино;
12. -ЕТ “Врачански камък-В.Вълков”, гр. Мездра;

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

13. -“Балканкар-Искър” АД, гр. Мездра;
14. -“Метизи” АД гр. Роман;
15. -“Булнед” ЕООД, гр. Враца;
16. -“Мездратекс”ЕООД, гр. Мездра;
17. -“Леденика и ММ”АД, база гр.Мездра
18. -“Хемус-М”АД, гр. Мездра,

като наднормено ниво на промишлен шум е установено в **“Хемус-М”АД, гр. Мездра** и **“Леденика и ММ”АД, база гр.Мездра** за което на дружествата са издадени предписания, които са изпълнени.

2. Контрол по жалби и сигнали на граждани ;

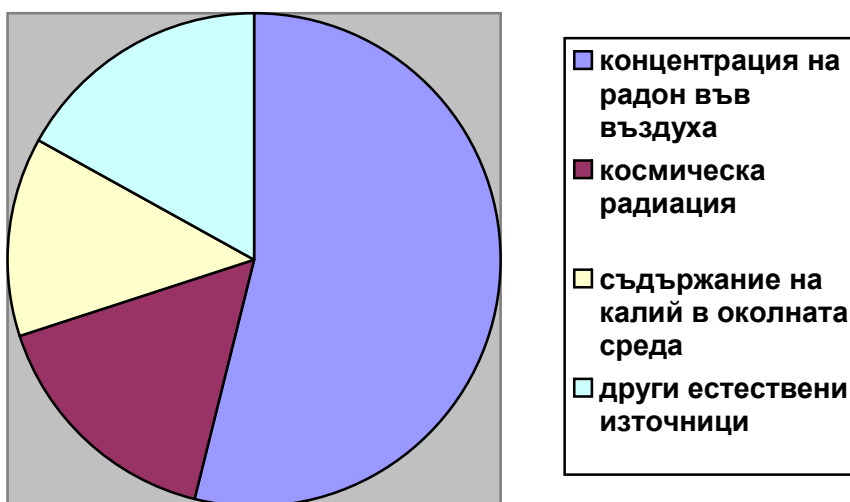
През 2006 година в РИОСВ-Враца са получени три жалби във връзка с наднормени нива на шум. Извършена е проверка по две жалби:

- ЕТ “Цветана Петрова Димитрова”, с. Ребърково, общ. Мездра – шивашки цех
  - ЕТ “Палмар-Пламен Тошев”, с. Руска Бяла, общ. Мездра, обл. Враца
- като съответно са издадени предписания, които не са във връзка с наднормени нива на промишлен шум излъчван в околната среда и една жалба е изпратена по компетентност до Община Мездра.

РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

Ефективната еквивалентна доза на населението, създадена от природни източници на йонизиращо лъчение във всеки конкретен пункт от земната повърхност се дължи основно на :

- концентрацията на радон във въздуха – 54%
- космическа радиация – 16%
- съдържание на калий (K-40) в елементите на околната среда – 13%
- други естествени източници на радиация – 17%

Естествените радионуклиди на уран, радий, торий и продуктите на техния разпад, радиоактивните нуклиди на калий, рубидий, и др. имат широко разпространение в земната кора. Поради своите специфични физикохимични

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

свойства, те имат конкретно присъствие в състава на отделните компоненти на околната среда:

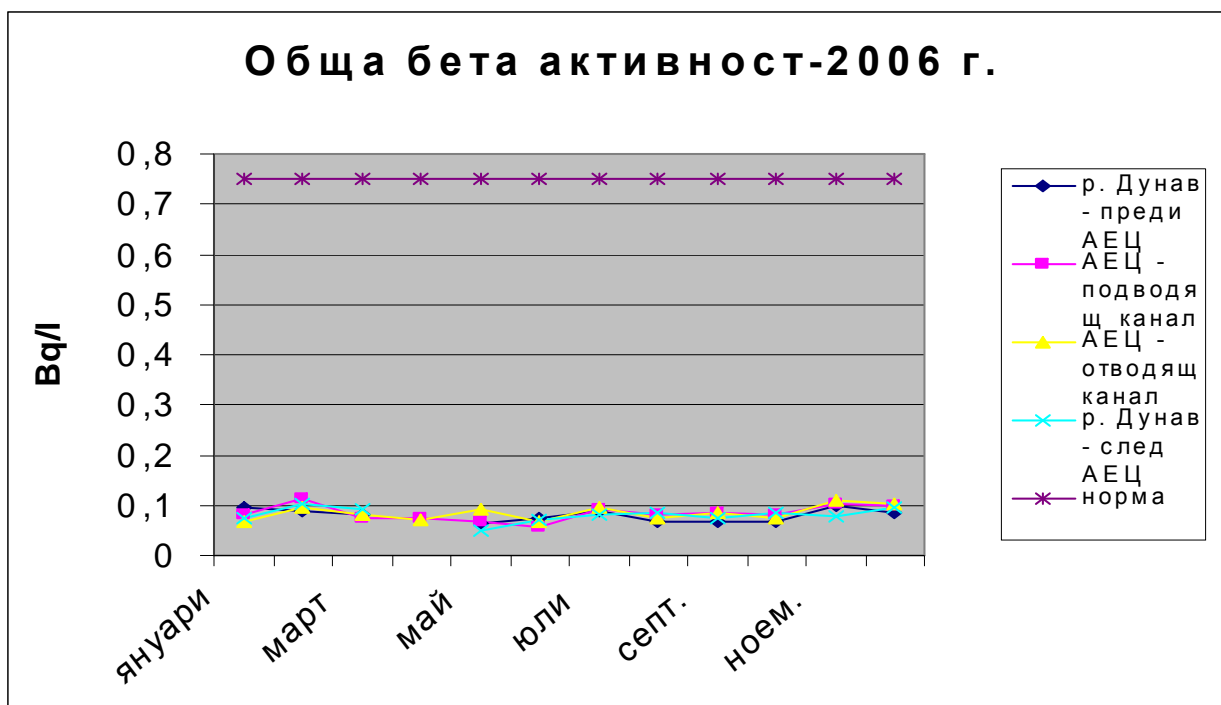
- литосферата (скали, почви)
- хидросферата (подземни, речни, езерни и морски води)
- въздуха
- флората
- фауната

В резултат на човешката дейност е налице допълнително обогатяване на елементите на околната среда с естествени и техногенни радионуклиди и пространствено тяхно преразпределение.

И през 2006 година продължава дейността на РИОСВ-Враца по осъществяването на непрекъснат и периодичен контрол на радиационната обстановка на територията на Област Враца по показателите :

- съдържание на естествени и техногенни радионуклиди в атмосферния въздух [mBq/m^3] - осъществява се с автоматично набиране на аерозолни проби върху въздушни филтри – 25 броя от стационарната станция на РЛ-Враца към ИАОС-София. При направеният гама – спектрометричен анализ за определяне обемната специфична активност не са регистрирани превишения на средногодишните концентрации на радионуклиди във въздуха през 2006 година.

-обща бета радиоактивност на води [Bq/l] – В тридесеткилометровата зона около АЕЦ “Козлодуй” в девет пункта ежесечно е извършван мониторинг през 2006 година. Контрола на водите на река Дунав и на отпадните води от АЕЦ“Козлодуй” показва, че радиологичните характеристики на реката не се изменят от дейността на централата. Този извод може да бъде направен въз основа на взети от РЛ-Враца към ИАОС-София проби , от повърхностни и отпадъчни води на АЕЦ “Козлодуй”, както и от река Дунав преди и след централата.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

	Януари	Февр.	март	Апр.	Май	Юни	Юли	Авг	Септ.	Окт.	Ноем.	Дек.
р. Дунав преди АЕЦ	0,097	0,087	0,083		0,065	0,074	0,089	0,069	0,068	0,069	0,098	0,084
АЕЦ подводящ канал	0,080	0,113	0,074	0,075	0,069	0,058	0,092	0,082	0,084	0,082	0,102	0,100
АЕЦ отводящ канал	0,067	0,097	0,081	0,070	0,093	0,066	0,095	0,075	0,086	0,075	0,109	0,102
р. Дунав след АЕЦ	0,076	0,101	0,091		0,051	0,070	0,080	0,086	0,076	0,086	0,077	0,097
норма	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75

* за месец април не са взети проби поради високо ниво на река Дунав и заливане на пунктовете за пробонабиране

Два пъти в годината в стокилометровата зона около АЕЦ “Козлодуй” се осъществява радиологичен контрол за определяне обща бета-активност на повърхностни води от контролните пунктове:

- р. Огоста, преди заустване в р. Дунав
- р. Лева, гр. Враца
- р. Искър, с. Ребърково
- р. Искър, гр. Роман

Веднъж годишно са анализирани подземните води от пунктовете в с. Хайредин, гр. Оряхово, гр. Враца. Резултатите от анализите (117 бр. Водни проби) показват тенденция за трайно задържане на измерените стойности под допустимите норми.

-съдържание на естествени и техногенни радионуклиди в почви, дънни утайки и отпадни продукти [Bq/kg] – Радиологичният контрол през 2006 година се базира на 65 броя проби анализирани по шест показателя за определяне на специфична активност на радионуклиди. На територията на РИОСВ гр. Враца се набират проби от необработваема почва в 13 пункта разположени в тридесеткилометровата зона на АЕЦ “Козлодуй” и 3 пункта за дънни утайки на всеки три месеца, а в още 9 пункта от стокилометровата зона се пробонабира веднъж годишно. При направения недеструктивен гама-спектрометричен анализ не са констатирани съществени отклонения в измерената специфична активност на естествени и техногенни радионуклиди, спрямо стойности от предходните години.

-радиационен гама фон – мощност на дозата [nG/h] - следи се от Национална автоматизирана система към ИАОС-София.

Естественият радиационен гама – фон е конкретна физична характеристика на околната среда, характерна за всеки пункт, област, регион. В резултат на човешката дейност е налице допълнително обогатяване на елементите на околната среда с естествени и техногенни радионуклиди и пространствено тяхно преразпределение. Този антропогенен източник на радиоактивност обуславя техногенната компонента на радиационния фон.

На територията на Област Враца са разположени 3 бр. автоматизирани станции за непрекъснатото му наблюдение. Около “АЕЦ-Козлодуй” ЕАД са разположени 8 броя локални автоматични станции, които предават регистрираните стойности в реално време. Извършва се анализ и на основните метеорологични параметри. През 2006 година регистрираните стойности

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

показват, че мощността на дозата е в границите на естествените стойности, характерни за съответния пункт и конкретните метеорологични параметри;

За **Област Враца** като потенциален замърсител може да се разглежда АЕЦКозлодуй”.

През 2006 година са извършени 2 броя планови проверки като едната е на АЕЦ-Козлодуй ЕАД, а другата в района на бившето хвостохранилище в района на с. Згориград общ. Враца, откъдето са взети почвени проби и е измерен радиационния гама фон. Не са установени нарушения и регистрираните стойности показват, че мощността на дозата е в границите на естествените стойности.

Взето е участие в работна среща с Управление “Инвестиции”, където бе разгледан Актуализиран списък на инвестиционните намерения на “АЕЦ Козлодуй” ЕАД за 2006 година и е дадено становище по 39 инвестиционни намерения, взето е участие в обществено обсъждане на ДОВОС за инвестиционно предложение – “Хранилище за сухо съхранение на отработеното ядрено гориво в “АЕЦ Козлодуй” ЕАД”, както и участие във ВЕЕС на МОСВ по горното предложение.

РИОСВ-град Враца е участвал в четиринадесет Държавни приемателни комисии на които са приети 15 броя мерки от Програмата за модернизация на АЕЦ – Козлодуй.

Пунктовете за радиологичен мониторинг по общини са:

Община Враца – един обект който е потенциален замърсител – хвостохранилище “Лютаджик” на който е извършена техническа и биологична рекултивация. На територията на общината са разположени два мониторингови пункта за ежегодно измерване на гама-фон и вземане на почвени проби, един пункт за подземни води и един пункт от който два пъти в годината се вземат проби от повърхностни води. Измерените стойности на мощност на еквивалентната доза са в границите от 0.12 до 0.16 микросиверта/час. Естествените стойности за територията на страната са до 0.40 микросиверта/час.

Община Борован – няма обект който е потенциален замърсител. На територията на общината е разположен един мониторингов пункт за ежегодно измерване на гама-фон и вземане на почвени проби. Измерените стойности на мощност на еквивалентната доза са в границите от 0.15 до 0.18 микросиверта/час. Естествените стойности за територията на страната са до 0.40 микросиверта/час.

Община Бяла Слатина - няма обект който е потенциален замърсител. На територията на общината са разположени два мониторингови пункта. От този при град Бяла Слатина веднъж годишно се набира почвена проба и се измерва гама-фон, а от пункта при село Галиче веднъж на тримесечие се набира почвена проба и се измерва гама-фон. Измерените стойности на мощност на еквивалентната доза са в границите от 0.14 до 0.20 микросиверта/час. Естествените стойности за територията на страната са до 0.40 микросиверта/час.

Община Козлодуй - един обект който е потенциален замърсител – АЕЦ “Козлодуй”. На територията на общината са определени пет мониторингови пункта от които веднъж на тримесечие се набира почвена проба и се измерва гама-фон, два пункта за тримесечно пробонабиране на дънни утайки, осем пункта от които на полугодие се вземат проби от повърхностни води. Измерените стойности на мощност на еквивалентната доза са в границите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - БРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

от 0.12 до 0.26 микросиверта/час. Естествените стойности за територията на страната са до 0.40 микросиверта/час.

Община Криводол - няма обект който е потенциален замърсител. На територията на общината е разположен един мониторингов пункт за ежегодно измерване на гама-фон и вземане на почвени проби. Измерените стойности на мощност на еквивалентната доза са в границите от 0.12 до 0.13 микросиверта/час. Естествените стойности за територията на страната са до 0.40 микросиверта/час.

Община Мездра - няма обект който е потенциален замърсител. На територията на общината е разположен един мониторингов пункт за ежегодно измерване на гама-фон и вземане на почвени проби и един пункт от който два пъти в годината се вземат проби от повърхностни води. Измерените стойности на мощност на еквивалентната доза са в границите от 0.12 до 0.14 микросиверта/час. Естествените стойности за територията на страната са до 0.40 микросиверта/час.

Община Мизия – разположена е в тридесет километровата зона около АЕЦ “Козлодуй”. На територията на общината са определени четири мониторингови пункта от които веднъж на тримесечие се набира почвена проба и се измерва гама-фон. Измерените стойности на мощност на еквивалентната доза са в границите от 0.13 до 0.20 микросиверта/час. Естествените стойности за територията на страната са до 0.40 микросиверта/час.

Община Оряхово - разположена е в тридесет километровата зона около АЕЦ “Козлодуй”. На територията на общината са определени два мониторингови пункта от които веднъж на тримесечие се набира почвена проба и се измерва гама-фон, един пункт за тримесечно пробонабиране на дънни утайки, два пункта от които на полугодие се вземат проби от повърхностни води и един пункт за подземни води. Измерените стойности на мощност на еквивалентната доза са в границите от 0.15 до 0.23 микросиверта/час. Естествените стойности за територията на страната са до 0.40 микросиверта/час.

Община Роман - няма обект който е потенциален замърсител. На територията на общината е разположен един мониторингов пункт за ежегодно измерване на гама-фон и вземане на почвени проби и един пункт от който два пъти в годината се вземат проби от повърхностни води. Измерените стойности на мощност на еквивалентната доза са в границите от 0.13 до 0.15 микросиверта/час. Естествените стойности за територията на страната са до 0.40 микросиверта/час.

Община Хайредин - разположена е в тридесет километровата зона около АЕЦ “Козлодуй”. На територията на общината има един мониторингов пункт от който веднъж на тримесечие се набира почвена проба и се измерва гама-фон и един пункт за подземни води. Измерените стойности на мощност на еквивалентната доза са в границите от 0.13 до 0.14 микросиверта/час. Естествените стойности за територията на страната са до 0.40 микросиверта/час.

В заключение може да се обобщи, че при непрекъснатите наблюдения на радиационната обстановка и съдържанието на естествени и техногенни радионуклиди в почвата, дънните утайки и отпадните продукти – мощността на еквивалентната доза е в границите на характерните естествени стойности за страната, а естествените и техногенни радионуклиди са в рамките на фоновите или пределно допустими стойности.

ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

Оценка на въздействието върху околната среда/ОВОС/ е ключов инструмент на политиката на европейския съюз и на България по отношение на околната среда. През 2002г. изискванията на Директивите на ЕС за ОВОС /85/337/ЕЕС, изменена и допълнена с 97/11/ЕС/ бяха транспонирани изцяло в новия Закон за опазване на околната среда /ЗООС/ на Република България, като част от хармонизирането на цялото законодателство.

ОВОС се извършва на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии или техни изменения, при чието осъществяване са възможни значителни въздействия върху околната среда.

Процедурите по Оценка на въздействието върху околната среда/ОВОС/ са строго регламентирани и се извършват при стриктно спазване изискванията на:

- Глава шеста на Закона за опазване на околната среда/ЗООС/, ДВ бр. 91/2002г. изм. и доп. ДВ бр. 77/2005г.;
- Приложение №1 на ЗООС съдържа списък с инвестиционните предложения, които са предмет на задължителна ОВОС, а приложение №2 – списък с инвестиционните предложения, които са предмет на преценяване на необходимостта от ОВОС

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

- Наредба за условията и реда за извършване на Оценка на въздействието върху околната среда, ПМС №59 от 7 март 2003г., ДВ бр.25/2003г., изм. и доп. с ПМС №302 от 30 декември 2005г., ДВ бр.3/2006г.;

В инспекцията са внесени 109 уведомления за инвестиционни предложения. Всички възложители са информирани за приложимата процедура съгласно изискванията на глава шеста от Закона за опазване на околната среда.

50 възложители след уведомление на РИОСВ Враца са информирани, че инвестиционните им предложения са включени в Приложение 2 на ЗООС и подлежат на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и за необходимите действия, които трябва да предприемат съгласно изискванията на глава шеста от ЗООС.

От Инспекцията са издадени 27 Решения за преценяване на необходимостта от ОВОС за двадесет и шест инвестиционни предложения решението е да не се извършва ОВОС.

За инвестиционно предложение "Изграждане на малка ВЕЦ "Караш", на р.Малък Искър, землището на с. Караш , общ.Роман, обл.Враца,с възложител: "ЙОКРАЦЕС – 2" ЕТ, гр.Роман - решението е да се извърши ОВОС.

Инспекцията е дала писмено на възложителя указания и консултации и съответните забележки касаещи заданието за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС на горе цитираното инвестиционно предложение.

Инвестиционно предложение: Изграждане на ваканционно селище за селски и еко туризъм в имот №005401 с площ 39.779 , местността "Мрамора", землището на с. Типченица, общ. Мездра, обл. Враца, с възложител: "Българскиан Еко Туризъм Ейджънси" ООД, с. Типченица, общ. Мездра - подлежи на задължителна ОВОС. Възложителя е информиран за необходимите действия, които трябва да предприеме за започване на процедура по ОВОС.

Процедурата по преценяване на необходимостта от ОВОС за инвестиционно предложение: Изграждане на МВЕЦ "Караш" на р.Малък Искър, с възложител: "БИОЛИКА ЕНЕРДЖИ" ЕООД, гр.София е прекратена.

Документацията за две инвестиционни предложения попадащи в Защитена територия – Природен парк "Врачански Балкан" е изпратена в МОСВ по компетентност за произнасяне по процедурите по отношение на изискванията на глава шеста от ЗООС.

Предвидения: "Ремонт и преустройство на съществуващ почивен дом "Леденика" и построяване на планински вилни къщи в имот №005076, местността "Църквище", землището на с. Згориград, общ. Враца. Инвестиционното предложение попада на територията на Природен парк "Врачански Балкан" и подлежи на задължителна ОВОС. Компетентен орган за вземане на решение по ОВОС е министърът на околната среда и водите.

- Издадени решения по ОВОС – В инспекцията не са внасяни инвестиционни предложения включени в Приложение №1 към чл.81, ал.1, т.2 на ЗООС. Има едно издадено решение за преценяване, че е необходимо извършване на ОВОС.

Експерти от РИОСВ Враца и от Управление "ИНВЕСТИЦИИ" на "АЕЦ Козлодуй", гр.Козлодуй проведоха работна среща , относно: Актуализиран списък на инвестиционните намерения на " АЕЦ Козлодуй" ЕАД за 2006г. Инспекцията е представила писмено становище за 39 инвестиционни намерения.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

- Издадено становище от Инспекцията за ДОВОС за инв. предложение: “Хранилище за сухо съхранение на отработеното ядрено гориво в “АЕЦ Козлодуй”;

- Участие в обществено обсъждане на ДОВОС на инв. предложение: “Хранилище за сухо съхранение на отработеното ядрено гориво в “АЕЦ Козлодуй” “;

- Издадено е от МОСВ Решение по ОВОС от 14.12.2006г. – Одобрявам осъществяването на инвестиционно предложение” Хранилище за сухо съхраняване на отработеното ядрено гориво в АЕЦ “Козлодуй”

- По искане на физически и юридически лица са издадени от направлението становища за 153 обекта, които включват: инвестиционни предложения неподлежащи на задължителна ОВОС и на преценяване необходимостта от ОВОС, проекти кандидатстващи за финансиране и за екологичното състояние на обекти.

- От направлението е организирана и проведена работна среща по прилагане на нормативната уредба по опазване на околната среда с участието на експерти от РИОСВ Враца и специалисти от общински администрации на област Враца;

- Извършен е текущ контрол по изпълнение на условията в решенията по ОВОС , издадени от Министъра на околната среда и водите за инвестиционни предложения на територията контролирана от РИОСВ Враца по график утвърден от МОСВ.

Решение по ОВОС №18-8/2003г. за инвестиционно предложение: “Инсталация за обработка и оползотворяване на амортизирани акумулаторни батерии” – гр. Мизия, обл.Враца , възложител “Андонов” ООД, гр.Мизия – от извършената проверка на 12.10.2006г. на място и по документи беше констатирано:

- не е започнато реализирането на проекта – част претопяване на оловни отпадъци.

Решение по ОВОС № 1-1/2005г. за инвестиционно предложение: “Енергийно оползотворяване на водите на р.Искър, чрез построяване на 9 МВЕЦ в руслото на реката на територията на Община Своге и Община Мездра, обл. Враца не е започнато реализиране на инвестиционното предложение за централите на територията контролирана от РИОСВ Враца – ВЕЦ “Левище” и ВЕЦ “Габровница”. Двете централи са включени във втория етап на изграждане на каскадата, който ще бъде осъществен през периода 2008 - 2010г.

За извършване на контрол по реализирането на инвестиционни предложения: Изграждане на МВЕЦ^{ПМ} с издадени Разрешителни за водоползване и Решение за преценка необходимост от ОВОС са изпратени писма до възложителите за получаване на обратна информация в РИОСВ Враца относно развитието на инвестиционното намерение.

Попълва се регистъра за извършените процедури по ОВОС. Същият и издадените Решения за преценяване на необходимост от ОВОС периодично се изпращат в МОСВ.

Във връзка с превантивния контрол по ОВОС експерти на РИОСВ – Враца са участвали в Експертни съвети по устройство на територията.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Контрол върху изпълнението на условията, поставени в решенията по ОВОС

№ на решението	Наименование на обекта	Основание за контрол	Вид на контрола		Констативни протоколи, бр.	Предприети мерки				
			По документ и	Чрез посещение на място		Предписания, бр.	Неизпълнени предписания, бр.	Съставни актове, бр.	Наказателни постановления	
									Бр., лв.	Влезл и в сила
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
18-8/2003 на МОСВ	Инсталация за обработка и оползотворяване на амортизирани акумулаторни батерии	планов	да	да	№ПД – ОВОС1/23.03.2006г. и №ПД-ОВОС -2 от 12.10.2006 г.ИИИИИИИ.	-	-	-	-	-
Общо	1									

Издадени решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС на инвестиционни предложения

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение		Забележка (обжалване, подлежи на КР, друго)
		Да се извършва	Да не се извършва	
1	2	3	4	5
№ ВР1 ПР/2006г.	Корекция на река Малък Искър от км.0 ^{+965,34} до км1 ^{+478,55} в градската част на гр. Роман, обл.Враца		x	-
№ ВР 2 ПР/2006г.	Изграждане и зарибяване на рибарник на площ 138дка. в коритото на р.Огоста		x	-
ВР№3 ПР/2006г.	Построяване и експлоатация на цех за алуминиеви опаковки и цех за ремонт на водомери, ж.к. "Дъбника", гр. Враца		x	-
№ ВР 4 ПР/2006г.	Реконструкция и пристройка на селскостопанска сграда за фамилна ферма – отглеждане на крави – 9бр., с. Борован, общ. Борован		x	-
№ ВР 5 ПР2006г.	Изграждане на фамилна ферма за 30бр. крави, местността "Шавара", землището на гр. Мездра		x	-
№ ВР 6 ПР/2006г.	Изграждане на водоем, хангар, винарна, лозов масиво от 200дка., землището на с. Долна Бешовица, общ. Роман, обл. Враца		x	-
№ ВР 7 ПР/2006г.	Изграждане на МВЕЦ "Караш", на р.Малък Искър, землището на с. Караш, общ. Роман			x
№ ВР 8 ПР/2006г.	Изграждане на технологична връзка от ПК 365+00 на газопровод "Враца 1" до ПК 7+48 на газопровод ГРС "Враца-ПГХ "Чирен" с дължина 766,80м., землището на гр.Враца и с. Косталево, общ. Враца		x	-

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

№ ВР 9 ПР/2006г.	Изграждане на сондаж Е-71 и шлейф от него до шлейф на сондаж Е-29, землищено на с. Чирен, общ. Враца		x	-
№ ВР 10 ПР/2006г.	Изграждане на автокъща за нови и употребявани автомобили, автосервиз, бензиностанция, паркинг за употребявани автомобили и разкомплектоване на ИУМПС, в местност "Гладно поле", землището на гр.Враца		x	-
№ ВР11 ПР/2006г.	Допълване на съществуващите дейности по третиране на отпадъци от черни и цветни метали с дейности по събиране, транспортиране и временно съхраняване на излезли от употреба МПС и негодни за употреба акумулатори, в землището на с.Попица, общ. Бяла Слатина		x	-
№ ВР 12 ПР/2006г.	Изграждане на паркинг, автомивка и кафе, ж.к. "Дъбника", гр. Враца		x	-
№ ВР 13 ПР/2006г.	Изграждане на МВЕЦ "ОСЛЕН, на р.Искър, землището на с. Царевец, общ. Мездра, обл.Враца		x	-
№ ВР14 ПР/2006г.	Изграждане на МВЕЦ "СТРУПЕЦ 1", на р. Искър, землището на с. Старо Село, общ. Мездра, обл.Враца		x	-
№ ВР15 ПР/2006г.	Изграждане на МВЕЦ "СТРУПЕЦ 2", на р. Искър, землището на с. Старо Село, общ. Мездра, обл. Враца		x	-
№ ВР 16 ПР/2006г.	Отглеждане на свине, в бивша "Ветеринарна лечебница, с.Хърлец, общ. Козлодуй			-
№ ВР 17 ПР/2006г.	Организиране на изкупуване и разкомплектоване на ИУМПС площадки: землището на гр. Мизия, землището на гр.Бяла Слатина, землището на гр.Враца			-
№ ВР18 ПР/2006г.	Изграждане на обходен път на гр.Врацаот км. 0 + 000 до км.5 + 500 с дължина 5,500км.,землището на гр.Враца, с.Нефела и кв. Кулата, общ. Враца			
№ ВР19 ПР/2006г.	Изграждане на МВЕЦ "НАДЕЖДА", на р.Искър, землището на с. Зверино и с. Оселна, общ. Мездра, обл.Враца			
№ ВР 20 ПР/2006г.	Добив на баластра в коритото на р. Лева, в землището на кв. Бистрец, общ. Враца			
№ВР 21 ПР/2006г.	Изграждане на цех за производство на промишлени взривни вещества от типа "Амонити" и спомагателни сгради към него, землището на с. лиляче, местност "Говедарника", общ. Враца			
№ВР 22 ПР/2006г.	Откриване на рибовъдно стопанство, в землището на с. Търнак, общ. Бяла Слатина, обл.Враца			
№ ВР 23 ПР/2006г.	Разкриване на площадка за временно съхранение и център за разкомплектоване на ИУМПС, в съществуващ автосервиз на дружеството, гр.Козлодуй, обл.Враца			
№ ВР 24 ПР/2006г.	Изграждане на крайпътно заведение и паркинг, землището на с. Долна Кремена, общ. Мездра, обл.Враца			
№ ВР 25 ПР/2006г.	Разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства/ ИУМПС/, гр.			

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

	Мизия, обл.Враца			
№ ВР 26 ПР/2006г	Изграждане на МВЕЦ "РОМАН", на р. Малък Искър, в землището на гр.Роман, общ. Роман			
№ ВР 27 ПР/2006г.	Строителство на търговски обект – изложбена зала за автомобили, паркинг и кафе, в землището на с. Паволче, общ. Враца			

Решения за преценяване на необходимостта от ОВНОС за инвестиционни предложения разпределени по отрасли – позиции на Приложение – 2 на ЗООС

Селско, горско и водно стопанство	
<ul style="list-style-type: none"> • Интензивно развъждане на риба • Интензивно животновъдство • Използване на необработваеми земи ..... • Корекции на реки 	2 бр. 3 бр. 1 бр. 1 бр.
Минно дело	
<ul style="list-style-type: none"> • Добив на природен газ • Изземване на инертни материали от реки и водоеми 	1 бр. 1бр.
Енергийно стопанство	
<ul style="list-style-type: none"> • Водноелектрически централи 	6 бр.
Производство и преработка на метали	
<ul style="list-style-type: none"> • Инсталации за топене на цветни метали..... 	1бр.
Инсталации в химическата промишленост	
<ul style="list-style-type: none"> • Съоръжения за съхраняване на нефт и нефтопродукти.... 	1бр.
Инфраструктурни инвестиционни предложения	
<ul style="list-style-type: none"> • Обекти с обществено предназначение , включително строителство на търговски центрове и паркинги • Строителство на пътища • Нефтепороводи и газопроводи 	4бр. 1бр. 1бр..
Други инвестиционни предложения	
Съхраняване на метален скраб, включително скрап от моторни превозни средства	4бр.
общо	27 бр.

Разпределение на решенията за преценяване на необходимостта от ОВОС по Общини

Община Враца	9
Община Мездра	6
Община Бяла Слатина	2
Община Козлодуй	2
Община Борован	1
Община Мизия	2
Община Криводол	-
Община Оряхово	-
Община Хайредин	-
Община Роман	4

От Общини: Хайредин , Криводол и Оряхово не са внасяни уведомления за инвестиционни предложения попадащи в Приложение

№2 на ЗООС и не са издавани решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС

ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

През месец юни 2001г. бе приета Директива 2001/42/ЕС за оценка на влиянието на плановете и програмите върху околната среда /т.нар. Директива за Стратегическа екологична оценка/. Целта ѝ е да осигури високо ниво на защита на околната среда и да допринесе за интегрирането на екологичните въпроси в изготвянето и приемането на плановете и програми с оглед подпомагане на устойчивото развитие.

Директивата е приложена в българското законодателство като процедурите по екологична оценка /ЕО/ са заложи в изискванията на: Глава шеста на Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ /ДВ бр.91/2002г., изм. и доп. ДВ бр. 105/2006г./;

Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на плановете и програми, /ПМС 139 от 24 юни 2004г., ДВ бр. 57/2004г., изм. и доп. с ПМС №301 от 30 декември 2005г., ДВ бр.3/2006г./

Екологична оценка се извършва на плановете и програми, които са в процес на изготвяне и/или одобряване от централните и териториалните органи на изпълнителната власт, органите на местното самоуправление и Народната събрание.

Екологична оценка на плановете и програми се извършва едновременно с изготвянето им /действията по процедурата за Екологична оценка се съвместяват изцяло с етапите през които преминава процедурата за изготвяне и одобряване на плана/програмата/, като се вземат предвид техните цели, териториалният им обхват и степента на подробност, така, че да се идентифицират, опишат и оценят по подходящ начин възможните въздействия от прилагането на инвестиционните предложения, които тези плановете и програми включват.

Екологичната оценка е задължителна за плановете и програми в областите селско стопанство, горско стопанство, рибарство, транспорт, енергетика, управление на отпадъците, управление на водните ресурси и промишленост, включително добив на подземни богатства, далекосъобщения, туризъм, устройствено планиране и земеползване, когато тези плановете и програми очертават рамката за бъдещо развитие на инвестиционни предложения.

От инспекцията са издадени 6 бр. уведомителни писма до възложителите на внесени от тях плановете.

За всичките внесени в инспекцията плановете възложителите са уведомени с писма, че плановете не подлежат на процедура по преценяване необходимостта от екологична оценка и процедура по задължителна екологична оценка, предвид на това, че плановете не попадат в приложение №1 към чл.2, ал.1, приложение №2 към чл.2, ал.2, т.1 на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на плановете и програми и

не включват инвестиционни предложения по приложение №1 и 2 към чл.81, ал.1, т.2 от ЗООС, и не се предполага значително въздействие върху околната среда при прилагането им.

В инспекцията не са постъпвали планове и програми съгласно чл.85, ал.1 на ЗООС и Приложение №1 на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми. Не е започвала процедура за извършване на ЕО.

КОМПЛЕКСНО ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО

Системата за предоставяне на разрешителни на база комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ) е най-модерният подход за контрол на замърсяването от големи производствени инсталации с най-голям замърсяващ потенциал.

Българското законодателство следва принципите, заложи в Директивата на ЕС от 1996 г. за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (96/61/ЕС). Законната основа за КПКЗ в България е установена със Закона за опазване на околната среда (ЗООС). По-подробните изисквания по КПКЗ са дадени в Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни (обн. ДВ бр.26/2003 г.). В тази наредба е описана процедурата по издаване на комплексни разрешителни, ролята на различните страни, включително на общините и обществеността.

Комплексното разрешително (КР) е индивидуален административен акт на Министъра на околната среда и водите /Директора на РИОСВ, даващ разрешение за експлоатация на нови или действащи инсталации при определени условия, изпълнението на които гарантира съответствието с нормативната уредба по опазване на околната среда. То включва контрол на отпадъчните води, емисиите във въздуха, управлението на отпадъците, шума, опазване на почвите и подземните води, разхода на суровини, спомагателни материали, вода и енергия, въвеждане на система за управление на околната среда, предотвратяване и контрол при аварийни ситуации, опазване на околната среда при прекратяване дейността на инсталациите.

Видовете дейности, подлежащи задължително на комплексно разрешително са изброени в Приложение №4 към ЗООС и за тях КР се издава от Министъра на околната среда и водите.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

За инсталации извън обхвата на Приложение №4 комплексни разрешителни се издават от Директора на РИОСВ. Процедурата е на доброволен принцип чрез писмено заявление от страна на операторите на инсталации.

Комплексните разрешителни са безсрочни. Компетентният орган преразглежда разрешителното периодично на всеки пет години или при настъпили промени, посочени в чл.124 на ЗООС. При преразглеждането компетентният орган преценява необходимостта от изменение на условията в КР или от актуализирането му.

Контролът по изпълнение на условията в издадените КР се извършва от РИОСВ.

На територията контролирана от РИОСВ-Враца действащи инсталации, подлежащи на КР съгласно Приложение №4 са общо 13 бр. От тях:

I. Оператори с издадени КР са :

1. „ЕКОПРОЕКТ”ООД, гр.Враца
- Регионално депо за ТБО за общини Враца и Мездра;
2. НИПВМИБ”Ветбиофарм”ООД – гр.Враца
- Инсталация за производство на противовирусни ваксини и Инсталация за производство на антибактериални ваксини ;
3. „Стройкерамика” АД, гр.Мездра – цех Мездра
- Инсталация за производство на тухли;
4. „Стройкерамика” АД, гр.Мездра – цех Враца
- Инсталация за производство на тухли;
5. „Холсим (България)”АД, с. Бели Извор, общ. Враца
- Инсталация за производство на циментов клинкер.
6. „Метизи”АД, гр.Роман
- Инсталация за производство на стоманени телове, стоманени въжета, арматурни снопове, пирони, сита и сапани, включваща: повърхностна обработка на метали чрез химични процеси и обработване на черни метали в 2 агрегата за горещо поцинковане на телове и полуфабрикат.

II. В процедура за издаване на КР са:

1. “КАМИБО”ЕООД, ТП”ХИМЕНЕРГО”, гр.Враца
- Горивни инсталации с номинална топлинна мощност, превишаваща 50MW;
2. “Вратица”ООД, гр.Враца
- Инсталации за предварителна обработка (дейности като измиване, избелване, мерсеризиране) или багрене на влакна и/ или текстил с капацитет над 10 тона дневно.
3. “Завод за хартия”АД, гр.Мизия
- Инсталация за производство на хартия и картон с производствен капацитет над 20 тона дневно.
4. ”Яйца и птици”АД, гр.Мизия – база в гр.Мизия
- Инсталации за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места за птици;
5. ”Яйца и птици”АД, гр.Мизия – база в гр.Козлодуй
- Инсталации за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места за птици;
6. ”СВ - ФЕНИКС” ЕООД, гр.Криводол
- Инсталации за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места за птици - в с. Мраморен;

7. Община Оряхово
- Регионално депо за твърди битови отпадъци.

III. Прекратена процедура с Решение за издаване на КР:

1. "КАМИБО"ЕООД, гр.София, ТП"ХИМЕНЕРГО", гр.Враца
Процедурата е прекратена поради това, че дружеството не е изпълнило изискванията на нормативната уредба по отношение на ползването на вода; не е представило доказателства за съответствие с нормативната уредба по околна среда за емисиите в атмосферния въздух от инсталациите, за които е подадено заявление за издаване на КР и не е представило доказателства за прилагане на най-добри налични техники.

2. "Завод за хартия"АД, гр.Мизия
Процедурата е прекратена поради това, че дружеството не е изпълнило изискванията на нормативната уредба по отношение на ползването на вода и заустването на отпадъчни води; представеното допълнено заявление не отговаря на изискванията на Наредбата за условията и реда за издаване на КР; невъзможност за определяне и прилагане на най-добри налични техники поради неизяснени външни ограничения за част от определящите за техниката показатели. Посочените несъответствия не дават възможност за определяне на мерки за привеждане на инсталацията в съответствие с изискванията на закона.

След Решението за издаване на КР, операторите отново са подали заявление и са в процедура по издаване на КР.

През 2006 г. не са постъпвали заявления за издаване на комплексни разрешителни от Директора на РИОСВ-Враца.

IV.Контрол по изпълнение на условията в КР

Извършени са проверки по изпълнение на условията в КР на 5 бр. инсталации :

1. Регионално депо за ТБО за общини Враца и Мездра с оператор „ЕКОПРОЕКТ” ООД , гр.Враца - 3 проверки.

Проверките са извършени във връзка със запълване на клетка 1.1 и преминаване към експлоатация на клетка 1.2. Констатирано е нерегламентирано изтичане на отпадъчни води от североизточната част на клетка 1.1 и изхвърлени и депонирани отпадъци извън площта на клетка 1.1. След дадени предписания, несъответствията са отстранени.

Изисквана е с предписание допълнителна информация от оператора, свързана с преустановяване експлоатацията на клетка 1.1 и с резултати от проучвателната дейност за оползотворяване на газовите емисии от кладенците.

Извършено е посещение на място за проверка на информацията в Годишния доклад по околна среда (ГДОС) за 2005 г.

2. Инсталация за производство на противовирусни ваксини и Инсталация за производство на антибактериални ваксини с оператор НИПВМИБ"Ветбиофарм" ООД – гр.Враца – 3 проверки:

Извършени са проверки на отпадъчните води, тъй като предприятието има наложена ежесечна санкция за констатирано несъответствие с индивидуалните емисионни ограничения. След проверките и извършения

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

мониторинг на отпадъчните води, санкцията е прекратена, тъй като не са установени наднормени стойности на изследваните показатели и количеството на заустените отпадъчни води, а времето на изпускането им е значително намалено.

След извършване на комплексна проверка по изпълнение на условията в разрешителното през м.декември на оператора са дадени 4 предписания за представяне на информация, свързана с: установени несъответствия на количествата на някои образувани отпадъци; влиянието на смесения поток отпадъчни води върху качеството на водите на реката; такса за разрешено ползване на воден обект за 2005 г.

Извършено е посещение на място за проверка на информацията в Годишния доклад по околна среда за 2005 г

3. Инсталация за производство на тухли– цех Мездра на „Стройкерамика” АД, гр.Мездра – 1 проверка:

В резултат от проверката са дадени 4 предписания на оператора свързани с: оформяне на документация; докладване на резултати от собствения мониторинг; изпълнение на изисквания за съхранение на материали и отпадъци.

4. Инсталация за производство на тухли– цех Враца на „Стройкерамика” АД, гр.Мездра – 1 проверка:

На оператора са дадени 6 предписания относно: съхранение и оформяне на документацията; представяне на допълнителна информация за измерване и документиране количествата изразходвана вода и дизелово гориво; информация за причините за установени несъответствия на изразходваните количества глина и полиетиленово фолио и предвидените мерки за отстраняването им; възстановяване на част от площадковата канализацията разрушена в резултат на наводненията през годината.

5. Инсталация за производство на стоманени телове, въжета, арматурни снопове, пирони, сита и сапани, включваща повърхностна обработка на метали чрез химични процеси и обработване на черни метали чрез горещо поцинковане - „Метизи”АД, гр.Роман – 1 проверка.

Дадени са 6 предписания за представяне на допълнителна информация от оператора относно: измерване/ изчисляване и документиране на изразходваните количества вода, електроенергия, суровини, спомагателни материали и горива; причините за неизвършен мониторинг на пречиствателно оборудване на технологичните газове изпускани в атмосферния въздух; годишни програми за обучение на персонала/ лицата извършващи конкретните дейности или отговарящи за изпълнение на условията в КР; подадено уведомление в МОСВ за класифициране на предприятието по чл. 103 от ЗООС.

6. На инсталацията за производство на циментов клинker на „Холсим(България)”АД не е извършвана комплексна проверка, тъй като от влизане в сила на КР операторът започва предвидената реконструкция на пещ 2 и не е извършвана производствена дейност. В края на 2006 г. се извършиха пускови операции на инсталацията. Експерти от РИОСВ-Враца и Регионална лаборатория-Враца извършваха контрол на съоръженията и емисиите във въздуха. Не са констатирани несъответствия.

Като част от контрола на КР е и изготвяне и публикуване на годишен доклад за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексно разрешително, което операторите на инсталации са задължени да извършват след изтичане на всяка календарна година. Докладът се представя в РИОСВ.

Данните от него се изпращат в Изпълнителната агенция по околна среда, която поддържа публичен регистър за резултатите от мониторинга на емисиите и изпраща тези данни в Европейския регистър на емисиите на вредни вещества .

ОПАСНИ ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Кои са опасни химични вещества?

Опасни химични вещества и препарати са химичните вещества и препарати, които се класифицират в една или повече от следните категории:

Е- експлозивни

О - оксидиращи

F+, F - изключително запалими; лесно запалими; запалими;

T+, T - силно токсични, токсични, токсични за репродукция

Xn, Xi - вредни, дразнещи

C - корозивни

N - опасни за околната среда

вещества класифицирани като сенсibiliзираци, мутагенни и канцерогенни.

Освен знаците за опасност химичните вещества класифицирани като опасни са придружени и от стандартни фрази на риска – R фрази, описващи вида на опасност за здравето на човека и/ или околната среда и S- фрази, описващи стандартните съвети за безопасност свързани с работата и употребата на химичното вещество или препарат, с цел защита здравето на човека и опазване на околната среда. Например:

R20 –Вреден при вдишване.

R50 - Силно токсичен за водни организми.

R27 - Силно токсичен при контакт с кожата

S2 - Да се пази от достъп на деца

S29 -Да не се изпуска в канализацията.

S60 -Този материал и неговата опаковка да се третира като

опасен отпадък.

Електронна база данни (www.moew.government.bg – химични вещества) съдържаща:

Приложение №1 – опасни химични вещества.

EINECS - Европейския списък на химическите вещества, предлагани на пазара.

ELINCS - Европейския списък на регистрираните химически вещества.

Всички въпроси свързани с употребата, вноса, износа, съхранението и търговията на химични вещества и препарати в българското законодателство са уредени със “Закон за защита от вредното въздействие на химични вещества и препарати” ЗЗВВХВП(ДВ бр.114/2003г.)

Полихлорирани бифенили (Polychlorinated Biphenyls PCB's)

В края на март месец беше публикувана “Наредба за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и транспортирането на отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили”.

Какво представляват ПХБ?

ПХБ са **синтетични** ароматни съединения, водородните атоми на които могат да бъдат заместени с до 10 хлорни атома. Те са лесно летливи ароматни съединения, поради което могат да се открият далеч от източника на замърсяване. Известни са 209 вида ПХВ (изомера , конгенери), като 130 от тях се произвеждат като търговски продукти от 1930 до 1980г. в Англия, Германия, Франция, Италия, Испания, Австрия, Япония, Чехословакия, Китай, Русия и САЩ. В България не са произведени ПХБ.

Защо са опасни?

ПХВ са класифицирани от международната Агенция за изследване на рака като канцерогенни за животни и **вероятен** канцероген за човека.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА

ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

ПХВ са химически и термично устойчиви съединения (разграждат се при над 1200С) с период на полуразпад при **водни** организми от над 10 години. Класифицирани са като:

R33 - Опасност от комутативен ефект (ефект от натрупване в организма на хора и животни).

R50 - Силно токсичен за водни организми.

R53 - Може да причини дълготрайни неблагоприятни ефекти във водна среда.

Поради комутативния ефект са наблюдавани концентрации в организми на риби и водорасли 1000 пъти над фоновата (нормалната за определена среда).

Къде намират приложение ПХБ?

Оборудване, потенциално съдържащо ПХБ, е всяко оборудване, включващо маслени трансформатори и кондензатори, резистори и индуктори, изолатори във високоволтови електрически станции, високоволтови прекъсвачи, друго оборудване, съдържащо топлопредаващи или изолационни течности или части от такова оборудване, хидравлично минно оборудване.

Предотвратяване на крупни промишлени аварии.

С цел предотвратяване на промишлени аварии и предотвратяване на последствията от тях операторите съхраняващи опасни химични вещества в количества посочени в приложение №3 от “Закон за опазване на околната среда” подлежат на издаване на разрешително по чл.104 от ЗООС. Реда и начина за издаване на разрешителни е регламентиран с “Наредба за условията и реда за издаване на разрешителни за изграждане и експлоатация на нови и експлоатация на действащи предприятия и съоръжения, в които се въвежда система за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества или за ограничаване на последствията от тях” (ДВ бр.38/2003г.). Тази наредба транспонира директива 96/82ЕС (Севезо II) в българското законодателство.

Бъдещето в областта на химикалите.

Регламент (ЕО) 1907/2006 на Европейския Парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH). Регламента отменя досега действащи около 40 директиви и регламенти на Общността, като главната цел е създаване на единна система за регистрацията, контрол на рисковете от употребата на съществуващи и нови вещества, като отговорността изцяло се прехвърля върху индустрията. Очакваните резултати са повишаване конкурентноспособността на европейските производители, стремежа им към иновации и засилен контрол върху здравето на човека и опазване на околната среда. Регистрацията обхваща всички производители и/или вносители на над 1 тон химично вещество годишно. Регистъра ще бъде управляван от европейска агенция за химикалите базирана в Хелзинки, Финландия.

Предприятия производители и/ или потребители на опасни химични вещества на територията на РИОСВ - Враца

Община Враца.

1.“Химко” АД с оператор “Ново Химко” АД- предприятие с висок рисков потенциал. Производител на карбамид, амоняк, амонячна вода, кислород, въглероден диоксид, аргон, азот.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

2. "Камибо" ЕООД с оператор ТП "Хименерго" – предприятие с висок рисков потенциал. Производител на сярвоглерод, амониевбисулфид, амонячна вода.

3. "Месер Химко Газ" вносител и дистрибутор на кислород, азот, ацетилен, аргон и стандартни газови смеси.

4. "Нафтекс Петрол" ЕООД Петролна база гр.Враца – предприятие с нисък рисков потенциал. Дистрибутор на петролни продукти.

5. "Булгаргаз" ЕАД район Чирен - предприятие с висок рисков потенциал, добив и съхранение на природен газ.

6. "Никас" ООД - предприятие с висок рисков потенциал, производство на взривни вещества.

7. "Вратица" ООД и "Широко печатен текстил". Производители на текстилни изделия.

8. "Свежест" ЕООД-производител на натриев хипохлорит.

9. "Химем" – ЕООД – производител на дестилирана сярна киселина и етилов алкохол.

Община Бяла Слатина.

1. "Леденика и ММ" –пивоварна.

2. Взривни складове в с.Черепиш и с.Върбешница. към кариери за добив на скални материали.

Община Мизия.

1. "ДАЛ" ООД – производител на бои и лепила.

Община Оряхово.

1. "Екопром" ООД – производител на етилов алкохол.

2. Находище за нефт – с. Селановци.

Община Козлодуй.

1. "АЕЦ" гр. Козлодуй.

2. Находище за природен газ с. Бутан.

Община Хайредин.

1. Взривен склад с.Монастирище към кариера за добив на скално-облицовъчни материали (Врачански камък).

На територията на РИОСВ – Враца се намират и четири галванични цеха за оксидиране, поцинковане и хромиране на дребни детайли за бита и промишлеността, както и три фирми за дестилация на сярна киселина и дистрибуция на химикали.

ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Дейността на направление “Връзки с обществеността” през 2006 г. бе в посока разширяване на достъпа до информация за околната среда на обществеността чрез нейното активно и пасивно предоставяне, както и засилване на екологичното образование чрез разработването на нови форми за популяризирането и прилагането му.

През 2006-та година са изпратени 82 прессъобщения. Отговор по 20 теми, поставени от регионални и национални медии, са давали директор и различни експерти от РИОСВ, като по БНТ има излъчени 5 репортажа за дейността на инспекцията. Във връзка с различни мероприятия и изяви, бяха организирани 6 пресконференции. Организирани и проведени бяха 6 работни срещи по актуални проблеми

За годината през информационния център са преминали 15 организирани групи от ученици, прогимназиален и гимназиален курс, които са се запознали с дейността на инспекцията и основните природни забележителности на територията на РИОСВ- Враца.

С различни прояви и мероприятия са отбелязани Деня на климата, Деня на земята, Световния ден на околната среда, Деня на река Дунав, Европейска седмица на мобилността и Европейски ден без автомобили, Европейската нощ на прилепите, като в мероприятията се включиха над 2 500 човека.

Констатира се значителен интерес към страницата на инспекцията и уникалните посещения за 2006 година – 6 284, а общо посещенията са 29 051, които са показателно повече в сравнение 2005-та – 20 510 общо. За 2006 през пощата на Интернет- страницата ни е даден отговор на седем човека във връзка с въпроси, касаещи дейността на инспекцията, защитени зони и територии.

Постъпили са три заявления по Закона за достъп до обществената информация, на които е предоставен пълен достъп. Няма издадени откази или обжалвания.

Постоянно нарастващия интерес на обществеността към проблемите и възможностите за опазване на околната среда се определя от засилващото се влияние на европейските изисквания, свързани с повишаващото се значение на опазването на околната среда.

В началото на годината бе организирано и проведено посещение на представители на Европейския съюз във връзка с дейността по превантивния контрол на територията на РИОСВ- Враца

Организирана, проведена и популяризирана сред широката общественост и бизнеса бе среща във връзка с извършването на инвентаризация на оборудване, потенциално съдържащо полихлорирани бифенили. Срещата бе последвана и с широка разяснителна кампания пред журналистите от региона,

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

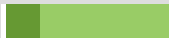
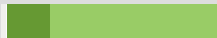

чиято цел бе да направят достъпна до широката общественост възможните проблеми и последствия от използването на ПСБ в индустрията.

Организирана и проведена бе среща с еколозите на общините, като интересът бе насочен към възможностите и проблемите, които срещат инвеститорите при разглеждането на внесено инвестиционно намерение.

Проведена бе и среща с участието на експерти от различни институции и представители на общините във връзка с заплахата за редките видове, която представлява поставянето на отровни примамки с цел унищожаването на вредителите по посевите.

В края на годината стартира широка разяснителна кампания по въпросите на Натура 2000 и проблемите и възможностите, която мрежата предоставя на собственици на земи, попадащи в защитени зони.

Дейността на направление “Връзки с обществеността” е насочена към по-голямата и широкообхватна информираност на населението за дейността на РИОСВ и проблемите, засягащи екологията. Констатира се значителен интерес към страницата на инспекцията и уникалните посещения за 2006 година – 6 284 са показателно повече в сравнение 2005-та – 4 061 общо.

Година	Уникални	Презарежд.	Общо	Нарастване	Графика
2004	3,061	12,559	15,620	n/a	
2005	4,061	16,449	20,510	+31.31%	
2006	6,284	22,767	29,051	+41.64%	

От представената графика ясно се вижда нарастването на посещаемостта на е- страницата с 41,64%

Интерес, относно дейността на РИОСВ- Враца проявяват както регионалните, така и кореспондентите на национални медии. За годината са изпратени 82 прессъобщения. Директорът на РИОСВ и различни експерти са давали отговор по 20 теми, поставени от регионални и национални медии, като по БНТ има излъчени 5 репортажа за дейността на инспекцията. Във връзка с различни мероприятия и изяви, бяха организирани 6 пресконференции. Кореспондентите на БНТ, БНР, БТА, както и журналистите от регионалните станции на Дарик радио и Радио Експрес популяризират на национално ниво дейността на инспекцията по превантивния, текущ и последващ контрол, като отдават внимание и на значимите мероприятия от еко-календара на РИОСВ- Враца.

Във връзка с екологичното обучение, деца от две детски градини са посетили информационния център на РИОСВ- Враца. По повод отбелязването на Деня на климата, Деня на земята, Световния ден на околната среда, ученици 4 и 9 клас на СОУ “Христо Ботев”- Враца, както и членове на еко-клуб “Детелини” подготвиха и представиха две презентации, свързани с чистотата на Враца и изменението на климата, както и един филм, подчинен на темата за Опустиняването и опазването на околната среда пред широката общественост. Ученици от НУ ”Св. Софроний Врачански”, ЦДГ №3 и ЦДГ №6, гр.Враца организираха засаждане на дървета по повод Седмицата на гората и Деня на Земята. Многобройни прояви бяха организирани от община Козлодуй, Оряхово, Мездра и Враца по повод Световния ден на околната среда, като в различните прояви участие взеха над 600 човека. В абщина Козлодуй, във връзка със Световния ден на птиците, бе изработена точка за наблюдение на птиците в

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Ботев парк. По повод отбелязване на Деня на Дунав, същата община, със съдействието на еко-клубовете към ОДК – Козлодуй проведе фото-конкурс, конкурс за приложения от природни материали, викторини и състезания, посветени на река Дунав.

По повод обявената Европейска седмица на мобилността и Европейски ден без автомобили, всичките- 10 общини на територията на област Враца се регистрираха на страницата на Европейската комисия като поддържащи на идеята, а четири от общините от областта са подписали Хартата за присъединяване още през 2004 година. В общинските центрове – Козлодуй, Мездра и Враца се организираха и прояви, в които участие взеха над 300 човека.

С представители на Центъра за защита и размножаване на редките видове – Стара Загора и еко-клуб “Детелини” към СОУ “Хр. Ботев- Враца бе организирано освобождаване на пет броя птици и шест костенурки от защитени видове. Във връзка с Европейския ден на птиците, за учениците от същия клуб бе организирано наблюдение на птици на територията на резерват “Врачански карст” съвместно с експерт от ДЗХП.

Във връзка с Европейската нощ на прилепите и екологичното образование, съвместно с представители на пещерен клуб “Стрешеро” ученици от еко-клуб “Детелини” посетиха необлагоденената пещера “Диреклията”, намираща се на територията на ПП “Врачански Балкан”. Там им бе представена както характерната пещерна фауна, така и история на образуването на пещерите в карстов район.

По повод на инициатива на ученици от СОУ “р. Ботев ”- Враца, подкрепена от Областна и Общинска администрация, РИОСВ- Враца помогна за дооформянето на “Класна стая сред природата” като монтира на определени места дървени къщички за птици и подари на училището техника за наблюдение.

По инициатива на ОУ “В. Левски “ – Враца, РИОСВ- Враца оказа пълно съдействие за откриването и поставянето на табели “Вековни дървета” в местностите “Момина сълза” и “Шаровитица” край Враца. Експертите от инспекцията запознаха седмоласниците със защитените територии и защитените зони на територията на община Враца.

За първи път бе организиран конкурс за есе на тема “Аз раста с красотата на резерват ”Врачански карст”. В него взеха участие ученици от среден курс на три врачански училища. Авторите на най- добрите есета бяха наградени, а творбите им- публикувани в местния печат.

Във връзка с популяризирането на резерват Врачански карст и ПП “Врачански Балкан” през годината бе издаден “Пътеводител на Врачанска планина.”, а в края на отчетния период бе подготвен и изработен рекламен плакат- календар на резервата, представящ със снимки най- характерните пейзажи, ландшафт и биоразнообразие.

В информационния център на РИОСВ се предоставя постоянно информация относно въпроси, интересуващи ученици, студенти и широката общественост. За 2006 през пощата на Интернет страницата ни е даден отговор на седем човека. За годината през информационния център са преминали 15 организирани групи от ученици, прогимназиален и гимназиален курс, които са се запознали с дейността на инспекцията и основните природни забележителности на територията на РИОСВ- Враца.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2006 ГОДИНА

Постъпили са 3 заявления по Закона за достъп до обществената информация, на които е предоставен пълен достъп. Няма издадени откази или обжалвания.